

V Bruseli 14. decembra 2023
(OR. en)

16889/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0463(COD)**

AG 181
JAI 1687
FREMP 377
DISINFO 108
HYBRID 86
MI 1136
DATAPROTECT 378
AUDIO 129
CONSOM 489
TELECOM 396
CODEC 2518

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	13. decembra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 637 final
Predmet:	Návrh – SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa stanovujú harmonizované požiadavky na vnútornom trhu týkajúce sa transparentnosti zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín a ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 637 final.

Príloha: COM(2023) 637 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 12. 12. 2023
COM(2023) 637 final

2023/0463 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa stanovujú harmonizované požiadavky na vnútornom trhu týkajúce sa transparentnosti zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín a ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2023) 637 final} - {SWD(2023) 660 final} - {SWD(2023) 663 final} -
{SWD(2023) 664 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Cieľom tohto návrhu je prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu s činnosťami vykonávanými s cieľom ovplyvňovať prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejný rozhodovací proces v Únii (tzv. činnosti zastupovania záujmov), ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín, prostredníctvom stanovenia harmonizovaných pravidiel na dosiahnutie vysokej úrovne transparentnosti takýchto činností vykonávaných na vnútornom trhu.

Vysoká úroveň transparentnosti v tejto oblasti takisto zlepši schopnosť občanov, subjektov s rozhodovacou právomocou a ďalších zainteresovaných strán pochopiť, ktoré tretie krajiny žiadajú o poskytnutie činností zastupovania záujmov.

Vzhľadom na to, že zastupovanie záujmov sa zvyčajne poskytuje za odmenu, predstavuje službu v zmysle článku 57 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a to aj vtedy, keď sa poskytuje tretím krajinám.

Poskytovanie zastupovania záujmov v Únii predstavuje činnosť, ktorá sa vykonáva čoraz častejšie a stále viac aj cezhranične. Činnosti zastupovania záujmov sa v členských štátoch regulujú rôzne. Register transparentnosti týkajúci sa činností zastupovania záujmov má v súčasnosti 15 členských štátov¹, hoci nie všetky ho majú na štátnej úrovni. Členské štáty s regulačným rámcom majú zavedené opatrenia, ktoré sa líšia v týchto ohľadoch: rozsah subjektov a činností, na ktoré sa vzťahujú, vrátane príslušného vymedzenia činností zastupovania záujmov; prahové hodnoty týkajúce sa veľkosti subjektov alebo úrovne činností, pri ktorých sa začínajú uplatňovať požiadavky na transparentnosť alebo registráciu; požiadavky týkajúce sa vedenia záznamov; údaje získavané od subjektov zúčastňujúcich sa na zastupovaní záujmov vrátane údajov týkajúcich sa ich totožnosti a totožnosti ich klientov; existencia dozorných orgánov, ich právomoci, štruktúra a nezávislosť; povaha sankcií a výška pokút, ak existujú, a frekvencia aktualizácií registrovaných informácií. Transparentnosť činností zastupovania záujmov nereguluje 12 členských štátov. Legislatívny rámec je preto v celej Únii veľmi roztrieštený².

Táto roztrieštenosť je príčinou prekážok na vnútornom trhu pre činnosti zastupovania záujmov vrátane prípadov, keď sa vykonávajú v mene tretích krajín, čo narúša riadne fungovanie vnútorného trhu. Rozdiely medzi členskými štátmi vytvárajú nerovnaké podmienky a zvyšujú náklady na dodržiavanie predpisov pre subjekty, ktoré by chceli vykonávať cezhraničné činnosti zastupovania záujmov. Nerovnaké podmienky odvádzajú cezhraničné činnosti zastupovania záujmov od členských štátov s väčšou úrovňou regulácie k menej regulovaným štátom. V dôsledku toho existuje riziko taktizovania pri výbere súdu a regulačnej arbitráže, čiže riziko zneužívania rozdielov medzi regulačnými požiadavkami zo strany subjektov, ktoré sa snažia vyhnúť regulácii v určitých členských štátoch.

Vlády tretích krajín na podporu svojich cieľov politik popri oficiálnych diplomatických kanáloch a procesoch čoraz viac využívajú činnosti zastupovania záujmov³. Členské štáty túto

¹ Komplexná analýza legislatívnych rámcov existujúcich v členských štátoch sa uvádza v prílohe 6 k posúdeniu vplyvu pripojenému k tomuto návrhu [SWD(2023) 663 final].

² Pozri sprievodné posúdenie vplyvu.

³ OECD (2021), *Lobbying in the 21st century: Transparency, Integrity and Access* (Lobizmus v 21. storočí: transparentnosť, integrita a prístup), OECD Publishing, Paríž, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, strana 43.

situáciu vnímajú ako príležitosť pre subjekty z tretích krajín, ako sa vyhnúť požiadavkám na transparentnosť a potajomky ovplyvňovať rozhodovacie a demokratické procesy v Únii. Niektoré členské štáty preto zvažujú vypracovanie nových pravidiel, ktorých cieľom bude riešiť zahraničný vplyv, a to aj uložením všeobecných povinností pre subjekty, ktoré dostávajú finančné prostriedky zo zahraničia. Tieto povinnosti by sa v praxi uplatňovali na poskytovanie služieb zastupovania záujmov v mene tretích krajín. Uvedená roztrieštenosť by sa teda mohla zvýšiť, a to najmä v súvislosti so zastupovaním záujmov vykonávaným v mene tretích krajín. Tým by sa subjekty, ktoré vykonávajú služby zastupovania záujmov, vystavili dodatočným prekážkam pri poskytovaní služieb zastupovania záujmov v mene tretích krajín na vnútornom trhu.

Keď sa myšlienky z tretích krajín podávajú transparentne, môžu pozitívne prispieť k verejnej diskusii a sú vítanou súčasťou medzinárodnej spolupráce. Ak sa však prednášajú v skrytosti, zastupovanie záujmov v mene tretích krajín sa môže využiť ako prostriedok na zasahovanie do demokracie v Únii⁴. Tým, že utvárajú verejnú mienku, zas môžu ovplyvňovať politické rozhodovanie na úkor politického života v členských štátoch a v Únii ako celku.

Ako konštatuje Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“), „ovplyvňovanie a lobistické činnosti zo strany zahraničných záujmov môžu mať transformačný vplyv na politický život krajiny, a to nielen na domácu politiku, ale aj na zahraničnú politiku, volebný systém, hospodárske záujmy a jej schopnosť chrániť vlastné národné záujmy a národnú bezpečnosť“⁵. Zahraničné vlády môžu využívať verejné prostriedky na vykonávanie rozsiahlych a vytrvalých kampaní ovplyvňovania. Riziká v rámci činností lobizmu a ovplyvňovania zo strany zahraničnej vlády sú preto vyššie ako riziká, ktoré predstavujú len vnútroštátne činnosti⁶.

Okrem toho chýbajú informácie o zastupovaní záujmov vykonávanom v mene tretích krajín na vnútornom trhu. Členské štáty dôsledne nezhrádzajú informácie o takomto zastupovaní záujmov ani si ich systematicky nevymieňajú. V dôsledku toho je ťažké určiť a mapovať činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín v členských štátoch a robiť to koordinovaným a efektívnym spôsobom v celej Únii. Nedostatočná transparentnosť týkajúca sa financovania určitých činností zastupovania záujmov neumožňuje občanom a tvorcom politik určiť zdroje takéhoto financovania. Tento nedostatok informácií predstavuje ďalší faktor, ktorý by mohol viesť členské štáty k tomu, že budú na tento jav reagovať odlišnými spôsobmi. Takéto informácie sú predmetom verejného záujmu, a to aj z hľadiska vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa upravujú už uvedené činnosti zastupovania záujmov, ale aj z hľadiska zainteresovaných subjektov a občanov, ktorí sa vo všeobecnosti snažia pochopiť, ako sa ovplyvňujú verejné rozhodnutia.

Tento nedostatok informácií a výsledné marenie účinného dohľadu nepoškodzuje len fungovanie vnútorného trhu, ale aj demokraciu v Únii, keďže majú vplyv na dôveru občanov Únie v demokratické procesy a k subjektom s rozhodovacími právomocami a na ich

⁴ Pojem „zahraničné zasahovanie“ sa používa na odlišenie činností ovplyvňovania, ktoré sú súčasťou diplomatických stykov, od zahraničného zasahovania, teda od činností, ktoré vykonáva zahraničný štátny subjekt alebo ktoré sa vykonávajú v jeho mene a ktoré sú nátlakové, skryté, klamné alebo korupčné a v rozpore so suverenitou, s hodnotami a so záujmami Únie.

⁵ OECD (2021), *Lobbying in the 21st century: Transparency, Integrity and Access* (Lobizmus v 21. storočí: transparentnosť, integrita a prístup), OECD Publishing, Paríž, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, strana 44.

⁶ OECD (2021), *Lobbying in the 21st century: Transparency, Integrity and Access* (Lobizmus v 21. storočí: transparentnosť, integrita a prístup), OECD Publishing, Paríž, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, strana 45.

schopnosť uplatňovať svoje práva a povinnosti. Z nedávneho prieskumu Eurobarometra o občianstve a demokracii vyplynulo, že približne osem z desiatich Európanov považuje zahraničné zasahovanie do demokratických systémov v Únii za vážny problém, ktorý by sa mal riešiť⁷. Podľa verejnej konzultácie sa 84,5 % respondentov domnievalo, že lobizmus alebo činnosti v oblasti styku s verejnosťou odmeňované alebo kontrolované tretími krajinami sú spojené s vysokým rizikom skrytého zahraničného zasahovania. Európsky parlament⁸ a Rada⁹ poukázali na význam riešenia hrozby pre demokraciu, ktorú predstavuje zahraničné zasahovanie. Tieto obavy sa od začiatku útočnej vojny Ruska voči Ukrajine ešte viac zintenzívnili.

Hlavným cieľom tohto návrhu, ktorým sa dopĺňajú opatrenia existujúce na úrovni Únie, bude **zavedenie spoločných noriem transparentnosti a zodpovednosti na vnútornom trhu pre činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín**. Tým, že sa v tejto iniciatíve stanovujú spoločné požiadavky na transparentnosť týchto činností, sa zlepši fungovanie vnútorného trhu s týmito činnosťami, vznik rovnakých podmienok, znížia sa náklady na dodržiavanie predpisov pre subjekty vykonávajúce cezhraničné činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín a zabráni sa regulačnej arbitráži. Ústredným prvkom návrhu je vytvorenie vnútroštátnych registrov subjektov vykonávajúcich takéto činnosti.

Navrhovanou smernicou sa stanovuje úplná harmonizácia, čím sa zabezpečujú primerané harmonizované požiadavky na transparentnosť a komplexný systém záruk vrátane účinného súdneho preskúmania, harmonizovaný systém sankcií obmedzený na správne pokuty, nezávislé dozorné orgány, povinnosti predchádzať stigmatizácii, a najmä potreba zaistiť, aby z povinnosti dodržiavať pravidlá transparentnosti nevyplývali žiadne nepriaznivé dôsledky. Tým sa účinne predíde tzv. gold-platingu a stigmatizácii. Členské štáty by v rámci harmonizovaných pravidiel mali zákaz odchýliť sa od pravidiel stanovením rozsiahlejších požiadaviek na transparentnosť.

Tento zásah by bol zameraný aj na zvýšenie integrity demokratických inštitúcií Únie a členských štátov a dôvery verejnosti k nim tým, že sa ním zabezpečí transparentnosť činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín a že sa ním zvýšia vedomosti o rozsahu týchto činností, o trendoch v rámci nich a o subjektoch, ktoré ich vykonávajú. Okrem toho koherentný a proporcionálny prístup Únie zameraný na transparentnosť a demokratickú zodpovednosť, ktorého cieľom je riešiť problémy, ktoré predstavuje zastupovanie záujmov v mene subjektov z tretej krajiny, by mohol slúžiť na stanovenie noriem na celosvetovej úrovni. Napríklad súčasný roztrieštený prístup členských

⁷ Pozri [rýchly prieskum Eurobarometra 528](#) o občianstve a demokracii.

⁸ Od roku 2019 Európsky parlament zriadil dva osobitné výbory INGE a INGE2 pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií a pre posilnenie integrity, transparentnosti a vyvodzovania zodpovednosti v Európskom parlamente, ktorý prijal uznesenia v tejto oblasti. Pozri uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií [2020/2268(INI)], uznesenie Európskeho parlamentu z 13. júla 2023 o odporúčaniach na reformu pravidiel Európskeho parlamentu týkajúcich sa transparentnosti, integrity, vyvodzovania zodpovednosti a boja proti korupcii [2023/2034(INI)], uznesenie Európskeho parlamentu z 1. júna 2023 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií [2022/2075(INI)].

⁹ Závery Rady o komplementárnom úsilí zameranom na zvyšovanie odolnosti a boj proti hybridným hrozbám, 10. decembra 2019, 14972/19; závery Rady o globálnom prístupe k výskumu a inovácii – Európska stratégia medzinárodnej spolupráce v meniacom sa svete, 28. septembra 2021, 12301/21; závery Rady o manipulácii s informáciami a zasahovaní zo zahraničia, 18. júla 2022, 11173/22.

štátov môže viac škodiť dobrému menu Únie, keďže mu chýba konzistentnosť a koherentnosť.

Opatrenia na úrovni Únie sú potrebné s cieľom zabrániť vzniku nových prekážok a zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu s činnosťami zastupovania záujmov vykonávanými v mene tretích krajín. Bez opatrení Únie budú členské štáty riešiť zistené riziká pre demokraciu len jednostranne s rizikom oslabenia vnútorného trhu so zastupovaním záujmov vykonávaným v mene tretích krajín. Hlavným účelom tejto iniciatívy je preto aproximácia právnych predpisov členských štátov.

V tomto návrhu sa primeraným spôsobom predkladajú špecifické a cielené opatrenia na zabezpečenie, aby subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín na vnútornom trhu mohli tieto činnosti vykonávať v harmonizovanom, transparentnom a predvídateľnejšom právnom prostredí, z čoho budú mať prínos zapojené subjekty, osoby s rozhodovacou právomocou, na ktoré sa opatrenia zameriavajú, a občania. Silné záruky bránia prípadným negatívnym následkom pre dotknuté subjekty, čím sa zabezpečuje úplné dodržiavanie základných práv a demokratických zásad a hodnôt. Návrh sa nevzťahuje na subjekty, ktoré dostávajú finančnú podporu z iných členských štátov alebo od subjektov z tretej krajiny na účely, ktoré nesúvisia so zastupovaním záujmov.

Tento prístup sa výrazne líši od prístupov v niektorých iných jurisdikciách (ktoré sa charakterizujú ako zákony o tzv. zahraničných agentoch)¹⁰. Takéto zákony často obsahujú opatrenia, ktoré neprimerane obmedzujú priestor občianskej spoločnosti prostredníctvom stigmatizácie, zastrašovania a obmedzovania činností určitých organizácií občianskej spoločnosti, novinárov alebo obhajcov ľudských práv. Označenie „zahraničný agent“ v týchto zákonoch má často za cieľ oslabiť finančnú stabilitu, ako aj dôveryhodnosť organizácií, na ktoré sa tieto zákony zameriavajú.

V tomto návrhu sa na rozdiel od takýchto „zákonov o zahraničných agentoch“ pre činnosti konkrétnych subjektov vrátane organizácií občianskej spoločnosti nepoužívajú negatívne označenia a jeho cieľom nie je ani obmedzenie priestoru občianskej spoločnosti. Namiesto toho sa v ňom stanovujú požiadavky na transparentnosť a zodpovednosť, ktoré sa vzťahujú na všetky subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín bez ohľadu na ich právne postavenie. Okrem toho sa opatreniami nezakazuje žiaden typ činností ani sa nevyžaduje transparentnosť financovania zo zahraničia, ktoré nesúvisí s činnosťami zastupovania záujmov vykonávanými v mene tretích krajín. Návrh navyše obsahuje záruky zamerané na zabezpečenie primeranej transpozície a presadzovania a na predchádzanie riziku stigmatizácie.

¹⁰ Únia trvale odsudzuje každé neprimerané obmedzovanie základných slobôd a obmedzenia občianskeho a politického priestoru v rozpore s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv vrátane tzv. zákonov o zahraničných agentoch. Pozri napríklad Rusko: Vyhlásenie vysokého predstaviteľa v mene EÚ pri príležitosti 10. výročia zavedenia zákona o zahraničných agentoch, k dispozícii na adrese: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2022/07/20/russia-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-the-10th-anniversary-of-the-introduction-of-the-law-on-foreign-agents>, Gruzínsko: Vyhlásenie vysokého predstaviteľa k prijatiu gruzínskeho zákona o „zahraničnom vplyve“, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/eeas/georgia-statement-high-representative-adoption-%E2%80%9Cforeign-influence%E2%80%9D-law_en, a EÚ v Bosne a Hercegovine o najnovšom vývoji v Republike srbskej, k dispozícii na adrese: https://www.eeas.europa.eu/delegations/bosnia-and-herzegovina/eu-bih-recent-developments-rs_en?s=219.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Týmto návrhom sa dopĺňa návrh **nariadenia o transparentnosti a cílení politickej reklamy**¹¹. Cieľom návrhu o politickej reklame je zabezpečiť vysokú úroveň transparentnosti služieb politickej reklamy v Únii bez ohľadu na použité médium a vytvoriť dodatočné záruky týkajúce sa cílenia politickej reklamy na základe spracúvania osobných údajov.

Táto iniciatíva má iný rozsah pôsobnosti než návrh o politickej reklame: vzťahuje sa na činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene subjektov z tretej krajiny. Patria sem činnosti zastupovania záujmov, ktoré tvoria organizáciu komunikačných a reklamných kampaní a ktoré by sa mohli považovať aj za politickú reklamu. Zastupovanie záujmov sa však týka prevažne činností, ktoré nie sú aj „politickou reklamou“ (napr. priamy lobizmus voči jednotlivým osobám). Návrh o politickej reklame by sa okrem toho vzťahoval na činnosti v rozsahu jeho pôsobnosti bez ohľadu na to, či sa poskytujú v mene tretej krajiny.

V rámci návrhu o politickej reklame sa transparentnosť zabezpečuje najmä tým, že sa jednotlivcom s každou politickou reklamou sprístupňujú určité informácie. Vydavatelia politickej reklamy, ktorými sú veľmi veľké online platformy v zmysle aktu o digitálnych službách¹², by okrem toho mali sprístupniť informácie uvedené v oznámení o transparentnosti prostredníctvom archívov reklám uverejnených v súlade s článkom 39 aktu o digitálnych službách. Súčasná iniciatíva dopĺňa tieto požiadavky tým, že poskytuje prístup verejnosti k doplnkovým informáciám vo vnútroštátnych registroch členských štátov týkajúcim sa poskytovateľov činností zastupovania záujmov, najmä k jasným údajom o tretej krajine, v ktorej mene sa činnosť zastupovania záujmov vykonáva, o členských štátoch, v ktorých sa zastupovanie záujmov má vykonávať, a o legislatívnych návrhoch, politikách alebo iniciatívach, na ktoré je činnosť zastupovania záujmov zameraná.

Tento návrh takisto dopĺňa **akt o digitálnych službách**, v ktorom sa od poskytovateľov online platforiem vyžaduje, aby sprístupnili určité informácie o reklamách, ktoré zobrazujú vo svojich online rozhraniach. Navyše sa v akte o digitálnych službách požaduje, aby poskytovatelia veľmi veľkých online platforiem alebo veľmi veľkých internetových vyhľadávačov, ktoré vo svojich online rozhraniach zobrazujú reklamu, zostavili a v osobitnej časti svojho online rozhrania prostredníctvom spoľahlivého nástroja s možnosťou vyhľadávania zverejnili archív s informáciami o reklamách. Stanovuje sa v ňom aj povinnosť týchto poskytovateľov posudzovať a zmierňovať riziká týkajúce sa fungovania, návrhu alebo používania ich služby, ktorá má skutočné alebo predvídateľné negatívne účinky na skupinu spoločenských rizík, a to aj pokiaľ ide o občiansku diskusiu, volebné procesy a verejnú bezpečnosť.

Táto iniciatíva má odlišný rozsah pôsobnosti než akt o digitálnych službách, keďže sa vzťahuje na činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín. Takéto činnosti môžu zahŕňať (napr. v rámci organizácie reklamnej alebo komunikačnej kampane) zadávanie reklám v online rozhraniach online platforiem v rozsahu pôsobnosti aktu o digitálnych službách. V takomto prípade sa v tejto iniciatíve stanovuje, že subjekt vykonávajúci činnosti zastupovania záujmov by mal uviesť poskytovateľov služieb online platforiem vo svojej registrácii a že príslušné náklady súvisiace so službami týchto poskytovateľov by sa mali započítavať do výšky odmeny vykázananej uvedeným subjektom. V takýchto situáciách sa však

¹¹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o transparentnosti a cílení politickej reklamy [COM(2021) 731 final].

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

touto iniciatívou neupravujú povinnosti online sprostredkovateľov a neukladajú sa požiadavky priamo samotným poskytovateľom online platforiem.

Návrhom sa navyše dopĺňa návrh **európskeho aktu o slobode médií**¹³, ktorého cieľom je riešiť roztrieštené národné regulačné prístupy týkajúce sa slobody a plurality médií a redakčnej nezávislosti s cieľom zabezpečiť slobodné poskytovanie mediálnych služieb na vnútornom trhu a zároveň zabezpečiť, aby členské štáty boli naďalej schopné upravovať politiku v oblasti médií podľa svojho vnútroštátneho kontextu v súlade so svojimi právomocami. Uvedený návrh kladie dôraz aj na nezávislosť a stabilné financovanie verejnoprávnych médií, ako aj na transparentnosť vlastníctva médií a pridelovania štátnej reklamy. Poskytovatelia mediálnych služieb, ktorí poskytujú spravodajský a publicistický obsah, by na základe uvedeného návrhu museli umožniť príjemcom svojich služieb ľahký a priamy prístup k informáciám o obchodnom názve a menách svojich priamych, nepriamych alebo skutočných vlastníkoch, čo by v zásade mohlo zahŕňať aj vlády tretích krajín. Poskytovatelia mediálnych služieb by okrem toho mali povinnosť prijať opatrenia, ktoré považujú za vhodné na zaručenie nezávislosti jednotlivých redakčných rozhodnutí.

Cieľom **smernice o audiovizuálnych mediálnych službách**¹⁴ je vytvoriť a zabezpečiť riadne fungovanie jednotného trhu s audiovizuálnymi mediálnymi službami a zároveň prispieť k podpore kultúrnej rozmanitosti a poskytnúť primeranú úroveň ochrany spotrebiteľa a dieťaťa. Je pomerne nepravdepodobné, aby reklamné kampane vykonávané s cieľom ovplyvňovať prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii, na ktoré sa vzťahuje tento návrh, patrili do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice.

Ak poskytovatelia mediálnych služieb šíria reklamu ako službu poskytovanú subjektom vykonávajúcim činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín, týmto návrhom sa zabezpečí, že takíto poskytovatelia mediálnych služieb sa musia uviesť v registrácii subjektu a príslušné náklady sa musia zahrnúť do výšky vykázananej odmeny. Týmto návrhom sa však v takýchto situáciách neukladajú požiadavky samotným poskytovateľom.

Tento návrh sa nevzťahuje na činnosti upravené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1141/2014¹⁵, ktorým sa riadi štatút a financovanie **európskych politických strán a európskych politických nadácií** vrátane darov od orgánu verejnej moci z tretej krajiny alebo od podnikateľského subjektu, na ktorý môže mať tento orgán verejnej moci priamy alebo nepriamy dominantný vplyv.

Od roku 2020 sa prostredníctvom výročných **správ o právnom štáte**¹⁶ v rámci ich protikorupčného piliera monitoruje regulácia zastupovania záujmov a lobizmu vo všetkých členských štátoch v rámci existujúcich európskych a medzinárodných noriem. Od roku 2022 Komisia predkladá členským štátom odporúčania v kontexte správ o právnom štáte, a to aj

¹³ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady zo 16. septembra 2022, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu (európsky akt o slobode médií) a mení smernica 2010/13/EÚ [COM(2022) 457 final].

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správny opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1141/2014 z 22. októbra 2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií (Ú. v. EÚ L 317, 4.11.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj>).

¹⁶ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism_sk.

pokiaľ ide o aspekty týkajúce sa zastupovania záujmov. Napríklad v roku 2022 odporučila Dánsku a Slovensku, aby zaviedli pravidlá lobizmu, a vyzvala Rumunsko, aby zaviedlo pravidlá lobizmu pre poslancov parlamentu. Belgicko bolo vyzvané, aby dokončilo legislatívnu reformu lobizmu, ktorou sa stanoví rámec, ktorý zahŕňa register transparentnosti a legislatívnu stopu a ktorý sa vzťahuje na poslancov parlamentu a členov vlády. V tom istom roku sa Španielsku odporučilo, aby pokračovalo v úsilí o predloženie právnych predpisov v oblasti lobizmu vrátane vytvorenia povinného verejného registra lobistov¹⁷.

V roku 2023 Komisia v súvislosti so správami o právnom štáte konštatovala, že vývoj v oblasti lobizmu pokračoval, keďže niektoré členské štáty prepracovali svoje pravidlá transparentnosti lobizmu v súlade s odporúčaniami z roku 2022. Napríklad v Lotyšsku bol prijatý nový zákon o lobizme, v ktorom sa stanovuje vytvorenie registra lobistov. Orgány v Estónsku pokračovali v úsilí o účinné zavedenie usmernení o lobizme. Cyprus prijal vykonávacie nariadenie o lobizme, v ktorom sa objasňuje postup pri oznamovaní, zaznamenávaní a zverejňovaní lobistických činností. Súčasné pravidlá lobizmu priniesli v Litve pozitívne výsledky, pokiaľ ide o predložené vyhlásenia. Správa o právnom štáte za rok 2023 takisto obsahovala ďalšie odporúčania členským štátom týkajúce sa lobizmu a zastupovania záujmov v prípadoch, keď odporúčania z roku 2022 neboli v plnej miere vykonané alebo keď sa objavili nové výzvy¹⁸.

Cieľom navrhovanej **smernice o boji proti korupcii**¹⁹ je ochrana demokracie, ako aj spoločnosti pred následkami korupcie a navrhuje sa v nej aktualizácia trestnoprávneho rámca Únie tak, aby okrem trestných činov úplatkárstva a sprenevery zahŕňal aj obchodovanie s vplyvom, zneužitie funkcie, marenie spravodlivosti a obohatenie z trestných činov korupcie. Ak by sa tieto trestné činy neriešili, skryté ovplyvňovanie a celkový nedostatok transparentnosti pri zastupovaní záujmov by mohli umožniť a podporovať korupciu. Ak boli tieto trestné činy spáchané v prospech tretej krajiny, podľa navrhovanej smernice by členské štáty mohli túto skutočnosť považovať za priťažujúcu okolnosť. Týmto návrhom by sa doplnila navrhovaná smernica o boji proti korupcii, keďže sa rovnako očakáva, že transparentnosť činností zastupovania záujmov v mene subjektov z tretej krajiny bude mať pozitívny prínos k predchádzaniu a odhaľovaniu korupcie.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Rozvíjanie, ochrana a posilňovanie demokracie v Únii sú ústredným prvkom priorít Komisie, ako sa stanovuje v politických usmerneniach, ktoré predstavila predsedníčka von der Leyenová²⁰. Komisia v roku 2020 v rámci hlavného cieľa „nový impulz pre európsku demokraciu“ predstavila **akčný plán pre európsku demokraciu**²¹ s cieľom chrániť a posilňovať demokracie v Únii prostredníctvom zabezpečenia integrity volieb, podpory slobodných a spravodlivých volieb, posilňovania slobody a plurality médií a boja proti dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu.

¹⁷ V správe o právnom štáte za rok 2022 sa ďalšie odporúčania v oblasti lobizmu týkali DE, EE, IE, FR, HR, IT, LV, LU, HU, NL a PL.

¹⁸ Ďalšie odporúčania v oblasti lobizmu sa týkajú DE, CZ, DK, DE, IE, ES, FR, HR, IT, LV, LU, HU, NL, AT, PL, RO a SK.

¹⁹ Návrh smernice o boji proti korupcii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2003/568/SVV a Dohovor o boji proti korupcii úradníkov Európskych spoločenskostí alebo úradníkov členských štátov Európskej únie a ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 [COM(2023) 234 final].

²⁰ https://commission.europa.eu/document/aa3bc4a8-50b7-425a-a81c-e7360e01a24d_sk.

²¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/european-democracy-action-plan_sk.

Predsedníčka von der Leyenová v správe o stave Únie²² v roku 2022 oznámila balík opatrení zameraných na ochranu demokracie pred skrytým zahraničným vplyvom. Týmto balíkom sa dopĺňajú opatrenia, ktoré sa už prijali na úrovni Únie v rámci akčného plánu pre európsku demokraciu. Okrem tejto iniciatívy balík obsahuje osobitné opatrenia týkajúce sa volebných otázok pred voľbami do Európskeho parlamentu, ako aj opatrenia na podporu priestoru priaznivého pre občiansku spoločnosť a presadzovania inkluzívnej a účinnej spolupráce orgánov verejnej moci s organizáciami občianskej spoločnosti a občanmi²³. Cieľom všetkých týchto opatrení je posilniť odolnosť demokracie zvnútra.

Touto iniciatívou by sa zmenila **smernica o ochrane oznamovateľov**²⁴ s cieľom zabezpečiť, aby oznamovatelia mohli upozorňovať dozorné orgány, ktoré zriadia členské štáty, na skutočné alebo potenciálne porušenia požiadaviek tohto návrhu.

Táto iniciatíva nemá žiadny vplyv na uplatňovanie reštriktívnych opatrení Únie prijatých v súlade s článkom 29 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) a s článkom 215 ZFEÚ. Takéto opatrenia sú významným nástrojom spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Únie, prostredníctvom ktorého môže Únia v prípade potreby zasiahnuť s cieľom predísť konfliktu alebo reagovať na vznikajúce či súčasné krízy v medzinárodnej sfére a podporovať mier, demokraciu, dodržiavanie zásad právneho štátu, ľudských práv a medzinárodného práva. Tento návrh osobitne neovplyvňuje zákaz priameho alebo nepriameho sprístupňovania finančných prostriedkov alebo ekonomických zdrojov fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, prípadne s nimi spojeným fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sa uvádzajú v reštriktívnych opatreniach Únie, ani v prospech takýchto fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov.

Táto iniciatíva bude prepojená s návrhom smernice o **cezhraničných činnostiach združení (európske cezhraničné združenia)**²⁵. Zatiaľ čo uvedeným návrhom sa vytvára ďalšia právna forma neziskových združení a uľahčia sa ich cezhraničné činnosti a poskytnú sa im určité práva, touto legislatívnou iniciatívou sa zavedú spoločné normy transparentnosti a zodpovednosti pre činnosti zastupovania záujmov, ktorých cieľom je ovplyvňovať rozhodovací proces v Únii a ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín. V praxi budú európske cezhraničné združenia musieť dodržiavať požiadavky na cielenú transparentnosť podľa tohto návrhu iba vtedy, keď vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene subjektov z tretej krajiny.

Táto iniciatíva nebude mať vplyv na výsady Komisie začínať a viesť vyšetrovania zahraničných subvencií narušajúcich hospodársku súťaž podľa **nariadenia o zahraničných**

²² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/speech_22_5493.

²³ COM(2023) 630 final, C(2023) 8626 final a C(2023) 8627 final.

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlásujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

²⁵ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o európskych cezhraničných združeniach [COM(2023) 516 final], ktorý sa zaoberá roztrieštenosťou vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa združení a neziskových organizácií v celej Únii a ktorým sa uľahčujú ich cezhraničné činnosti na vnútornom trhu.

subvenciách²⁶ alebo vydávať stanoviská podľa **nariadenia o preverovaní priamych zahraničných investícií**²⁷.

A napokon niektoré subjekty, ktoré vykonávajú zastupovanie záujmov v mene tretích krajín, by mohli patriť do rozsahu pôsobnosti **smernice o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov**²⁸. Tieto prípady by sa obmedzili a zúžili len na situáciu, pri ktorej by sa konanie veľkej spoločnosti pripísali tretej krajine.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 114 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje prijímanie opatrení na zabezpečenie vytvorenia a fungovania vnútorného trhu. Toto ustanovenie umožňuje prijať opatrenia na aproximáciu ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktorých cieľom je vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu. Je vhodným právnym základom na zásah zahŕňajúci poskytovateľov služieb na vnútornom trhu a riešenie rozdielov medzi ustanoveniami členských štátov, ktoré bránia základným slobodám a majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu.

Keďže niektoré členské štáty prijali alebo majú v úmysle prijať právne predpisy týkajúce sa požiadaviek na transparentnosť, ktoré sa vzťahujú na zastupovanie záujmov, vo vnútroštátnych právnych predpisoch v tejto oblasti existujú rozdiely, ktoré sa zvyšujú. Táto situácia spôsobuje regulačnú roztrieštenosť, pretože pravidlá týkajúce sa transparentnosti subjektov vykonávajúcich zastupovanie záujmov vo vzťahu k tretím krajinám sa líšia z hľadiska špecifických prvkov transparentnosti, ktoré požadujú (informácie, ktoré sa majú zverejniť, frekvencia ich aktualizácie), ako aj z hľadiska rozsahu (typy činností, na ktoré sa pravidlá vzťahujú alebo ktoré sú z pravidiel vylúčené).

Takáto roztrieštenosť predstavuje prekážky cezhraničnému poskytovaniu zastupovania záujmov a mohla by sa zväčšovať, a to najmä v súvislosti s poskytovaním takýchto činností vykonávaných v mene tretích krajín. Harmonizované opatrenia v oblasti transparentnosti sú zamerané na vytvorenie rovnakých podmienok, zníženie existujúcich nákladov na dodržiavanie predpisov a obmedzenie regulačnej arbitráže, ako aj na vznik dodatočných prekážok na vnútornom trhu pre činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín, ktoré vyplývajú z nejednotného vývoja vnútroštátnych právnych predpisov. Bez opatrení na úrovni Únie sa táto rôznorodosť bude ďalej zhoršovať s prijatím nových iniciatív v niektorých členských štátoch, ktoré sa zameriavajú najmä na zastupovanie záujmov

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2560 zo 14. decembra 2022 o zahraničných subvenciách narúšajúcich vnútorný trh (Ú. v. EÚ L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>), ktorého cieľom je vytvorenie harmonizovaného rámca na riešenie narušení hospodárskej súťaže na vnútornom trhu spôsobených priamo alebo nepriamo zahraničnými subvenciami.

²⁷ Nariadenie (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie (Ú. v. EÚ L 79I, 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>), ktorým sa ustanovuje rámec Únie na preverovanie priamych investícií z tretích krajín z dôvodov bezpečnosti alebo verejného poriadku.

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>). Vzťahuje sa na všetky kapitálové spoločnosti (LLC), ktoré nie sú MSP v zmysle vymedzenia smernice o účtovníctve, a na všetky kapitálové spoločnosti kótované na regulovanom trhu (vrátane kótovaných MSP) s výnimkou mikropodnikov.

vykonávané v mene tretích krajín, pričom v iných členských štátoch sa transparentnosť služieb zastupovania záujmov naďalej nerieši.

V súlade s cieľom vnútorného trhu sa v tomto návrhu stanovuje, že subjekty sa budú musieť zaregistrovať v tom členskom štáte, v ktorom majú hlavné miesto svojej podnikateľskej činnosti, bez ohľadu na to, v ktorom členskom štáte alebo v ktorých členských štátoch chcú vykonávať činnosti zastupovania záujmov. Okrem toho sa v návrhu stanovuje, že v osobitných prípadoch by primeraným spôsobom dozorný orgán mohol požiadať o informácie, o ktoré by sa mohol podeliť s dozornými orgánmi ďalších členských štátov.

V súlade s článkom 2 ZEÚ²⁹ je táto iniciatíva zameraná aj na zvýšenie integrity demokratických inštitúcií Únie a členských štátov a dôvery verejnosti k nim tým, že sa ňou zabezpečuje transparentnosť činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín a že sa ňou zvýšia vedomosti o rozsahu činností zastupovania záujmov v mene tretích krajín, o trendoch v rámci týchto činností a o subjektoch, ktoré ich vykonávajú. Cieľ zabezpečiť transparentnosť činností, ktorými sa tretie krajiny usilujú ovplyvniť verejné rozhodovanie v Únii, je síce dôležitým faktorom pri rozhodnutiach týkajúcich sa harmonizačných opatrení v tomto návrhu, hlavným cieľom návrhu je však zlepšenie podmienok fungovania vnútorného trhu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je úplná harmonizácia na úrovni Únie nevyhnutná a článok 114 ZFEÚ tvorí relevantný právny základ pre túto iniciatívu³⁰.

• Subsidiarita

Podľa zásady subsidiarity (článok 5 ods. 3 ZEÚ) by sa opatrenia na úrovni Únie mali prijať len vtedy, keď predpokladané ciele nemôžu uspokojivo dosiahnuť samotné členské štáty, a preto je ich možné z dôvodu rozsahu alebo účinkov lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Keďže sa pravidlá členských štátov, ktoré majú vplyv na zastupovanie záujmov v mene tretích krajín, líšia rozsahom, obsahom aj účinkom, vzniká nerovnomerný rámec vnútroštátnych pravidiel a hrozí, že sa budú rozdiely naďalej zväčšovať, najmä v oblasti činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín. Táto roztrieštenosť oslabuje vnútorný trh tým, že vytvára nerovnaké podmienky a zbytočné náklady pre subjekty, ktoré by chceli vykonávať cezhraničné činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín. Je priam pozvánkou na vykonávanie regulačnej arbitráže s cieľom vyhnúť sa opatreniam v oblasti transparentnosti, čo má zas vplyv na úroveň dôvery občanov v účinnosť regulácie.

Keďže v dôsledku regulácie na vnútroštátnej úrovni už vznikli prekážky pre cezhraničné činnosti zastupovania záujmov na vnútornom trhu, tieto problémy môže vyriešiť len zásah na úrovni Únie. Naopak, účinky akéhokoľvek opatrenia prijatého podľa vnútroštátneho práva by sa obmedzili na jeden členský štát a hrozilo by, že dané opatrenia sa budú obchádzať alebo bude ťažké dohliadať na subjekty z iných členských štátov vykonávajúce zastupovanie záujmov v mene tretích krajín. Navyše niektoré členské štáty v súčasnosti zvažujú legislatívne iniciatívy v oblasti zahraničného vplyvu, ktoré nemusia byť v súlade s primeraným a cieľovým prístupom tejto iniciatívy a ktoré nemusia poskytovať komplexný systém záruk. Len opatreniami na úrovni Únie sa tento problém môže riešiť konzistentne na celom vnútornom trhu. Na zabezpečenie, aby sa tieto opatrenia zaviedli konzistentne vo všetkých

²⁹ Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 16. februára 2022, Maďarsko/Európsky parlament a Rada, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, v ktorom Súdny dvor rozhodol, že Európska únia musí byť schopná obhajovať svoje hodnoty v medziach svojich právomocí, ktoré jej priznávajú zmluvy.

³⁰ Pozri aj rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco, C-491/01, ECLI:EU:C:2002:741, bod 75.

členských štátoch s ohľadom na všetky základné práva a aby sa na ne predovšetkým vzťahovali komplexné záruky vrátane prístupu k spravodlivosti, je nevyhnutné na úrovni Únie zaviesť spoločné a primerané normy transparentnosti zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín.

A napokon činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene subjektov z tretej krajiny predstavujú nadnárodný problém s cezhraničnými dôsledkami, ktoré sa musia riešiť na úrovni Únie. Ovplyvňovanie politických rozhodnutí a politických procesov v jednom členskom štáte môže mať vplyv za hranicami tohto členského štátu, v inom členskom štáte alebo na európskej úrovni. Bez opatrení na úrovni Únie by niektoré členské štáty boli menej informované o činnostiach zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín v porovnaní s inými členskými štátmi. Nezdá sa pravdepodobné, že by sa členské štáty zhodli na zosúladených normách týkajúcich sa spôsobu zhromažďovania porovnateľných údajov o činnostiach zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín alebo že by stanovili systematický mechanizmus spolupráce na úrovni celej Únie na výmenu informácií medzi sebou navzájom a s Komisiou.

- **Proporcionalita**

Pokiaľ ide o zásadu proporcionality, obsah a forma navrhovaného opatrenia neprekračujú rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľa, ktorý spočíva v zabezpečení riadneho fungovania vnútorného trhu.

Návrh vychádza zo súčasných právnych predpisov Únie a je primeraný a potrebný na splnenie ich cieľov. Plánované opatrenia sú obmedzené na to, čo je potrebné na riešenie súčasnej a predpokladanej roztrieštenosti príslušného regulačného rámca.

Návrh sa týka len požiadaviek na transparentnosť, ktoré sa vzťahujú iba na subjekty vykonávajúce služby zastupovania záujmov v mene tretích krajín. Proporcionalita povinností týkajúcich sa transparentnosti bola dôkladne zvážená a zohľadňuje sa v obmedzených požiadavkách (jasne obmedzené požiadavky na informácie, obmedzené požiadavky, pokiaľ ide o vedenie záznamov atď.). Cieľom návrhu nie je obmedziť poskytovanie služieb zastupovania záujmov, ale skôr zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a uľahčiť ich poskytovanie cez hranice koherentným zvýšením ich transparentnosti v celej Únii.

Návrh obsahuje potrebné záruky zamerané na zabezpečenie primeranej transpozície a presadzovania a na predchádzanie riziku stigmatizácie. Účelom návrhu nie je brániť tretím krajinám v propagácii svojich stanovísk, ale zabezpečiť, aby sa takáto propagácia vykonávala transparentne a zodpovedne. Subjektom sa neukladajú žiadne povinnosti len preto, že dostávajú finančné prostriedky zo zahraničia. Namiesto toho sa návrh zameriava na zabezpečenie vyššej transparentnosti v prípadoch, keď subjekty vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín, ktoré sa snažia ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politík či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii. Z tohto dôvodu príspevky k hlavnému financovaniu organizácie alebo podobná finančná podpora, napríklad poskytovaná v rámci programu darov vo forme grantov pre neziskovú organizáciu, by sa nemali považovať za odmenu za služby zastupovania záujmov, ak nesúvisia s činnosťou zastupovania záujmov, teda ak by subjekt tieto finančné prostriedky dostal bez ohľadu na to, či vykonáva konkrétne činnosti zastupovania záujmov pre tretiu krajinu, ktorá tieto finančné prostriedky poskytl.

Návrh okrem toho obsahuje špecifickú požiadavku, podľa ktorej sa informácie vo vnútroštátnych registroch členských štátov majú prezentovať neutrálnym a vecným spôsobom, a tak, aby to nevedlo k stigmatizácii registrovaných subjektov. Informácie by sa konkrétne nemali prezentovať s vyhláseniami či ustanoveniami, ktoré by mohli vytvárať

atmosféru nedôvery vo vzťahu k registrovaným subjektom alebo ktoré by mohli odradiť fyzické alebo právnické osoby z členských štátov alebo tretích krajín od spolupráce s nimi alebo od poskytnutia finančnej podpory týmto subjektom, ani by k nim takéto vyhlásenia alebo ustanovenia nemali byť priložené.

Právomoc dozorných orgánov vyžiadať si informácie od subjektov patriacich do rozsahu pôsobnosti iniciatívy je starostlivo koncipovaná tak, aby sa zabezpečilo, že sa na dotknuté subjekty nebudú vzťahovať nepotrebné či nadmerné požiadavky. Ide o dvojaký rámec: dozorné orgány si môžu dodatočne k informáciám obsiahnutým vo vnútroštátnom registri vyžiadať len obmedzené informácie a len za obmedzených podmienok.

Na zabezpečenie proporcionality sankcií sa v návrhu stanovuje, že dozorné orgány môžu za porušenie navrhovaných povinností ukladať sankcie len vo forme správnych pokút, a to len do určitej výšky stanovenej na základe ekonomickej kapacity subjektu. Trestnoprávne sankcie sa výslovne vylučujú. Členské štáty majú povinnosť zabezpečiť, aby účasť na činnostiach, ktorými sa obchádzajú ustanovenia tejto smernice, bola zakázaná.

- **Výber nástroja**

Článkom 114 ZFEÚ sa zákonodarcovi udeľuje právomoc prijímať nariadenia a smernice.

Smernica, ktorou sa stanovuje úplná harmonizácia požiadaviek na transparentnosť, ktoré platia pre subjekty vykonávajúce zastupovanie záujmov v mene tretích krajín s cieľom ovplyvňovať prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politík či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy na vnútornom trhu, sa považuje za primeranú.

Stanovením úplnej harmonizácie požiadaviek na transparentnosť a zodpovednosť táto iniciatíva predchádza aj tzv. gold-platingu. Členské štáty by najmä v rámci harmonizovaných pravidiel mali zákaz ukladať rozsiahlejšie požiadavky na transparentnosť. Členské štáty by si zachovali obmedzené diskrečné právomoci v rozsahu pôsobnosti plne harmonizovaných opatrení, ako sa výslovne stanovuje v tejto právnej iniciatíve. Napríklad členské štáty by na svojom území mohli slobodne vytvoriť jeden alebo viacero vnútroštátnych registrov a dozorných orgánov (napr. niekoľko orgánov zodpovedných za jednotlivé časti územia).

Dotknutá nie je právomoc členských štátov vytvárať pravidlá pri plnom dodržiavaní práva Únie, pokiaľ ide o aspekty, na ktoré sa nevzťahujú harmonizované pravidlá, napríklad právomoc stanoviť pravidlá pre svojich verejných činiteľov, ktorí kontaktujú subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh je výsledkom rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými stranami, pri ktorých Komisia uplatnila všeobecné zásady a normy pre konzultácie so zainteresovanými stranami. V rámci konzultačnej stratégie sa určili kľúčové relevantné zainteresované strany. Komisia vykonala prvú vlnu rozsiahlych konzultácií so zainteresovanými stranami v období od októbra 2022 do mája 2023. Komisia vykonala dodatočné konzultácie s orgánmi členských štátov, obchodnými subjektmi a organizáciami občianskej spoločnosti vrátane konzultácií o potenciálnych možnostiach politiky v období od augusta do septembra 2023.

Komisia zadala vypracovanie externej špecializovanej štúdie na podporu prípravy tohto návrhu³¹. V rámci tejto podpornej štúdie dodávateľ vykonal sériu individuálnych konzultácií s kľúčovými zainteresovanými stranami.

Verejná konzultácia sprevádzaná spätnou väzbou k dokumentu výzvy na predkladanie podkladov³² bola zverejnená 16. februára 2023 a trvala do 14. apríla 2023. Spätná väzba a príspevky od zainteresovaných strán poskytli predovšetkým informácie na vypracovanie vymedzenia problému a možností politiky. Verejná konzultácia sa propagovala prostredníctvom kampane v sociálnych médiách, ako aj prostredníctvom webového sídla Komisie.

Komisia vykonala dva rýchle prieskumy Eurobarometra, jeden o demokracii a druhý o občianstve a demokracii. Z prieskumu Eurobarometra o demokracii vyplynulo, že vyše jednej pätiny Európanov považuje propagandu a nepravdivé alebo zavádzajúce informácie z nedemokratických zahraničných zdrojov a skryté zahraničné zasahovanie do politik a hospodárstva ich krajiny vrátane zasahovania prostredníctvom financovania domácich subjektov za jednu za najväčších hrozieb pre demokraciu³³. Z prieskumu Eurobarometra o občianstve a demokracii vyplynulo, že približne osem z desiatich Európanov súhlasí s tým, že zahraničné zasahovanie do európskych demokratických systémov predstavuje vážny problém, ktorý by sa mal riešiť³⁴.

Navyše bolo vypracované posúdenie vplyvu, v ktorom sa prezentuje zdôvodnenie, analýza a dostupné dôkazy na riešenie príslušnej témy³⁵. Posúdenie vplyvu obsahuje podrobnú prezentáciu a analýzu konzultačnej stratégie a jej výsledkov.

Komisia zorganizovala niekoľko skupinových diskusií s kľúčovými zainteresovanými stranami s cieľom zhromaždiť ďalšie dôkazy a údaje o konkrétnych problémoch, ktorými sa iniciatíva zaoberá, ako aj o politickom prístupe a jeho vplyve. Na takýchto skupinových diskusiách sa stretli zainteresované strany, ktoré sa zapájajú do styku s verejnosťou a lobizmu, napríklad zastupujúce organizácie príslušných sektorov podnikateľskej komunity, firmy, ktoré sa venujú lobizmu, konzultáciám a styku s verejnosťou, organizácie občianskej spoločnosti, ako aj príslušníci právnického povolania poskytujúci služby zastupovania záujmov. Na skupinových diskusiách sa stretli aj odborníci na danú problematiku v príslušných oblastiach, ako je akademická obec, príslušné vnútroštátne orgány, a to aj na miestnej úrovni, ako aj medzinárodné organizácie a orgány stanovujúce normy. Ďalšie stretnutie vrátane stretnutí na vysokej úrovni sa uskutočnili s organizáciami občianskej spoločnosti a členskými štátmi.

Komisia tiež analyzovala stanoviská a analytické dokumenty a štúdie, ktoré získala v súvislosti s prípravou návrhu. Napokon usporiadala aj dvojstranné konzultácie so zainteresovanými stranami, a to z ich vlastnej iniciatívy.

Účastníci skupinových diskusií vo všeobecnosti vyjadrili podporu iniciatívy, ktorá sa zaoberá spoločnými pravidlami transparentnosti pre činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín. Zdôraznili výzvy vyplývajúce z povinnosti dodržiavať rôzne systémy

³¹ Táto štúdia bude k dispozícii na adrese: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/democracy-and-electoral-rights/studies_en.

³² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13744-Transparentnost-skryteho-zasahovania-tretich-krajin_sk.

³³ Rýchly prieskum Eurobarometra 522 o demokracii.

³⁴ [Rýchly prieskum Eurobarometra 528](#) o občianstve a demokracii.

³⁵ Pozri sprievodné posúdenie vplyvu.

a pravidlá v jednotlivých členských štátoch a podporili harmonizované pravidlá na úrovni Únie.

Okrem toho z verejnej konzultácie vyplynula všeobecná zhoda medzi zainteresovanými stranami, že opatrenia Únie sú potrebné na zvýšenie transparentnosti, pokiaľ ide o lobizmus, činnosti v oblasti styku s verejnosťou a všetky ďalšie činnosti, ktoré významne ovplyvňujú demokratickú sféru, ak sa vykonávajú v mene tretích krajín.

Konkrétne prevažná väčšina respondentov v rámci verejnej konzultácie uviedla, že lobizmus a činnosti v oblasti styku s verejnosťou vykonávané v mene tretích krajín by predstavovali vysoké riziko skrytého zasahovania tretích krajín do demokratického priestoru Únie a do verejnej diskusie a umožnili by korupciu.

Občania Únie sú znepokojení dosahom zahraničného zasahovania do demokracie v Únii. Prevažná väčšina z nich žiadala väčšiu transparentnosť v súvislosti s činnosťami zastupovania záujmov a koordinovanú reakciu na úrovni Únie.

Komisia dostala 29 odpovedí na dodatočné konzultácie so zainteresovanými stranami, ktoré sa uskutočnili v období od augusta do septembra 2023: 11 odpovedí pochádza od organizácií občianskej spoločnosti, 15 odpovedí od členských štátov a tri odpovede prišli od organizácií zastupujúcich odvetvie zastupovania záujmov.

V odpovediach na dotazník členské štáty vo všeobecnosti súhlasili, že spoločnosť má zásadný záujem byť informovaná o činnostiach zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín. Päť členských štátov osobitne vyjadrilo názor, že je nevyhnutné zaviesť harmonizované opatrenia posilňujúce transparentnosť činností zastupovania záujmov, ktorých cieľom je ovplyvňovanie rozhodovacích procesov. Dva členské štáty poukázali na to, že legislatívny návrh by sa mal koncipovať s náležitým ohľadom na základné práva. Sedem členských štátov vyjadrilo názor, že dozorným orgánom by sa malo povoliť vyžiadať si od registrovaných subjektov špecifické informácie, na ktoré sa vzťahujú záruky.

Deväť organizácií občianskej spoločnosti vo svojich odpovediach na dotazník vyjadrilo názor, že legislatívny zásah by sa mal vzťahovať na všetky druhy činností zastupovania záujmov a nemal by byť obmedzený len na činnosti vykonávané v mene tretích krajín. Tri organizácie občianskej spoločnosti sa vyjadrili, že je potrebné jasne vymedziť pojem zastupovania záujmov. Osem organizácií občianskej spoločnosti zdôraznilo otázku predchádzania stigmatizácii a vysvetlili, že registrácia by nemala viesť k stigmatizácii, ale k normalizácii zastupovania záujmov, keďže legitímnosť zastupovania záujmov nezávisí od toho, čie záujmy sa zastupujú, ale od etických noriem uplatňovaných pri výkone činností zastupovania záujmov. Tri organizácie občianskej spoločnosti konkrétne spomenuli potrebu zabezpečiť záruky potrebné na výkon práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces. Štyri organizácie občianskej spoločnosti požadovali výnimky z povinnosti registrácie v prípade menších subjektov.

Všetci zástupcovia odvetvia, ktorí odpovedali na dotazník, podporili harmonizáciu požiadaviek na registráciu a transparentnosť na úrovni Únie. Dvaja zástupcovia odvetvia odporučili Komisii, aby zohľadnila všetka formy činností zastupovania záujmov a neharmonizovala len činnosti, ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín. Všetci zástupcovia odvetvia sa zhodli, že výnimky z rozsahu požiadaviek na transparentnosť by sa nemali vzťahovať na žiaden konkrétny subjekt, aby sa predišlo rizikám obchádzania.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Komisia pri príprave tohto návrhu vychádzala zo širokého súboru expertízy.

Dôkazový základ tvorí interný aj externý výskum, rozsiahle konzultačné činnosti a dvojstranné zasadnutia so zainteresovanými stranami a podporuje ho externá štúdia.

Relevantná práca v Európskom parlamente (vrátane Osobitného výboru pre zahraničné zasahovanie do všetkých demokratických procesov v Únii vrátane dezinformácií³⁶) a v Rade³⁷ poskytla ďalšie vstupy pre analytický proces Komisie.

Okrem verejnej konzultácie sa Komisia zapojila najmä do viacerých skupinových diskusií s relevantnými zainteresovanými stranami, pričom otázky boli osobitne prispôsobené každej kategórii.

Okrem toho sa zohľadnili usmernenia medzinárodných orgánov stanovujúcich normy vrátane Rady Európy či Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)³⁸, ktoré odporúčali predovšetkým právnu úpravu lobistických činností v súvislosti s verejným rozhodovaním, ako aj transparentnosti a integrity pri lobovaní a financovaní zo zahraničia, pričom pripomínali dôležitosť dodržiavania základných práv.

Štúdia, o ktorú sa iniciatíva opiera, obsahuje prehľad literatúry, v ktorom sa potvrdzuje prevencia zahraničného zasahovania do demokratických procesov, pričom ide o rozšírený a čoraz častejší jav.

• **Posúdenie vplyvu**

Komisia v súlade s politikou „lepšej právnej regulácie“ uskutočnila posúdenie vplyvu tohto návrhu³⁹.

Komisia preskúmala rôzne možnosti politiky na dosiahnutie všeobecných cieľov tohto návrhu. Posudzovali sa tri možnosti politiky s rôznym stupňom intenzity regulácie:

Prvá zvažovaná možnosť predstavovala nelegislatívny zásah. Túto možnosť politiky by tvorilo odporúčanie súboru opatrení členským štátom, ktoré by sa uplatňovali na činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín. Členským štátom by sa odporúčalo stanoviť podobné a primerané opatrenia v oblasti transparentnosti zamerané na uľahčenie zodpovednosti a dohľadu, ako aj na riešenie výzev pre demokratické procesy spojené s týmito činnosťami. Vykonávanie odporúčaní by sa primeraným spôsobom monitorovalo. Účinky odporúčaní by sa posúdili v správe a zvažili by sa ďalšie opatrenia vrátane možných právnych predpisov v budúcnosti. Táto možnosť bola zamietnutá, pretože zásah sa opieral výlučne o nelegislatívne opatrenia, ktoré by nezabránili vzniku ďalších prekážok fungovaniu vnútorného trhu s činnosťami zastupovania záujmov vykonávanými v mene tretích krajín. Okrem toho bez registrácie uplatňovanej na úrovni celej Únie by táto možnosť priniesla vyššie náklady na dodržiavanie predpisov. Táto možnosť politiky by takisto ponechávala veľmi rozsiahle diskrečné právomoci na vnútroštátnej úrovni na vykonávanie požiadaviek na

³⁶ Uznesenie Európskeho parlamentu z 9. marca 2022 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií [2020/2268(INI)].

³⁷ Pozri napríklad závery Rady z 10. decembra 2019 o komplementárnom úsilí zameranom na zvyšovanie odolnosti a boj proti hybridným hrozbám (14972/19), závery Rady z 28. septembra 2021 o globálnom prístupe k výskumu a inovácii – Európska stratégia medzinárodnej spolupráce v meniacom sa svete (12301/21), závery Rady z 18. júla 2022 o manipulácii s informáciami a zasahovaní zo zahraničia (11429/22) a závery Rady z 10. marca 2023 o uplatňovaní Charty základných práv EÚ; Úloha občianskeho priestoru pri ochrane a podpore základných práv v EÚ (7388/23).

³⁸ Ako sú zásady transparentnosti a integrity v lobizme OECD alebo odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy členským štátom týkajúce sa právnej úpravy lobistických činností v súvislosti s verejným rozhodovaním, CM/Rec(2017)2.

³⁹ SWD(2023) 663 final.

transparentnosť, ale predovšetkým by sa ňou nezabezpečilo vykonávanie záruk stanovených v zachovanej možnosti.

Druhá zvažovaná možnosť, ktorá sa napokon zachovala, predstavuje cieľový legislatívny zásah zameraný na transparentnosť činností zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín. Podľa tohto scenára by sa legislatívnym nástrojom vymedzili požiadavky na transparentnosť a zodpovednosť, ktoré by sa vzťahovali na subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín. Od hospodárskych subjektov by sa vyžadovalo vedenie obmedzených záznamov a poskytnutie obmedzených informácií o samotnom subjekte, činnostiach, ktoré poskytuje, a o subjektoch tretích krajín, pre ktoré tieto činnosti poskytuje, a to harmonizovaným spôsobom vo vnútroštátnych registroch, ktoré zriadili členské štáty. Táto možnosť obsahuje záruky zamerané na zabezpečenie primeranej transpozície a presadzovania a na predchádzanie riziku stigmatizácie.

Tretiu zvažovanú možnosť by predstavoval rozsiahly legislatívny zásah vrátane posilnených požiadaviek na podávanie správ, ako aj vytvorenie systému predchádzajúcich povolení alebo udeľovania licencií, v rámci ktorého by členské štáty mohli odmietnuť licenciu udeliť na základe obáv o verejnú bezpečnosť. V rámci takéhoto systému by sa v prípade subjektov vykonávajúcich činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín na vnútornom trhu stanovila povinnosť získať licenciu, aby mohli poskytovať takéto služby pre tretie krajiny. Pri tomto systéme sa považovalo za pravdepodobné, že vzniknú problémy s proporcialitou, čo by mohlo viesť k negatívnym účinkom pre podniky, najmä pokiaľ ide o dotknuté menšie hospodárske subjekty a nekomerčné organizácie. Táto možnosť by mohla mať neprimeraný vplyv na základné práva, najmä na slobodu združovania a slobodu prejavu. Okrem toho by pri predchádzajúcich povoleniach alebo udeľovaní licencií hrozilo, že poškodia geopolitické záujmy Únie: vzniklo by riziko odvetných opatrení z krajín, ktoré v súčasnosti v Únii vykonávajú činnosti v oblasti ovplyvňovania, ak by ich činnosti boli zamietnuté. Podobne, ak by táto možnosť zahŕňala neprimerané obmedzenia práva na slobodu združovania, mohlo by to negatívne ovplyvniť aj dobré meno Únie.

Zachovaná možnosť politiky primerane rieši medzery v regulácii a rozdiely medzi členskými štátmi a zároveň zaisťuje úplný súlad so zásadami proporcionality a subsidiarity. Tento prístup sa takisto ukázal ako najprínosnejší z hľadiska vplyvov.

Po prvé, hospodárske vplyvy by mali byť veľmi obmedzené s určitými nákladmi na dodržiavanie predpisov, pokiaľ ide o požadované vedenie záznamov a požiadavky na registráciu (čo najviac zosúladené s existujúcim obchodným procesom) a obmedzený počet dotknutých subjektov na vnútornom trhu, ktorý sa podľa rôznych scenárov odhaduje na 712 až 1 068 subjektov, ako aj s nízkymi nákladmi na presadzovanie pre vnútroštátne správne orgány. Verejné registre, ktoré majú zriadiť členské štáty, by sa podporili verejne dostupnými nástrojmi IT v súlade s oznámením o Digitálnom kompase do roku 2030 a s potrebou podporovať tvorbu politík s digitálnymi službami ako štandard v rámci právnych predpisov Únie. Očakáva sa, že vzniknuté náklady sa kompenzujú znížením roztrieštenosti na celom vnútornom trhu a predchádzaním jej vzniku.

Po druhé, s ohľadom na individualizovaný charakter požiadaviek a dôležité záruky zakotvené v návrhu sa očakáva, že sociálne vplyvy tohto návrhu budú pozitívne, keďže vďaka iniciatíve sa zvýši transparentnosť a zodpovednosť príslušných účastníkov trhu a zlepšia sa vedomosti o rozsahu činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín, o trendoch v rámci týchto činností a o subjektoch, ktoré ich vykonávajú. Okrem toho sa predpokladá, že sa iniciatívou posilní dôvera verejnosti v rozhodovacie procesy a povahu regulovaných služieb, čím iniciatíva prispeje k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja 16 „Podporovať

mierovú inkluzívnu spoločnosť v prospech trvalo udržateľného rozvoja, poskytnúť prístup k spravodlivosti pre všetkých a budovať efektívne, transparentné a inkluzívne inštitúcie na všetkých úrovniach“.

Určité možnosti v rozsahu zásahu boli hneď na začiatku vyradené. Vyradená bola možnosť vzťahujúca sa len na činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene určitých tretích krajín, a to z dôvodu operačnej náročnosti pri stanovení relevantných rozlišujúcich kritérií a pri dosahovaní zhody o nich a z dôvodu zvýšeného rizika stigmatizácie subjektov, ktoré vykonávajú zastupovanie záujmov v mene uvedených krajín. Možnosť zahrnutia činností zastupovania záujmov, ktorých cieľom je ovplyvňovanie rozhodovania v Únii, vykonávaných v mene akéhokoľvek subjektu bola zamietnutá, keďže by nebola dostatočne cieleňá s ohľadom na sledovaný účel iniciatívy (transparentnosť skrytého ovplyvňovania vládou tretej krajiny) a bola by neprimeraná.

A napokon sa očakáva, že iniciatíva nebude mať žiadny vplyv na životné prostredie, takže bude spĺňať zásadu „nespôsobovať významnú škodu“ a je v súlade s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu, s jeho strednodobými cieľmi a s cieľmi adaptácie na zmenu klímy stanovenými v európskom právnom predpise v oblasti klímy.

Výbor pre kontrolu regulácie 17. novembra 2023 vydal „kladné stanovisko s výhradami“ k posúdeniu vplyvu návrhu⁴⁰. Jeho pripomienky boli zamerané na odôvodnenie iniciatívy, ako aj na prezentáciu možností politiky a ich vplyvov (s dôrazom na navrhovanú štruktúru riadenia a úlohu, ktorú v nej zohráva Komisia). Vysvetlenie spôsobu realizácie pripomienok sa uvádza v posúdení vplyvu pripojenom k tomuto návrhu.

• **Základné práva**

Opatrenia sú navrhnuté s úplným zreteľom na základné práva a slobody vrátane slobody prejavu a práva na informácie, práva voliť, práva na dobrú správu vecí verejných a práva na slobodu podnikania.

Základné práva a slobody možno obmedziť len vtedy, ak je to odôvodnené sledovaním legitímneho verejného záujmu, a len pod podmienkou, že dané obmedzenie je proporcionálne sledovanému cieľu. Záruka transparentnosti, spravodlivosti, nestrannosti a demokratickej zodpovednosti v kontexte verejného rozhodovania a verejnej správy a predchádzanie neprípustnému skrytému zasahovaniu do tohto rozhodovania a verejnej správy predstavujú naliehavé dôvody vyššieho verejného záujmu.

Návrhom sa ukladajú malé obmedzenia týchto základných práv zakotvených v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“): práva na súkromný život (článok 7), práva na ochranu osobných údajov (článok 8), slobody združovania (článok 12), slobody umenia a vedeckého bádania (článok 13), slobody prejavu a práva na informácie (článok 11) a slobody podnikania (článok 16).

Hoci tieto práva nie sú absolútne a možno zaviesť ich obmedzenie, každé takéto obmedzenie musí byť v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 52 ods. 1 charty vrátane jeho zúženia na to, čo je potrebné, a dodržiavania zásady proporcionality.

Právo na súkromný život a právo na ochranu osobných údajov

Návrhom sa zavádzajú určité obmedzenia týkajúce sa **práva na súkromný život** [zaručeného článkom 7 charty a článkom 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach (ďalej len „EDLP“)] a **práva na ochranu osobných údajov** (článok 8 charty), pokiaľ sa vyžaduje, aby subjekty

⁴⁰ SEC(2023) 637.

zaznamenávali určité informácie a poskytovali ich vnútroštátnym orgánom, a stanovuje sa ním výmena týchto informácií medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ako aj prístup verejnosti k časti týchto informácií.

Ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie, ustanovenia, ktorými sa ukladá alebo povoľuje oznamovanie osobných údajov, ako je meno, miesto pobytu alebo finančné zdroje fyzických osôb orgánu verejnej moci, sa musia charakterizovať ako zásah do ich súkromného života, a preto predstavujú obmedzenie práva zaručeného v článku 7 charty bez toho, aby bolo dotknuté prípadné odôvodnenie týchto ustanovení. To isté platí pre ustanovenia, ktorými sa stanovuje zverejnenie týchto údajov verejnosti⁴¹. Súdny dvor navyše usúdil, že sprístupnenie osobných údajov širokej verejnosti spôsobom, pri ktorom sú takéto údaje prístupné potenciálne neobmedzenému počtu osôb, predstavuje závažný zásah do základných práv zakotvených v článkoch 7 a 8 charty⁴². Zároveň, ako pripomína Súdny dvor, základné práva zakotvené v článkoch 7 a 8 charty nie sú absolútnymi výsadami, ale musia sa vnímať vo vzťahu k ich úlohe v spoločnosti. Tieto práva možno obmedziť, ak je takéto obmedzenie stanovené zákonom, ak sa rešpektuje podstata týchto práv a ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Európskou úniou. V tejto súvislosti sa v článku 8 ods. 2 charty stanovuje, že osobné údaje musia byť spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom⁴³.

Tým, že návrh umožňuje prístup občanov k informáciám o subjektoch pôsobiacich na vnútornom trhu, ktoré vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín, ako aj k informáciám o subjektoch z tretej krajiny, ktoré zastupujú, sa zabezpečuje, aby občania, verejní činitelia a zainteresované strany, ako sú novinári a organizácie občianskej spoločnosti, mohli vykonávať demokratickú kontrolu verejnej správy a verejného rozhodovania s cieľom zaistiť, že budú prebiehať spravodlivo, nestranne a transparentne, a to najmä vďaka tomu, že budú schopné získavať informácie o subjektoch, ktoré majú prístup k subjektom s rozhodovacími právomocami, ako sú úradníci a volení zástupcovia. Subjekty s rozhodovacími právomocami majú takisto osobitný záujem na tom, aby mohli získavať informácie o subjektoch, ktoré sa ich snažia ovplyvňovať. Ako voliči sú samotní občania takisto dôležitými osobami s rozhodovacou právomocou, a tak sa aj na nich môžu zameriavať určité služby zastupovania záujmov.

Návrh je zameraný na zvýšenie integrity demokratických inštitúcií Únie a členských štátov a dôvery verejnosti k nim tým, že sa ním zabezpečuje transparentnosť činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín a že sa ním zlepšujú dostupné informácie a informovanosť verejnosti o rozsahu činností zastupovania záujmov v mene tretích krajín, o trendoch v rámci týchto činností a o subjektoch, ktoré ich vykonávajú⁴⁴. Súdny dvor uznal,

⁴¹ Pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a iní, C-465/00, C-138/01 a C-139/01, EU:C:2003:294, body 73 až 75 a body 87 až 89; rozsudok Súdneho dvora z 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662, body 56 až 58 a bod 64 a rozsudok Súdneho dvora z 2. októbra 2018, Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, body 48 a 51.

⁴² Rozsudok Súdneho dvora z 22. novembra 2022, Luxembourg Business Registers, spojené veci C-37/20 a C-601/20, EU:C:2022:912, body 42 až 44.

⁴³ Rozsudok Súdneho dvora z 22. novembra 2022, Luxembourg Business Registers, spojené veci C-37/20 a C-601/20, EU:C:2022:912, body 45 až 63 a citovaná judikatúra.

⁴⁴ Ako konštatovala Benátska komisia: „lobistické činnosti patria (...) medzi činnosti politických strán a bežné činnosti MVO. (...) Verejnosť má jasný záujem poznať lobistické subjekty, ktoré majú prístup k vládne rozhodovaciemu procesu na účely jeho ovplyvňovania, vrátane ich finančných zdrojov, bez ohľadu na to, či sú domáce alebo zahraničné.“ Správa Benátskej komisie o financovaní združení, CDL-AD(2019)002, bod 105.

že cieľ zvýšenia transparentnosti predstavuje naliehavé dôvody vyššieho verejného záujmu⁴⁵. Cieľ sledovaný týmto návrhom teda predstavuje cieľ všeobecného záujmu, ktorým je možné odôvodniť zasahovanie do základných práv zakotvených v článkoch 7 a 8 charty.

Prístup verejnosti k informáciám o zastupovaní záujmov vykonávanom v mene tretích krajín je vhodný ako príspevok k dosiahnutiu sledovaného cieľa všeobecného záujmu, keďže verejná povaha tohto prístupu a vyššia transparentnosť, ktorá z neho vyplýva, prispievajú k vzniku prostredia demokratickej kontroly a zodpovednosti.

Návrhom sa takisto zabezpečuje, že zásah do základných práv zakotvených v článkoch 7 a 8 charty vyplývajúci z verejného prístupu k informáciám o zastupovaní záujmov vykonávanom v mene tretích krajín je primeraný a obmedzený na to, čo je skutočne potrebné. Po prvé, súbor údajov, ktorý sa sprístupňuje verejnosti, je obmedzený, jasne a podrobne vymedzený a plne harmonizovaný v celej únii. Navyše verejne sprístupnené osobné údaje sú obmedzené na minimálne informácie, ktoré občania potrebujú, aby boli informovaní o subjekte, ktorý vykonáva zastupovanie záujmov, a o činnosti vykonávanej v mene tretích krajín. Informácie, ktoré majú význam len pre dotknuté subjekty s rozhodovacími právomocami a príslušné vnútroštátne orgány vykonávajúce dohľad nad dodržiavaním súladu s návrhom a jeho monitorovanie, sa nezverejňujú, aby sa zabránilo riziku zneužitia poskytnutých informácií.

Po druhé, ako dodatočnú záruku na zabránenie neprimeranému znevýhodneniu v jednotlivých prípadoch možno uplatniť odchýlenie sa od zásady, že verejnosť by mala mať prístup k informáciám o zastupovaní záujmov vykonávanom v mene tretích krajín. V návrhu sa stanovuje, že registrované subjekty môžu požiadať o to, aby sa niektoré alebo žiadne z poskytnutých informácií nezverejnili, ak existujú prevažujúce záujmy, ktoré odôvodňujú odmietnutie zverejnenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa musí konštatovať, že obmedzenia práva na súkromný život a práva na ochranu osobných údajov, ktoré sa stanovujú v tomto návrhu, rešpektujú podstatu týchto práv, skutočne spĺňajú všeobecný záujem uznaný Úniou a sú primerané a obmedzené na nevyhnutné minimum.

Sloboda združovania

Základné právo na **slobodu združovania** je zaručené článkom 12 charty aj článkom 11 EDLP pre všetky združenia vrátane organizácií občianskej spoločnosti, záujmových skupín, odborových zväzov a politických strán. Sloboda združovania predstavuje jeden zo základných pilierov demokratickej a pluralitnej spoločnosti, keďže umožňuje občanom konať kolektívne v oblastiach spoločného záujmu a prispieť tak k riadnemu fungovaniu verejného života⁴⁶.

Združenia musia byť schopné vykonávať svoje činnosti a fungovať bez neoprávneného zasahovania. Súdny dvor konštatoval, že právne predpisy, ktoré významne sťažujú činnosť alebo fungovanie združení, či už posilnením požiadaviek týkajúcich sa ich registrácie, obmedzením ich schopnosti získavať finančné zdroje, uložením povinnosti podávať vyhlásenie a povinnosti zverejňovania, ktoré môžu o nich vyvolávať negatívny obraz, alebo ich vystavením riziku sankcií, osobitne ich rozpustenia, predstavujú obmedzenie slobody združovania⁴⁷.

⁴⁵ Pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 2020, Komisia/Maďarsko (Transparentnosť združení), C-78/18, EU:C:2020:476, bod 79.

⁴⁶ Rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 2020, Komisia/Maďarsko (Transparentnosť združení), C-78/18, EU:C:2020:476, bod 112.

⁴⁷ Rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 2020, Komisia/Maďarsko (Transparentnosť združení), C-78/18, EU:C:2020:476, bod 114.

Benátska komisia Rady Európy sa domnieva, že ani priamy zákaz financovania zo zahraničia, ani požiadavka na predchádzajúce povolenie orgánov na prijímanie alebo využívanie týchto finančných prostriedkov nie sú opodstatnené⁴⁸.

Návrhom sa nezakazuje financovanie zo zahraničia ani sa negatívne neoznačujú činnosti organizácií občianskej spoločnosti, nevytvára sa systém udeľovania licencií alebo predchádzajúcich povolení, v rámci ktorého musia organizácie občianskej spoločnosti alebo iné združenia požiadať na úrovni Únie o licenciu na výkon činností zastupovania záujmov v mene subjektov z tretích krajín.

Návrh sa týka len vytvorenia spoločných noriem transparentnosti a zodpovednosti, pokiaľ ide o činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene subjektov z tretej krajiny, ktoré by chceli ovplyvňovať rozhodovacie procesy v Únii.

Hoci sa návrhom ukladajú povinnosti v oblasti transparentnosti, ktoré sa môžu považovať za povinnosti s nízkym vplyvom na účinné využívanie práva na slobodu združovania, keďže dotknuté organizácie budú musieť dodržiavať tieto povinnosti týkajúce sa registrácie a podávania správ a platiť súvisiace náklady, návrh nemá vplyv na podstatu tohto práva.

Spoločné normy transparentnosti a zodpovednosti by mali posilniť demokraciu tým, že zvýšia dôveru vo verejné rozhodovacie procesy a inštitúcie prostredníctvom zabezpečenia transparentnosti činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín a zlepšenia dostupných informácií a informovanosti verejnosti o rozsahu činností zastupovania záujmov v mene tretích krajín, o trendoch v rámci týchto činností a o subjektoch, ktoré ich vykonávajú. Súdny dvor uznal, že cieľ zvýšenia transparentnosti predstavuje naliehavé dôvody vyššieho verejného záujmu⁴⁹. Benátska komisia Rady Európy uviedla, že „lobistické činnosti patria (...) medzi činnosti politických strán a bežné činnosti MVO. (...). Verejnosť má jasný záujem poznať lobistické subjekty, ktoré majú prístup k vládne rozhodovaciemu procesu na účely jeho ovplyvňovania, vrátane ich finančných zdrojov, bez ohľadu na to, či sú domáce alebo zahraničné“⁵⁰.

Tento návrh plní cieľ všeobecného záujmu so zreteľom na zásady otvorenosti a transparentnosti, ktorými sa podľa článku 1 druhého odseku a článku 10 ods. 3 ZEÚ musí riadiť demokratický život v Únii, ako aj v súlade so spoločnými demokratickými hodnotami Únie a jej členských štátov podľa článku 2 ZEÚ.

Osobitné záruky

Okrem toho, pokiaľ ide o primeranosť obmedzenia, návrh sa týka iba toho, čo je nevyhnutné na splnenie tohto cieľa, a zavádzajú sa **osobitné záruky**. Neuplatňuje sa bez rozdielu voči všetkým subjektom, ktoré dostávajú finančnú podporu zo zahraničia. Po prvé, návrh sa zameriava na konkrétne činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín a nevzťahuje sa na financovanie poskytované subjektom z tretej krajiny (ako je štrukturálny grant, dar atď.), ktoré nesúvisia s uvedenými činnosťami zastupovania záujmov⁵¹. Po druhé, vzťahuje sa iba na zastupovanie záujmov v mene konkrétnych subjektov z tretej krajiny: vlády z tretej krajiny a subjekty z tretej krajiny, ktorých konanie možno pripísať uvedeným

⁴⁸ Správa Benátskej komisie o financovaní združení, CDL-AD(2019)002, bod 147.

⁴⁹ Rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 2020, Komisia/Maďarsko (Transparentnosť združení), C-78/18, EU:C:2020:476, bod 79.

⁵⁰ Správa Benátskej komisie o financovaní združení, CDL-AD(2019)002, bod 105.

⁵¹ Návrh obsahuje doložku o prevencii obchádzania s cieľom zabrániť zneužívaniu (napr. skrytému odmeňovaniu za služby zastupovania, zriaďovaniu spoločností s cieľom znejasniť prepojenia na vlády tretích krajín alebo umelému rozloženiu činností medzi viacero subjektov s cieľom nedosiahnuť prahové hodnoty stanovené touto smernicou).

vládám. Tým, že návrh je zameraný na konkrétny druh činností vykonávaných v mene konkrétneho druhu subjektov, sústreďuje sa len na činnosti, ktoré by skutočne mohli mať podstatný vplyv na verejný život a verejnú diskusiu, a uloženie požiadaviek na transparentnosť na tieto druhy činností a subjektov možno odôvodniť uvedeným prevažujúcim verejným záujmom.

Návrh je starostlivo koncipovaný tak, aby sa zabránilo stigmatizácii organizácií občianskej spoločnosti alebo iných neziskových združení. Upravuje sa ním konkrétny druh činnosti – zastupovanie záujmov vykonávané na vnútornom trhu v mene vlád tretích krajín – bez ohľadu na povahu subjektu, ktorý túto činnosť vykonáva. Požiadavky na transparentnosť sa uplatňujú v rovnakej miere na všetky organizácie.

Navyše návrh obsahuje silné záruky, ktorými sa ďalej zníži pravdepodobnosť stigmatizácie. Po prvé, vnútroštátne verejné registre by sa museli prezentovať neutrálnym a vecným spôsobom tak, aby to nevedlo k stigmatizácii subjektov zahrnutých do vnútroštátneho registra. Po druhé, členské štáty by museli zaručiť, že vnútroštátne orgány pri plnení svojich úloh zabezpečia, aby zo samotnej skutočnosti, že subjekt je registrovaný, nevyplývali žiadne nepriaznivé dôsledky. Po tretie, keďže sa v návrhu stanovuje úplná harmonizácia uvedených požiadaviek na transparentnosť, predchádza sa ním tzv. gold-platingu a zabezpečuje sa, aby sa od registrovaných subjektov nemohlo vyžadovať, aby sa verejne prezentovali na základe podmienok, ktoré by mohli viesť k ich stigmatizácii⁵². Napokon by registrované subjekty mali mať možnosť požadovať, aby všetky informácie či ich časť neboli zverejnené, ak existujú prevažujúce záujmy, ktorými sa odôvodňuje nezverejnenie.

Okrem toho sú požiadavky primerané a obmedzujú sa na jednoduché vedenie záznamov a požiadavky na registráciu. Od členských štátov by sa vyžadovala transpozícia a dohľad nad vykonávaním uvedených požiadaviek spôsobom, ktorý je primeraný a nepredstavuje pre dotknuté subjekty nadmernú záťaž.

- Pokiaľ ide o vedenie záznamov, od dotknutých subjektov by sa vyžadovalo, aby na obmedzené obdobie uchovávali informácie o totožnosti subjektu z tretej krajiny, v mene ktorého sa činnosť vykonáva, opis účelu činnosti zastupovania záujmov, zmluvy a kľúčové výmeny so subjektom z tretej krajiny v rozsahu, v akom sú nevyhnutné na pochopenie povahy a účelu vykonávanej činnosti zastupovania záujmov, ako aj informácie alebo materiály, ktoré sú kľúčovými zložkami činnosti zastupovania záujmov.
- Čo sa týka registrácie, dotknuté subjekty by museli poskytnúť len obmedzené informácie o sebe, o vykonávaných činnostiach a subjektoch z tretích krajín, pre ktoré takéto činnosti vykonávajú. Registrácia by zahŕňala aproximáciu⁵³ prijatých ročných súm, ktoré pokrývajú všetky činnosti vykonávané s cieľom ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie daného návrhu, politiky alebo iniciatívy. Pravidelne by sa museli aktualizovať len informácie nevyhnutné na uplatňovanie smernice a dohľad nad ním. Ostatné informácie by stačilo aktualizovať raz za rok.

⁵² Po registrácii by takéto subjekty museli svoje registračné číslo uvádzať len pri kontakte s verejnými činiteľmi, nie so širšou verejnosťou.

⁵³ Počas registrácie by sa nevyžadovala presná suma. Dotknuté subjekty by museli len označiť, do ktorého rozpätia (napr.: 25 000 až < 50 000 EUR alebo 50 000 až < 100 000 EUR) by patrila ročná suma. Informácie o oznámených ročných sumách by sa zverejnili prostredníctvom širšie vymedzených rozpätí, čo zodpovedá miere podrobnosti, ktorá je potrebná na účel informovania občanov, ich zástupcov a ďalších zainteresovaných strán.

- S výnimkou prípadov, keď je nevyhnutné preskúmať nedodržanie požiadaviek na registráciu, sa od registrovaných subjektov môže vyžadovať, aby svoje záznamy poskytli dozornému orgánu, len ak je na základe objektívnych faktorov mimoriadne pravdepodobné, že významne ovplyvnia verejný život a verejnú diskusiu.

Napokon návrh obsahuje komplexný systém záruk. Za dohľad by zodpovedali nezávislé dozorné orgány s jasne stanovenými právomocami, ktorých žiadosti o ďalšie informácie by museli byť odôvodnené a museli by podliehať účinnému súdnemu prostriedku nápravy. Sankcie by boli navrhnuté tak, aby sa predišlo zastrahujúcemu účinku na dotknuté subjekty. Mali by sa na ne vzťahovať primerané záruky vrátane práva na účinné súdne preskúmanie. Boli by plne harmonizované a obmedzené na správne pokuty nepresahujúce konkrétny strop vychádzajúci z ekonomickej kapacity subjektu. Návrhom by sa tak zabezpečilo, aby organizácie občianskej spoločnosti a ďalšie neziskové združenia neboli vystavené hrozbe trestných sankcií či zániku. Navyše by sa sankcie uložili len po predchádzajúcom včasnom varovaní s výnimkou prípadov, keď dané porušenie predstavuje porušenie zákazu obchádzania.

Z uvedených prvkov vyplýva, že aj keď by sa návrhom mohli zaviesť určité obmedzenia slobody združovania, takéto obmedzenia by boli v súlade s legitímnym cieľom zlepšiť transparentnosť činností zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene subjektov z tretích krajín, a zahŕňali by výlučne opatrenia nevyhnutné na splnenie uvedeného cieľa.

Sloboda umenia a vedeckého bádania

Sloboda umenia a vedeckého bádania sa zaručuje článkom 13 charty. Vďaka tomu je chránená sloboda vedeckého výskumu vrátane akademickej slobody. Zabezpečuje sa ňou sloboda akademických pracovníkov a študentov vykonávať výskum, vyučovať, vzdelávať sa a komunikovať v spoločnosti a so spoločnosťou bez zasahovania či strachu z represálií. Sloboda vedeckého výskumu zahŕňa právo slobodne vymedziť výskumné otázky, vybrať si a rozvíjať teórie, zhromažďovať empirické materiály a používať akademické výskumné metódy, spochybňovať všeobecne prijímané názory a predkladať nové myšlienky. Jej súčasťou je právo vymieňať si, šíriť a zverejňovať výsledky výskumu, a to aj prostredníctvom odbornej prípravy a výučby. Je to sloboda výskumných pracovníkov vyjadriť svoj názor bez toho, aby ich inštitúcia alebo systém, v ktorom pracujú, znevýhodňovali, alebo bez toho, aby čelili vládnej či inštitucionálnej cenzúre. Je to zároveň sloboda združovať sa v profesijných alebo zastupiteľských akademických orgánoch⁵⁴. Týmto návrhom sa nereguluje sloboda vymedziť výskumné otázky ani právo šíriť a zverejňovať výsledky. Návrh neobsahuje žiadny zákaz medzinárodnej spolupráce vrátane spolupráce vo vyučovacích, výskumných a vzdelávacích činnostiach. Nemá žiadny vplyv na inštitucionálnu autonómiu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v Únii, pokiaľ ide o prijímanie nezávislých rozhodnutí o ich vnútornej správe vrátane finančných, personálnych (možnosť nezávislého náboru) a akademických záležitostí.

Preto by žiadne z navrhovaných opatrení nemalo vplyv na podstatu uvedeného práva.

Sloboda prejavu a právo na informácie

Pokiaľ ide o **slobodu prejavu a právo na informácie** (článok 11 charty a článok 10 EDLP), návrh by predstavoval pozitívny príspevok k právu jednotlivcov prijímať a poskytovať informácie a myšlienky bez zásahu orgánu verejnej moci. Občania by získali spravodlivý prístup k informáciám o činnostiach zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú pre tretie krajiny a ktoré majú vplyv na verejné rozhodovanie, aby sa podporilo ich pochopenie

⁵⁴

[Bonnská deklarácia o slobode vedeckého výskumu](#) z 20. októbra 2020.

takýchto činností, posilnila ich dôvera v integritu verejných rozhodovacích procesov a zabránilo sa manipulatívne zahraničnému zasahovaniu, a to na základe záruk uplatňovaných na práva na osobné údaje fyzických osôb, ktoré poskytujú informácie do vnútroštátneho registra, ako aj v osobitných situáciách, keď majú registrované organizácie prevažujúci záujem, ktorým sa odôvodňuje výnimočné nezverejnenie informácií. V tejto súvislosti by sa vplyvom legislatívnych opatrení v návrhu zlepšila nielen transparentnosť a zodpovednosť subjektov vykonávajúcich činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín, ale aj vedomosti o rozsahu, trendoch a aktéroch takýchto činností. Posilnilo by sa základné právo na získanie informácií, pretože by občania získali užitočné informácie na účely uplatnenia svojich demokratických práv a vyodenia zodpovednosti voči verejným činiteľom.

Navrhovanými opatreniami sa neupravuje obsah ani predmet dotknutých činností zastupovania záujmov. Nevyžaduje sa transparentnosť, pokiaľ ide o financovanie prevádzkových nákladov, ktoré nesúvisia s činnosťou zastupovania záujmov, ako sú štrukturálne granty alebo dary.

Stanovenie opatrení týkajúcich sa transparentnosti by mohlo mať odrádzajúci účinok na rozhodnutie vykonávať dotknuté činnosti zastupovania záujmov a mohlo by viesť k obmedzeniu slobody prejavu subjektov, ktorých konanie možno pripísať vláde tretej krajiny (napríklad súkromných subjektov kontrolovaných treťou krajinou). Ako sa vysvetľuje v súvislosti s právom na súkromný život, právom na ochranu osobných údajov a so slobodou združovania, tieto opatrenia sledujú cieľ vo všeobecnom záujme, ktorým možno odôvodniť zásah do tejto slobody. Treba poznamenať, že sa poskytujú záruky, ktorými sa zabezpečuje, aby bol zásah vo všetkých prípadoch primeraný a nevyhnutný.

Sloboda podnikania

V článku 16 charty sa uznáva sloboda podnikania v súlade s právom Únie, vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou. Harmonizované požiadavky by predstavovali zjednodušenie a odstránenie prekážok cezhraničnému poskytovaniu služieb subjektmi, ktoré vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín, čím by sa tieto subjekty podporili pri uplatňovaní svojej slobody podnikania.

Vzhľadom na znenie článku 16 charty sa sloboda podnikania líši od ostatných základných slobôd stanovených v hlave II charty, ako je sloboda združovania, sloboda prejavu a právo na informácie a sloboda umenia a vedeckého bádania, a môže sa na ňu vzťahovať širšia škála zásahov orgánov verejnej moci, ktorými sa vo verejnom záujme obmedzuje vykonávanie hospodárskej činnosti⁵⁵.

Návrhom sa ukladajú určité obmedzenia hospodárskych činností, keďže sa v ňom subjektom ukladá povinnosť spĺňať pri zastupovaní záujmov v mene tretích krajín isté požiadavky. Opatrenia týkajúce sa transparentnosti činností zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín, sú opatrenia, ktoré sledujú cieľ vo všeobecnom záujme, ktorým možno odôvodniť zásah do tejto slobody.

4. VPLYV NA ROZPOČET

V dôsledku tohto návrhu vznikajú pre Komisiu náklady a administratívne zaťaženie, pričom sa týkajú dvoch kategórií výdavkov. Stále náklady na zamestnancov v Komisii by sa v zásade

⁵⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 22. januára 2013, Sky Österreich GmbH/Österreichischer Rundfunk, C-283/11, EU:C:2013:28, bod 46.

pokryli v rámci položky Administratívne výdavky, zatiaľ čo náklady na potrebné rozšírenie systému IMI by sa pokryli v rámci programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty.

Finančný a rozpočtový vplyv je podrobne vysvetlený v legislatívnom finančnom výkaze, ktorý je prílohou k tomuto návrhu.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Komisia posúdi vykonávanie iniciatívy najneskôr rok od uplynutia lehoty na transpozíciu smernice. Najneskôr po štyroch rokoch od uplynutia lehoty na transpozíciu Komisia vykoná hodnotenie smernice vrátane jej účinnosti a primeranosti. V takomto hodnotení sa preskúma predovšetkým potreba zmien v rozsahu pôsobnosti iniciatívy.

• Vysvetľujúce dokumenty

Na zabezpečenie riadneho vykonávania tejto smernice je potrebné vypracovať vysvetľujúce dokumenty vo forme tabuliek zhody.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

V kapitole I sa uvádzajú všeobecné ustanovenia vrátane predmetu a účelu smernice (článok 1), vymedzenia používaných kľúčových pojmov (článok 2), rozsahu pôsobnosti smernice (článok 3) a úrovne harmonizácie (článok 4).

Kapitola II obsahuje ustanovenia týkajúce sa transparentnosti a povinností registrácie, ktoré sa vzťahujú na činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene subjektov z tretích krajín. Konkrétne sa v kapitole stanovuje možnosť identifikovať subjekty z tretích krajín, v mene ktorých sa vykonáva služba zastupovania záujmov (článok 5), ustanovenie o zadávaní zákaziek subdodávateľom (článok 6), povinnosť viesť príslušné záznamy (článok 7) a povinnosť subjektov, ktoré nie sú usadené v Únii, vymenovať právneho zástupcu (článok 8).

Okrem toho sa v uvedenej kapitole stanovuje aj zriadenie a údržba vnútroštátnych registrov, ktoré sa majú používať na účely registrácie v súlade so smernicou (článok 9). V článku 10 sa stanovujú pravidlá registrácie vrátane informácií, ktoré sa majú poskytnúť (podrobný zoznam sa uvádza v prílohe I). V článku 11 sa uvádza postup po registrácii. V tejto súvislosti majú registrované subjekty získať jedinečné európske číslo zastupovania záujmov (ďalej len „EIRN“) (ktorého formát sa stanovuje v prílohe II) a registrácia sa má oznámiť príslušným orgánom v ďalších dotknutých členských štátoch. V článku 12 sa stanovuje, ktoré časti informácií poskytnutých zo strany registrovaných subjektov sa majú zverejniť (spolu s rozpätiami na účel zverejnenia ročných súm, ako sa uvádza v prílohe III). Rovnako sa v ňom zavádza mechanizmus, podľa ktorého môžu registrované subjekty požiadať o to, aby sa niektoré alebo žiadne z poskytnutých informácií nezverejnili, ak existujú prevažujúce oprávnené záujmy, ktoré zverejneniu bránia. Článkom 13 sa zavádza každoročné uverejňovanie údajov zo strany členských štátov a Komisie. Článkom 14 sa zavádza povinnosť registrovaných subjektov aj ich subdodávateľov poskytnúť svoje číslo EIRN, keď sú v priamom kontakte s verejnými činiteľmi.

V kapitole III sa stanovujú pravidlá týkajúce sa dohľadu a presadzovania. V článku 15 sa poskytujú informácie o príslušných vnútroštátnych orgánoch na účely smernice a stanovujú sa v ňom kritériá nezávislosti pre dozorný orgán. Článkom 16 sa stanovujú podmienky na podávanie žiadostí o informácie zo strany dozorných orgánov, ako aj sprievodné záruky vrátane uplatniteľných prahových hodnôt. V článku 17 sa stanovujú pravidlá cezhraničnej spolupráce a v článku 18 sa uvádzajú pravidlá pre cezhraničné žiadosti o informácie medzi dozornými orgánmi. Článkom 19 sa zriaďuje poradná skupina zástupcov dozorných orgánov, ktorá bude pri určitých úlohách pomáhať Komisii.

Táto kapitola obsahuje aj zákaz činností, ktorými sa obchádzajú povinnosti uvedené v smernici (článok 20), a členským štátom sa v nej ukladá povinnosť zabezpečiť uplatniteľnosť smernice (EÚ) 2019/1937⁵⁶ na oznamovanie porušení smernice a ochranu osôb, ktoré takéto porušenia oznamujú (článok 21). Napokon sa v danej kapitole stanovuje, že členské štáty majú zaviesť pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenia vnútroštátnych ustanovení, ktoré boli prijaté na účely transpozície určitých ustanovení smernice (článok 22).

Kapitola IV obsahuje záverečné ustanovenia, ako sú pravidlá prijímania delegovaných aktov (článok 23), zmeny smernice (EÚ) 2019/1937, pokiaľ ide o zoznam oblastí, na ktoré sa vzťahuje ochrana oznamovateľov (článok 24), a ustanovenia o podávaní správ a preskúmaní (článok 25). Napokon sa ostatné ustanovenia v uvedenej kapitole týkajú transpozície smernice (článok 26) a jej nadobudnutia účinnosti (článok 27).

⁵⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa stanovujú harmonizované požiadavky na vnútornom trhu týkajúce sa transparentnosti zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín a ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Zastupovanie záujmov v Únii predstavuje činnosť, ktorá sa vykonáva čoraz častejšie a stále viac aj cezhranične. Ak sa takéto činnosti vykonávajú s potrebnou mierou transparentnosti, umožňujú výmenu skúseností a názorov v súvislosti s problémami a riešeniami, čo verejným subjektom s rozhodovacou právomocou pomáha pochopiť možnosti a kompromisy rôznych prístupov.
- (2) Zastupovanie záujmov sa nevykonáva len v mene domácich zainteresovaných strán, ale čoraz častejšie sa zapájajú aj tretie krajiny. Nápady z tretích krajín môžu pozitívne prispieť k verejnej diskusii a sú vítanou súčasťou medzinárodnej spolupráce. Pre verejných činiteľov ani jednotlivcov však nie je vždy jednoduché rozpoznať zapojenie tretích krajín do činností zastupovania záujmov v súvislosti s ich rozhodovacími procesmi, ani pochopiť rozsah, trendy a aktérov týchto činností. Tretie krajiny by sa mali chápať ako krajiny, ktoré nie sú členmi Únie ani Európskeho hospodárskeho priestoru.
- (3) Vzhľadom na to, že zastupovanie záujmov sa zvyčajne poskytuje za odmenu, predstavuje službu v zmysle článku 57 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a to aj vtedy, keď sa poskytuje tretím krajinám. Trh zastupovania záujmov zahŕňa aj činnosti zastupovania záujmov vykonávané samotnými subjektmi z tretích krajín, keďže sú istým spôsobom porovnateľné so službami a súvisia s činnosťami hospodárskeho charakteru, prípadne tieto činnosti nahrádzajú. S takýmito činnosťami by sa malo zaobchádzať rovnako ako so službami zastupovania záujmov.

¹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

² Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

- (4) Niektoré členské štáty prijali osobitné opatrenia, podľa ktorých sa vyžaduje transparentnosť činností zastupovania záujmov, často v rámci registrov transparentnosti prepojených s orgánom verejnej moci. Takéto vnútroštátne opatrenia často zahŕňajú povinnosť subjektov vykonávajúcich činnosti zastupovania záujmov zaregistrovať sa, prípadne zaregistrovať svoje činnosti, alebo získať a uchovávať konkrétne informácie, napríklad o klientoch a o službách, ktoré poskytujú.
- (5) Opatrenia členských štátov, ktorými sa reguluje transparentnosť činností zastupovania záujmov, sa značne líšia, najmä pokiaľ ide o požiadavky na vedenie záznamov a registráciu, ktoré sa vzťahujú na subjekty vykonávajúce zastupovanie záujmov. Niektoré členské štáty zriadili povinné registre, najmä s cieľom zabezpečiť transparentnosť. Ďalšie štáty zriadili dobrovoľné registre, zatiaľ čo niektoré členské štáty nemajú žiadne registre zastupovania záujmov. Rovnako existujú značné rozdiely vzhľadom na granularitu informácií poskytnutých na účely transparentnosti vrátane druhu požadovaných informácií, napríklad o zastupovaných záujmoch alebo o klientovi. V niektorých členských štátoch sa informácie o zastupovaní záujmov musia pravidelne aktualizovať, zatiaľ čo v iných treba informácie aktualizovať pri každej zmene rozsahu vykonávanej činnosti zastupovania záujmov.
- (6) V dôsledku takýchto rozdielov vznikajú nerovnaké podmienky a subjektom, ktoré chcú vykonávať činnosti zastupovania záujmov vo viac ako jednom členskom štáte, sa zvyšujú náklady na dodržiavanie predpisov, čo môže odrádzať od rozvoja a vykonávania nových činností zastupovania záujmov na vnútornom trhu. Tretie krajiny sa pravdepodobne budú usilovať o zastupovanie svojich záujmov vo viacerých členských štátoch, aby si v celej Únii zabezpečili celkovú priaznivú politiku vo svoj prospech. Takéto podmienky majú nepriaznivý vplyv na hospodárske subjekty a predstavujú prekážky pre cezhraničné poskytovanie zastupovania záujmov na vnútornom trhu. V dôsledku uvedených nerovnakých podmienok sa zároveň cezhraničné činnosti zastupovania záujmov presúvajú z členských štátov s väčšou reguláciou do štátov s nižšou mierou regulácie alebo obmedzeným presadzovaním predpisov. Takáto regulačná arbitráž je takisto príležitosťou pre subjekty z tretích krajín, ktoré sa snažia obísť požiadavky na transparentnosť.
- (7) Vzhľadom na zvýšené povedomie o tom, že sa určité tretie krajiny pokúšajú ovplyvniť demokratické procesy v Únii, niektoré členské štáty pravdepodobne vypracujú nové pravidlá na zabezpečenie transparentnosti zahraničného vplyvu vyvíjaného prostredníctvom zastupovania záujmov. Preto je pravdepodobné, že prekážky poskytovaniu takýchto služieb vo viacerých členských štátoch, ktoré vznikli v dôsledku roztrieštenosti vnútorného trhu s činnosťami zastupovania záujmov vykonávanými v mene tretích krajín, sa ešte posilnia.
- (8) Súčasné rozdiely medzi krajinami, pokiaľ ide o opatrenia upravujúce transparentnosť, ktoré sa dotýkajú najmä zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín, a súčasný kontext zvýšeného povedomia o rizikách zahraničného zasahovania do demokratických procesov zdôrazňujú potrebu konať na úrovni Únie s cieľom regulovať poskytovanie služieb zastupovania záujmov a zapojiť sa do činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín v celej Únii a zároveň zaistiť vysokú úroveň transparentnosti takýchto činností.
- (9) Aby sa predišlo situácii, keď sa členské štáty usilujú jednostranne riešiť svoje obavy súvisiace s transparentnosťou zahraničného vplyvu vyvíjaného prostredníctvom zastupovania záujmov a aby sa zabránilo vzniku dodatočných prekážok poskytovaniu cezhraničných činností zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene tretích

krajín, v dôsledku odlišného a nekonzistentného vývoja vnútroštátnych právnych predpisov, treba stanoviť harmonizované opatrenia na úrovni Únie.

- (10) Cieľom tejto smernice je stanoviť harmonizované požiadavky na transparentnosť, ktoré sú uplatniteľné na celom vnútornom trhu, a tak vytvoriť koherentný a systematický rámec na zabezpečenie transparentnosti, pokiaľ ide o činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín s cieľom ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii.
- (11) Stanovením spoločných noriem transparentnosti a zodpovednosti, ako aj spoločných noriem podávania správ sa takisto podporuje demokratická zodpovednosť a lepšie spoločné vedomosti o činnostiach zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú s cieľom ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii, čím sa rieši potreba spoľahlivých a konzistentných údajov. Potreba zabezpečiť transparentnosť činností zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín, predstavuje legitímny verejný cieľ s ohľadom na zásady otvorenosti a transparentnosti, ktorými sa podľa článku 1 druhého odseku a článku 10 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“) musí riadiť demokratický život v Únii, ako aj v súlade so spoločnými hodnotami Únie a jej členských štátov podľa článku 2 ZEÚ, čím sa takisto podporuje uplatňovanie občianskych práv.
- (12) Skryté činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín môžu ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie vnútorných aj vonkajších politík Únie, a to aj politík týkajúcich sa jej hospodárskych a bezpečnostných záujmov. To má vplyv na demokraciu v širšom zmysle, ktorá je spoločnou hodnotou Únie a ktorej zabezpečenie má pre Úniu a jej členské štáty zásadný význam. Zabezpečenie harmonizovanej úrovne transparentnosti v celej Únii, pokiaľ ide o takéto činnosti, by prispelo k posilneniu dôvery verejnosti v rozhodovacie procesy Únie a členských štátov.
- (13) V niektorých tretích krajinách síce existujú pravidlá otvorenosti a transparentnosti činností zastupovania záujmov, no tieto pravidlá sa nevzťahujú na činnosti, ktorých cieľom je ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii. Uvedené pravidlá teda nie sú vhodné na zabezpečenie transparentnosti zastupovania záujmov, ktorého cieľom je ovplyvniť rozhodovanie v Únii.
- (14) Opatrenia stanovené v tejto smernici sú primerané a obmedzené na to, čo je nevyhnutné na zabezpečenie transparentnosti špecifického súboru činností, konkrétne činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín. Ukladajú sa nimi požiadavky súvisiace s danými činnosťami, pričom subjektom sa neukladajú žiadne požiadavky len preto, že dostávajú finančné prostriedky zo zahraničia. Smernica je zameraná na zvýšenie transparentnosti v prípadoch, keď subjekty vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín na vnútornom trhu. Konkrétne sa smernicou ukladajú povinnosti s cieľom zabezpečiť, aby boli zverejnené údaje prezentované vecným a neutrálnym spôsobom a aby príslušné vnútroštátne orgány konali tak, aby z registrácie subjektu v zmysle ustanovení tejto smernice nevyplyvali žiadne nepriaznivé dôsledky, ako je stigmatizácia. V smernici sa stanovuje komplexný systém záruk vrátane účinného súdneho preskúmania, aby sa zabezpečila primeranosť harmonizovaných opatrení. Opatrenia uvedené v smernici sú v úplnom súlade so základnými právami a zásadami, ktoré sa uznávajú najmä v Charte základných práv

Európskej únie (ďalej len „charta“), vrátane slobody prejavu a práva na informácie, slobody zhromažďovania a združovania, slobody vedeckého výskumu vrátane akademickej slobody, práva na ochranu osobných údajov a práva na účinný prostriedok nápravy a slobody podnikania. Tým, že sa dosiahne spoločná úroveň transparentnosti vo vzťahu k zastupovaniu záujmov, ktoré sa vykonáva v mene tretej krajiny, sa opatreniami stanovenými v tejto smernici posilňujú demokratické práva občanov uvedené v charte.

- (15) Harmonizovanými požiadavkami na transparentnosť stanovenými v tejto smernici by nemali byť dotknuté vnútroštátne pravidlá týkajúce sa činností zastupovania záujmov, ktoré platia pre subjekty iné ako subjekty z tretích krajín, ani vecný obsah takýchto činností či hmotnoprávne pravidlá platné pre verejných činiteľov pri kontakte so subjektmi vykonávajúcimi činnosti zastupovania záujmov. Nemali by nimi byť dotknuté pravidlá, ktoré sa vzťahujú na trestnú činnosť a jej odhaľovanie, vyšetrovanie, stíhanie, sankcionovanie a dohľad nad ňou, ako sa stanovuje vo vnútroštátnom práve či v práve Únie, napríklad pokiaľ ide o pravidlá súvisiace s korupciou.
- (16) Na účely harmonizácie požiadaviek na transparentnosť je potrebné stanoviť spoločné vymedzenie zastupovania záujmov. Aby sa zabezpečilo správne uplatňovanie harmonizovaných požiadaviek na transparentnosť, pojem činnosti zastupovania záujmov by mal mať široký význam. Mal by sa vzťahovať na činnosti vykonávané s cieľom ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii a jej členských štátoch, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni.
- (17) Medzi činnosťou a pravdepodobnosťou, že bude mať vplyv na prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii, by malo existovať jasné a podstatné prepojenie. Aby sa zistilo, či takéto prepojenie existuje, mali by sa vziať do úvahy všetky relevantné faktory, ako je obsah činnosti, kontext, v ktorom sa vykonáva, jej cieľ, prostriedky, ktorými sa vykonáva, ako aj otázka, či je činnosť súčasťou systematickej alebo dlhodobej kampane. Zahrnuté činnosti by sa nemali obmedziť na činnosti zamerané na presadzovanie zmeny určitej politiky, právneho predpisu alebo verejného rozhodovacieho procesu, ale mali by zahŕňať aj činnosti, ktorých cieľom je zachovať *status quo*.
- (18) Zastupovanie záujmov by sa mohlo vykonávať najmä prostredníctvom činností, ako je organizácia stretnutí, konferencií či podujatí alebo účasť na nich, prispievanie ku konzultáciám, k parlamentným vypočutiam či ďalším podobným iniciatívam alebo účasť na nich, organizácia komunikačných alebo reklamných kampaní, a to aj v médiách, na platformách, v spolupráci s vplyvnými osobnosťami v sociálnych médiách, na sieťach a v rámci iniciatív na miestnej úrovni, ako aj príprava politických a pozičných dokumentov, legislatívnych zmien, prieskumov verejnej mienky a zisťovaní, otvorených listov a ďalších komunikačných či informačných materiálov.
- (19) Zastupovanie záujmov by mohlo zahŕňať aj činnosti vykonávané v mene subjektu z tretej krajiny v súvislosti s výskumom a vzdelávaním, ako je napríklad šírenie dokumentov, v ktorých sa odporúča alebo uprednostňuje prijatie konkrétnej verejnej politiky, zo strany think-tankov. V súlade so zásadou akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, ktorá je zakotvená v článku 13 charty, by sa zastupovanie záujmov nemalo vzťahovať na výskum, ktorý vykonávajú výskumní pracovníci v oblasti podľa vlastného výberu, šírenie zistení takéhoto výskumu alebo činnosti v oblasti výučby a vzdelávania vykonávané v súlade so zásadou akademickej slobody

a inštitucionálnej autonómie s výnimkou prípadov, keď je jasným cieľom takýchto činností ovplyvniť prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii a keď sa dané činnosti vykonávajú v mene subjektu z tretej krajiny. V ostatných prípadoch by v dôsledku vykonávania takýchto činností nemali vzniknúť požiadavky na registráciu v zmysle tejto smernice.

- (20) Z rozsahu pôsobnosti tejto smernice by sa mali vylúčiť činnosti vykonávané predstaviteľmi vlád tretích krajín, ktoré sú spojené s vykonávaním úradnej funkcie, vrátane činností súvisiacich s udržiavaním diplomatických stykov medzi štátmi alebo medzinárodnými organizáciami. Táto smernica by sa takisto nemala vzťahovať na činnosti vykonávané právnikmi, ktoré spočívajú v poskytovaní právneho poradenstva alebo v zastupovaní subjektov z tretích krajín v súdnych, zmierovacích alebo mediačných konaniach a v ochrane ich základných práv, napríklad práva na vypočutie, práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu. Do rozsahu pôsobnosti tejto smernice by nemalo patriť ani odborné poradenstvo iné ako právne poradenstvo, napríklad obstaranie profesionálnej alebo odbornej štúdie, ktorá by sa použila ako dôkaz na podporu argumentov na súde; získanie technického alebo vedeckého poradenstva o dodržiavaní technických právnych predpisov alebo využitie mediačných služieb odborníka ako mediátora, ktorý nemusí byť nevyhnutne certifikovaným právnikom. Táto smernica by sa nemala vzťahovať na doplnkové činnosti, ako je catering, poskytovanie priestorov, tlač brožúr alebo politických dokumentov či poskytovanie sprostredkovateľských služieb online v zmysle nariadenia (EÚ) 2022/2065³, napríklad služieb online platforiem.
- (21) Na účely harmonizácie požiadaviek na transparentnosť je potrebné stanoviť spoločné vymedzenie poskytovateľov služieb zastupovania záujmov. Poskytovateľmi služieb zastupovania záujmov by mohli byť právnické osoby podľa súkromného práva, fyzické osoby, ktoré sa individuálne zapájajú do profesionálnych lobistických činností, ako aj ďalšie fyzické alebo právnické osoby, ktorých hlavnou alebo príležitostnou činnosťou je ovplyvňovanie verejného rozhodovacieho procesu, vrátane spoločností pôsobiacich v oblasti lobizmu a styku s verejnosťou, think-tankov, organizácií občianskej spoločnosti, súkromných výskumných inštitútov, verejných výskumných inštitútov ponúkajúcich výskumné služby, individuálnych výskumných pracovníkov a konzultantov.
- (22) Na účely tejto smernice sa za verejných činiteľov považujú úradníci Európskej únie a úradníci členských štátov, ktorí zastávajú zákonodarnú, výkonnú, administratívnu alebo súdnu funkciu na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.
- (23) Za rozhodnutím subjektu vykonávať zastupovanie záujmov môže stáť vláda alebo orgány tretej krajiny. Môže to byť dôsledkom kontroly, ktorú má vláda alebo orgány verejnej moci tretej krajiny nad daným subjektom, najmä ak majú orgány alebo vláda na subjekt rozhodujúci vplyv na základe hospodárskych práv, zmluvných dojednaní alebo ďalších prostriedkov. Dôvodom môžu byť aj situácie, keď rozhodnutie subjektu podnietila vláda alebo orgány tretej krajiny, najmä vydaním pokynov alebo usmernení. S cieľom zachytiť takéto prípady by sa pod pojmom subjekty z tretej krajiny nemali rozumieť len orgány verejnej moci a ústredná štátna správa tretích krajín, ale aj verejné či súkromné subjekty vrátane občanov Únie a právnických osôb usadených

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

v Únii, ktorých konanie možno v konečnom dôsledku pripísať danej tretej krajine. To, či sa má konanie verejného alebo súkromného subjektu pripísať vláde alebo orgánu tretej krajiny, by sa malo určiť individuálne s náležitým prihliadnutím na také skutočnosti, ako sú charakteristiky príslušného subjektu a právne a hospodárske prostredie prevládajúce v tretej krajine, v ktorej subjekt pôsobí, vrátane úlohy vlády v hospodárstve tejto krajiny.

- (24) Činnosť zastupovania záujmov by mala patriť do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, ak sa vykonáva v mene subjektu z tretej krajiny. Znamená to, že smernica sa vzťahuje na služby zastupovania záujmov, ktoré sa poskytujú subjektom z tretích krajín. Okrem toho keďže vláda tretej krajiny môže využívať subjekty, ktorých konanie jej možno pripísať, na vykonávanie činností zastupovania záujmov hospodárskeho charakteru, teda činností, ktoré sú porovnateľné so službou zastupovania záujmov, smernica by sa mala vzťahovať aj na ne. Smernica sa teda môže vzťahovať aj na vnútorné zastupovanie záujmov vykonávané subjektmi z tretích krajín. Táto smernica by sa mala vzťahovať na činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene subjektov z tretích krajín, ktoré sa zameriavajú na fyzické či právnické osoby alebo sa vykonávajú či dostávajú do verejného priestoru v jednom alebo vo viacerých členských štátoch.
- (25) Táto smernica by sa nemala vzťahovať na činnosti, ktoré podporujú záujmy tretej krajiny alebo sú s nimi v súlade, ale nemajú s danou treťou krajinou žiadne prepojenie. Zahŕňa to činnosti, ktoré predstavujú realizáciu slobody prejavu a práva na poskytovanie a získavanie informácií a myšlienok alebo realizáciu akademickej slobody, napríklad činnosti vykonávané fyzickými osobami konajúcimi ako súkromné osoby alebo novinármi pracujúcimi pre médiá v tretích krajinách, ktorých konanie nemožno pripísať tretej krajine alebo ich nemožno považovať za zastupovanie záujmov podľa vymedzenia v tejto smernici. Do rozsahu uplatňovania tejto smernice nebude patriť poskytovanie mediálnych služieb, ako sa vymedzujú v článku 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXXX/XXXX⁴, ani poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb vymedzených v článku 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ⁵. Smernica sa však bude vzťahovať na činnosti zastupovania záujmov, ktoré v mene subjektov z tretích krajín v zmysle tejto smernice vykonávajú poskytovatelia mediálnych služieb.
- (26) Na účely služieb zastupovania záujmov, ktoré sa poskytujú subjektu z tretej krajiny, by sa každá protihodnota získaná za predmetnú službu zastupovania záujmov mala považovať za odmenu v zmysle tejto smernice. Môže ísť o finančné príspevky, ako sú úvery, kapitálové injekcie, odpustenie dlhu, daňové stimuly alebo oslobodenie od dane, získané za činnosť zastupovania záujmov. Odmena by mohla zahŕňať aj nepeňažné plnenie, napríklad poskytnutie, výstavbu a údržbu kancelárskych priestorov ako protihodnotu za službu zastupovania záujmov. V takýchto situáciách by bol poskytovateľ služieb zastupovania záujmov zodpovedný za odhad hodnoty získaného príspevku či plnenia, napríklad podľa trhovej sadzby.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXXX/XXXX z XXXX, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu (európsky akt o slobode médií) a mení smernica 2010/13/EÚ (Ú. v. EÚ L XX, XX.XX.XXXX, s. XX, ELI: XXX).

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

- (27) Súdny dvor stanovil, že základná charakteristika odmeny spočíva v skutočnosti, že predstavuje protihodnotu za predmetné služby. Príspevky na základné financovanie organizácie alebo podobná finančná podpora poskytovaná napríklad v rámci schémy grantov, ak je darcom tretia krajina, by sa nemali považovať za odmenu za službu zastupovania záujmov, pokiaľ nesúvisia s činnosťou zastupovania záujmov – teda ak by subjekt takéto finančné prostriedky získal bez ohľadu na to, či vykonáva špecifické činnosti zastupovania záujmov.
- (28) Na zabezpečenie komplexného a transparentného prehľadu súm celkovo vynaložených na činnosť zastupovania záujmov by ročné sumy na účely tejto smernice mali zahŕňať celkové ročné odmeny prijaté od subjektu z tretej krajiny za poskytovanie služby zastupovania záujmov a ak nebola prijatá žiadna odmena, odhad ročných nákladov spojených s vykonávanou činnosťou zastupovania záujmov. Z tých istých dôvodov by uvedené sumy mali zahŕňať náklady na subdodávateľov a doplnkové činnosti.
- (29) Subdodávatelia sa môžu považovať za subjekt vykonávajúci zastupovanie záujmov v mene subjektov z tretích krajín, a preto sa na nich vzťahujú povinnosti stanovené v tejto smernici. S cieľom znížiť administratívne zaťaženie a predísť dvojitému započítaniu odmeny, ako aj zaistiť informovanosť v celom zmluvnom reťazci by mali subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov zabezpečiť, aby ich zmluvné dojednania so subdodávateľmi obsahovali informácie o tom, že sa činnosť zastupovania záujmov vykonáva v mene subjektu z tretej krajiny, a takisto povinnosť poskytnúť dané informácie v prípadoch, keď sa v súvislosti s činnosťou zadávajú zákazky ďalším subdodávateľom. Na základe toho by subdodávatelia mali byť oslobodení od povinnosti zaregistrovať sa, viesť záznamy a prípadne určiť právneho zástupcu, ktorá je stanovená touto smernicou.
- (30) Na uľahčenie dodržiavania požiadaviek na registráciu stanovených v tejto smernici by poskytovatelia služieb zastupovania záujmov mali byť oprávnení požiadať subjekt, v mene ktorého poskytujú službu, o vyhlásenie o tom, či je subjektom z tretej krajiny. Poskytovatelia služieb zastupovania záujmov by mali toto svoje právo čo najlepšie využiť, aby sa mohli rozhodnúť informovane, čo im pri vykonávaní svojich činností umožní v plnej miere dodržať požiadavky stanovené v tejto smernici.
- (31) Na podporu zodpovednosti a zvýšenie povedomia o záujmoch tretích krajín, ktoré subjekty zastupujú, by subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene subjektu z tretej krajiny mali mať povinnosť viesť určité záznamy. Medzi takéto záznamy by mal patriť opis účelu činnosti zastupovania záujmov, najmä rozhodovacieho procesu, ktorý sa má činnosťou ovplyvniť, a výsledok, o ktorý má činnosť dosiahnuť. Záznamy by mali obsahovať aj totožnosť subjektu z tretej krajiny, čo v prípadoch, keď je subjektom fyzická osoba, znamená celé meno fyzickej osoby. Takisto by mali zahŕňať kópie zmlúv a kľúčových výmen, ktoré sú nevyhnutné na pochopenie povahy a účelu činnosti zastupovania záujmov, ako aj finančných dojednaní v súvislosti s danou činnosťou. Navyše by záznamy mali obsahovať informácie alebo materiály, ktoré predstavujú kľúčový prvok činnosti, napríklad pozičné dokumenty poskytnuté verejným činiteľom.
- (32) Od subjektov vykonávajúcich zastupovanie záujmov v mene tretích krajín by sa nemalo vyžadovať uchovávanie osobných údajov obsiahnutých v záznamoch dlhšie, než je potrebné na zabezpečenie toho, aby dozorné orgány mohli plniť svoje úlohy v oblasti dohľadu a presadzovania. Všetky takéto záznamy by sa mali uchovávať dostatočne dlho na to, aby sa dozorným orgánom umožnilo v odôvodnených prípadoch

získať záznamy vedené v súvislosti so subjektom z tretej krajiny a s činnosťou zastupovania záujmov, ako aj ročné súhrnné záznamy.

- (33) S cieľom umožniť účinný dohľad by sa od subjektov vykonávajúcich činnosti zastupovania záujmov v mene subjektu tretej krajiny, ktoré nemajú miesto usadenia v Únii, malo vyžadovať, aby určili právneho zástupcu usadeného v Únii a zabezpečili pre vymenovaného právneho zástupcu právomoci a zdroje potrebné na spoluprácu s príslušnými orgánmi.
- (34) Aby sa stanovili harmonizované požiadavky na transparentnosť pre celý vnútorný trh, subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene subjektu z tretej krajiny by mali mať povinnosť registrácie vo vnútroštátnych registroch v mieste svojho usadenia. Následné aktualizácie existujúcej registrácie by sa takisto mali vykonať v danom vnútroštátnom registri. Takéto registre majú zriadiť, prevádzkovať a viesť členské štáty. Členské štáty môžu na účely tejto smernice používať svoje súčasné vnútroštátne registre, ak sú splnené požiadavky stanovené v tejto smernici. S cieľom dodržať vnútroštátne rozdelenie právomocí by členské štáty mali byť oprávnené zriadiť viacero takýchto registrov. V takých prípadoch by členské štáty mali stanoviť pravidlá stanovujúce, v ktorom vnútroštátnom registri by sa mali zaregistrovať subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín. Záznamy o činnostiach spracúvania osobných údajov v rámci vnútroštátnych registrov by sa nemali uchovávať dlhšie, než je nevyhnutné na monitorovanie zákonnosti prístupu k osobným údajom, a preto by sa daná lehota mala obmedziť na jeden rok.
- (35) Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724⁶ sú informácie o povinnostiach registrácie a formalitách uvedených v tejto smernici dostupné v rámci jednotnej digitálnej brány, ktorou sa prostredníctvom webového portálu Your Europe zriaďuje jednotné kontaktné miesto, v rámci ktorého sa podnikom a občanom poskytujú informácie o pravidlách a postupoch na jednotnom trhu, a to na všetkých úrovniach verejnej správy, ako aj priamy, centralizovaný a riadený prístup k asistenčným službám a službám riešenia problémov a k širokej škále úplne digitalizovaných administratívnych postupov. Okrem toho postup registrácie sa uskutočňuje v plnej miere online a vykonáva sa v súlade so zásadou „jednakrát a dosť“ s cieľom uľahčiť opätovné použitie údajov.
- (36) Ak je subjekt vykonávajúci činnosti zastupovania záujmov v mene subjektu z tretej krajiny usadený vo viacerých členských štátoch, registrácia by sa mala uskutočniť len v tom členskom štáte, v ktorom má subjekt hlavné miesto podnikateľskej činnosti. Za hlavné miesto podnikateľskej činnosti subjektu sa má považovať miesto, na ktorom má subjekt ústredie alebo registrované sídlo, z ktorého vykonáva svoje hlavné hospodárske činnosti a riadi prevádzku.
- (37) Informácie, ktoré by mala obsahovať registrácia na účel tejto smernice, by mali byť obmedzené na to, čo je nevyhnutné na zabezpečenie transparentnosti činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín a na účinné presadzovanie tejto smernice. Takéto informácie by mali zahŕňať údaje o samotnom subjekte, ktorý vykonáva činnosť zastupovania záujmov, o tretej krajine, v mene ktorej sa činnosť vykonáva, o totožnosti subdodávateľov v zmysle vymedzenia v tejto smernici, ktorí

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám a službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>).

vykonávajú činnosti zastupovania záujmov, ako aj informácie týkajúce sa konkrétnej vykonávanej činnosti zastupovania záujmov. V relevantných prípadoch by mali zahŕňať aj odkaz na poskytovateľov mediálnych služieb alebo online platformy, na ktorých sa umiestňujú reklamy ako súčasť činnosti zastupovania záujmov. Registrácia by sa nemala týkať informácií o sumách alebo pôvode získanej finančnej podpory, ktorá nesúvisí s činnosťou zastupovania záujmov.

- (38) Aby sa zabezpečilo, že informácie poskytnuté na účely registrácie aj naďalej umožnia orgánom zodpovedným za vnútroštátne registre správne a presne identifikovať tretie krajiny, v mene ktorých sa vykonáva zastupovanie záujmov, a určiť sumy vynaložené na takéto činnosti, Komisia by mala mať právomoc prijímať delegované akty, ktorými sa upraví štandardný súbor informácií.
- (39) Subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín, ktoré sa zaregistrovali vo vnútroštátnom registri, by informácie v danom vnútroštátnom registri mali aktualizovať aspoň raz ročne. No vzhľadom na to, že presnosť informácií uchovávaných v takýchto vnútroštátnych registroch je dôležitá pre uplatňovanie smernice a dohľad nad ňou, treba akékoľvek zmeny či doplnenia kontaktných údajov registrovaného subjektu uskutočniť rýchlejšie a v každom prípade v primeranej lehote.
- (40) Orgán zodpovedný za každý jednotlivý vnútroštátny register by mal zabezpečiť, aby boli poskytnuté informácie úplné a aby neobsahovali zjavné chyby. Nemalo by to zahŕňať podrobné hodnotenie presnosti alebo pravdivosti poskytnutých informácií a nemalo by sa to ani považovať za oficiálne schválenie presnosti informácií zahrnutých vo vnútroštátnom registri. Pokiaľ sa zápis subjektu do registra zamietne v dôsledku neúplných alebo zjavne nesprávnych informácií, uvedenému subjektu by to nemalo brániť v podaní novej žiadosti o registráciu.
- (41) Subjekty vykonávajúce činnosť zastupovania záujmov v mene tretích krajín by mali byť schopné dokázať, že splnili požiadavky na registráciu. Po registrácii by sa subjektu mala poskytnúť kópia informácií zahrnutých do vnútroštátneho registra, ako aj európske číslo zastupovania záujmov (ďalej len „EIRN“). Číslo EIRN by malo slúžiť na uľahčenie identifikácie subjektov registrovaných podľa tejto smernice v celej Únii. Číslo EIRN by malo byť zložené tak, aby bolo možné identifikovať členský štát registrácie a konkrétny vnútroštátny register, v ktorom sa uskutočnila registrácia. Výber kódu na identifikáciu vnútroštátneho registra, v ktorom je subjekt registrovaný, by mala byť pre osoby oboznámené s organizáciou dotknutého členského štátu logická.
- (42) Po registrácii v členskom štáte, v ktorom majú registrované subjekty miesto usadenia, by sa od nich nemala vyžadovať registrácia v iných členských štátoch, a to ani v prípade, keď tam začnú vykonávať činnosť zastupovania záujmov. Na uľahčenie prístupu verejných činiteľov k informáciám o subjektoch vykonávajúcich činnosti zastupovania záujmov, s ktorými môžu byť v kontakte, by však ostatné členské štáty, v ktorých sa budú vykonávať takéto činnosti, mali vo svojich vlastných vnútroštátnych registroch uviesť mená či názvy dotknutých registrovaných subjektov, ich čísla EIRN a odkaz na informácie obsiahnuté vo vnútroštátnom registri, v ktorom sa uskutočnila registrácia, ktoré sú verejne prístupné.
- (43) S cieľom zabezpečiť splnenie požiadavky na registráciu by dozorné orgány v prípadoch, keď majú spoľahlivé informácie o tom, že sa subjekt nezaregistroval, napríklad na základe správy oznamovateľa, mali mať možnosť požiadať subjekt o poskytnutie informácií, ktoré sú nevyhnutné na to, aby sa zistilo, či patrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Takéto informácie by zvyčajne nemali presahovať rozsah

informácií, ktorými možno priamo preukázať, či subjekt patrí do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Môžu zahŕňať také informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť viesť záznamy, vrátane akýchkoľvek získaných vyhlásení o tom, či je subjekt, v mene ktorého sa poskytuje služba zastupovania záujmov, subjektom z tretej krajiny. Ak je to možné, žiadosť by sa mala obmedziť na informácie, ktoré by subjekt mal mať k dispozícii. Okrem toho by dozorné orgány v prípade, že majú spoľahlivé informácie o možnom nedodržaní povinností vyplývajúcich z registrácie, mali mať možnosť požiadať subjekt o poskytnutie informácií, ktoré sú potrebné na prešetrovanie takéhoto možného nesplnenia povinností. Takéto informácie by zvyčajne nemali presahovať rozsah informácií, ktorými možno priamo preukázať úplnosť alebo presnosť informácií poskytnutých v rámci požiadavky na registráciu a aktualizáciu údajov. Ak je to možné, žiadosť by sa mala obmedziť na informácie, ktoré by registrovaný subjekt mal mať k dispozícii. Všetky takéto žiadosti by mali obsahovať odôvodnenie, požadované informácie a dôvody, prečo sú relevantné, ako aj informácie o dostupných postupoch súdneho preskúmania. Takýmito žiadosťami by nemali byť dotknuté právomoci vnútroštátnych orgánov na prešetrovanie akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo byť trestným činom podľa vnútroštátneho práva a práva Únie.

- (44) Demokratická zodpovednosť je jedným z pilierov dobre fungujúcej demokracie. Tým, že sa občanom poskytne prístup k informáciám o subjektoch aktívnych na vnútornom trhu, ktoré vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín, ako aj o subjektoch z tretích krajín, ktoré zastupujú, táto smernica umožní občanom a ďalším zainteresovaným stranám uplatňovať svoje demokratické práva a zodpovednosti vrátane schopnosti vykonávať demokratickú kontrolu pri úplnej znalosti toho, akým záujmom slúžia činnosti zastupovania záujmov, ktorým môžu byť vystavení títo občania, zainteresované strany alebo ich zvolení zástupcovia. Verejnou kontrolou otázok, ktoré majú vplyv na demokratickú sféru, zo strany občanov a zainteresovaných strán sa podporuje demokratický systém brzd a protiváh. Demokratickou zodpovednosťou sa zároveň podporuje posilnenie postavenia občanov, čo im umožňuje vyjadriť a realizovať svoje demokratické rozhodnutia, a to aj vo voľbách. Ako voliči sú samotní občania dôležitými subjektmi s rozhodovacou právomocou, a tak sa na nich ako takých môžu určité služby zastupovania záujmov zameriavať.
- (45) Na zabezpečenie proporcionality platí, že ak sa zverejnia osobné údaje, mali by sa obmedziť na údaje, ktoré sú nevyhnutné na účel informovania občanov, ich zástupcov a ďalších zainteresovaných strán o činnostiach zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín. Navyše by sa informácie o oznámených ročných sumách mali verejne sprístupniť prostredníctvom všeobecnejších rozpätí, než sú rozpätia používané na poskytnutie informácií vo vnútroštátnych registroch, aby sa zabezpečila potrebná úroveň podrobnosti na účel informovania občanov, ich zástupcov a ďalších zainteresovaných strán. Informácie, ktoré sú relevantné len pre dozorné orgány, ako sú kontaktné údaje osôb zodpovedajúcich za registrovaný subjekt, by nemali byť verejne prístupné.
- (46) Aby sa uľahčil prístup občanov k informáciám, mali by sa dané informácie prezentovať vo formáte, ktorý je ľahko prístupný a strojovo čitateľný. Informácie by mali byť jasne viditeľné a používateľsky ústretové vrátane použitia jednoduchého jazyka. Informácie by sa mali považovať za strojovo čitateľné, ak sú poskytnuté vo formáte, ktorý dokáže bez ľudského zásahu automaticky spracovať softvérové aplikácie, najmä na účel identifikácie, rozpoznania a extrakcie konkrétnych údajov z nich. Informácie by sa mali sprístupniť v súlade s požiadavkami na prístupnosť stanovenými v práve Únie, čím sa zaistí prístupnosť pre osoby so zdravotným

postihnutím, a hlavne prostredníctvom viac ako len jedného zmyslového kanála, ak je to technicky uskutočniteľné. Registrácia sa môže uskutočniť v inom členskom štáte, než je štát, v ktorom sa vykonáva činnosť zastupovania záujmov. Prístupnosť informácií pre občanov v celej Únii sa značne zvýši, ak sú informácie dostupné aspoň v jednom úradnom jazyku Únie, ktorému vo všeobecnosti rozumie najväčší možný počet občanov Únie. Členské štáty treba povzbudiť, aby využívali technické riešenia, ktoré by im umožnili preložiť čo najviac informácií do takéhoto jazyka. Od členských štátov by sa však nemalo vyžadovať, aby prekladali informácie, ktoré poskytli registrované subjekty.

- (47) Aby sa zabezpečila ochrana fyzických osôb, ktorí môžu byť v dôsledku zverejnenia konkrétnych informácií vystavené porušeniu základných práv, napríklad odvetu proti osobám pracujúcim pre registrovaný subjekt, ktorý pôsobí v tretej krajine, členské štáty by mali zabezpečiť, aby dozorné orgány mohli na vyžiadanie obmedziť zverejnenie všetkých informácií zadaných do vnútroštátneho registra alebo ich časti. Registrovaný subjekt by mal preukázať, že vzhľadom na všetky relevantné okolnosti jednotlivých prípadov by sa zverejnenie malo obmedziť z dôvodu oprávnených záujmov. Príkladom je závažné riziko toho, že by bol jednotlivец v dôsledku zverejnenia vystavený porušeniu jeho základných práv, a to predovšetkým práv chránených článkami 1 (právo na ľudskú dôstojnosť), 2 (právo na život), 3 (právo na nedotknuteľnosť ľudskej osoby), 4 (zákaz mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu) alebo 6 (právo na slobodu a bezpečnosť) charty, napríklad únosu, vyhrážaniu sa, vydieraniu, obťažovaniu, násiliu alebo zastrašovaní. Ďalším príkladom sú obchodné tajomstvá. V analýze by sa mali zohľadniť aj riziká v súvislosti s telesnou integritou zamestnancov alebo akýchkoľvek jednotlivcov pracujúcich pre registrovaný subjekt alebo prepojených s týmto subjektom. Oprávnené záujmy by sa mali vzťahovať aj na riziká, ktoré hrozia jednotlivcom čerpajúcim výhody z činností registrovaného subjektu. V každom rozhodnutí dozorného orgánu by sa mali zohľadniť ciele tejto smernice a všetky takéto rozhodnutia by mali podliehať postupom súdneho preskúmania v členskom štáte registrácie. Rozhodnutia dozorného orgánu a v relevantných prípadoch aj súdnej jurisdikcie by sa mali prijímať urýchlene. Aby sa verejnosť mohla dozvedieť, že registrovaný subjekt splnil požiadavku na registráciu stanovenú v tejto smernici, aj keď bolo povolené takéto obmedzenie zverejnenia, treba dátové pole vo vnútroštátnom registri nahradiť poznámkou o obmedzenom zverejnení z dôvodu oprávneného záujmu.
- (48) Aby verejní činitelia mohli ľahšie identifikovať činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín, registrované subjekty a ich subdodávatelia by pri priamom kontakte s takýmito osobami mali uvádzať svoje číslo EIRN. Číslo EIRN by sa malo proaktívne uvádzať pri každom kontakte s verejnými činiteľmi.
- (49) Členské štáty by mali určiť jeden alebo viac úradov či orgánov, ktoré budú zodpovedné za zriadenie a údržbu vnútroštátnych registrov aj za spracúvanie žiadostí o registráciu predložených subjektmi, ktoré vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín. Takisto by mali určiť jeden alebo viac dozorných orgánov zodpovedajúcich za dohľad nad plnením povinností stanovených v tejto smernici a ich presadzovanie, ako aj za výmenu informácií s dozornými orgánmi iných členských štátov a Komisie. S cieľom podporiť dodržiavanie základných práv a slobôd, zásad právneho štátu a demokratických zásad a zvýšiť dôveru verejnosti, pokiaľ ide o dohľad nad týmito subjektmi, je nevyhnutné, aby boli dozorné orgány nestranné a nezávislé od vonkajších zásahov alebo politického tlaku a aby mali

dostatočne silné postavenie a potrebné zdroje na účinné monitorovanie a prijímanie opatrení na zabezpečenie súladu s touto smernicou.

- (50) Aby sa predišlo stigmatizácii registrovaného subjektu, mali by sa údaje, ktoré boli verejne sprístupnené, prezentovať vecným a neutrálnym spôsobom. Navyše by príslušné vnútroštátne orgány pri plnení úloh, ktoré sa im zverujú na základe tejto smernice, mali zabezpečiť, aby zo samotnej skutočnosti, že subjekt je registrovaným subjektom, nevyplývali žiadne nepriaznivé dôsledky. Konkrétne by uverejnenie nemalo byť prezentované alebo sprevádzané vyhláseniami či ustanoveniami, ktoré by mohli vytvárať atmosféru nedôvery vo vzťahy k registrovaným subjektom a ktoré by mohli odradiť fyzické alebo právnické osoby z členských štátov alebo tretích krajín od spolupráce s nimi alebo od poskytnutia finančnej podpory týmto subjektom. Príklady takéhoto konania vedúceho k stigmatizácii zahŕňajú negatívne označenie registrovaných subjektov alebo znevažujúce vyhlásenia s cieľom narušiť dôveryhodnosť a legitimitu registrovaných subjektov prostredníctvom náznakov, že sa registrované subjekty usilujú o nezákonné ovplyvňovanie demokratických procesov.
- (51) Ak tretia krajina vynaloží zvlášť veľké sumy na zastupovanie záujmov alebo ak subjekt dostane zvlášť veľkú odmenu od jedného alebo viacerých subjektov z tretích krajín, je väčšia pravdepodobnosť, že by vykonané činnosti zastupovania záujmov mohli úspešne ovplyvniť politické rozhodnutia členského štátu alebo Únie ako celku. V takých prípadoch by dozorné orgány mali mať možnosť požadovať dodatočné informácie od subjektov, ktoré vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene takýchto tretích krajín, aby mohli vykonávať väčšiu kontrolu.
- (52) Na účely zabezpečenia primeraného dohľadu nad uplatňovaním tejto smernice by dozorné orgány mali mať možnosť požiadať, aby im subjekt vykonávajúci činnosti zastupovania záujmov v mene subjektov z tretích krajín poskytol potrebné záznamy na prešetrenie možného nedodržania požiadavky na registráciu stanovenej v tejto smernici. Na tento účel by dozorné orgány mali mať možnosť konať z vlastnej iniciatívy alebo na základe správy od oznamovateľa alebo dozorného orgánu iného členského štátu.
- (53) Dozorné orgány by mali spolupracovať na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni Únie. Takouto spoluprácou by sa mala uľahčiť rýchla a bezpečná výmena informácií. Na účely vykonávania úloh v oblasti dohľadu by dozorné orgány zároveň mali mať možnosť požiadať dozorný orgán v členskom štáte registrácie o informácie poskytnuté pri registrácii vrátane neverejných informácií a v osobitných prípadoch aj o záznamy, ktoré vedie subjekt, ako aj vykonané analýzy. Dozorné orgány a Komisia by mali spolupracovať, aby zabezpečili vykonávanie tejto smernice. S cieľom lepšie pochopiť rozsah a rozdelenie všetkých činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín v Únii by Komisia mala mať možnosť požadovať od dozorných orgánov súhrnné údaje na základe informácií, ktoré im subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov v mene subjektov z tretích krajín poskytli pri registrácii. Na účel komplexného monitorovania modalít a charakteristík činností zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene tretích krajín v Únii, môžu takéto súhrnné údaje zahŕňať informácie, ktoré nie sú verejne prístupné v registroch, vrátane osobných údajov v rozsahu, v akom sú potrebné na zabezpečenie účinného monitorovania.
- (54) Aby sa ešte viac znížilo administratívne zaťaženie, administratívna spolupráca a výmena informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi, ako aj dozornými orgánmi a Komisiou, sa uskutočňuje prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (ďalej len „systém IMI“), ktorý bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu

a Rady (EÚ) č. 1024/2012⁷ na účely administratívnej spolupráce medzi príslušnými orgánmi členských štátov v oblastiach politiky súvisiacich s jednotným trhom. Interoperabilita systému IMI a vnútroštátnych registrov by sa mala zabezpečiť v súlade s európskym rámcom interoperability.

- (55) S cieľom pomôcť Komisii pri plnení úlohy, ktorá spočíva v zabezpečení účinnej spolupráce medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a úplného a účinného vykonávania tejto smernice, by sa mala zriaďovať poradná skupina. Táto poradná skupina by sa mala skladať zo zástupcov dozorných orgánov zo všetkých členských štátov. Poradná skupina by mala poskytovať poradenstvo týkajúce sa vykonávania smernice vrátane požiadavky, podľa ktorej treba predísť tomu, aby zo samotnej skutočnosti, že subjekt je zaregistrovaný v zmysle požiadaviek stanovených v tejto smernici, vyplývali nepriaznivé dôsledky. Mala by prijímať stanoviská, odporúčania alebo správy, ktoré by mali uverejňovať príslušné vnútroštátne orgány vymenované členskými štátmi. Aby sa zabezpečila právna istota pre subjekty, ktoré môžu patriť do rozsahu pôsobnosti smernice, poradná skupina by mala predovšetkým poskytovať poradenstvo Komisii, pokiaľ ide o možné usmernenia týkajúce sa rozsahu pôsobnosti smernice, pojmu subjekt z tretej krajiny a činností, ktorých cieľom alebo účinkom je obchádzanie povinností uvedených v tejto smernici. Podľa potreby by sa mala zabezpečiť spolupráca s európskou sieťou na boj proti korupcii.
- (56) Oznamovatelia môžu dozorné orgány upozorniť na nové informácie, ktoré im môžu pomôcť odhaliť porušenia tejto smernice vrátane pokusov o obchádzanie povinností, ktoré z nej vyplývajú. S cieľom zabezpečiť, aby mohli oznamovatelia upozorniť dozorné orgány na skutočné alebo potenciálne porušenia tejto smernice, a zaistiť ochranu oznamovateľov pred odvetnými opatreniami by sa na oznamovanie porušení tejto smernice a ochranu osôb, ktoré takéto porušenia nahlásujú, mala uplatňovať smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937⁸.
- (57) Nahlásovanie porušení oznamovateľmi môže byť kľúčové pri prevencii alebo zisťovaní porušovania pravidiel v oblasti transparentnosti a dohľadu nad poskytovaním služieb na vnútornom trhu, ktoré majú význam pre verejné rozhodovanie, ako sú služby zastupovania záujmov, alebo pri odrádzaní od takéhto porušovania. Vzhľadom na verejný záujem ochrániť verejné rozhodovanie pred takýmito porušeniami a na možné poškodenie dôvery občanov v demokratické inštitúcie, ku ktorému môžu takéto porušenia viesť, a s ohľadom na skutočnosť, že ustanovenia tejto smernice nepatria do oblastí politiky stanovených v článku 2 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2019/1937, je potrebné tieto oblasti upraviť. Článok 2 smernice (EÚ) 2019/1937 a príloha k uvedenej smernici by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (58) Vedomá a úmyselná účasť na činnostiach, ktorých cieľom alebo účinkom je obchádzanie povinností vyplývajúcich z tejto smernice, konkrétne požiadaviek týkajúcich sa registrácie, by mala byť zakázaná. Medzi takéto činnosti patrí skryté odmeňovanie za službu zastupovania záujmov, zriaďovanie spoločností s cieľom

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1024/2012 z 25. októbra 2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu a o zrušení rozhodnutia Komisie 2008/49/ES („nariadenie o IMI“) (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1024/oj>).

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlásujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

znejasniť prepojenia na vlády tretích krajín alebo umelé rozloženie činností medzi viacerými subjektmi, aby sa nedosiahli prahové hodnoty stanovené touto smernicou.

- (59) Na účely odrádzania od nedodržiavania požiadaviek tejto smernice a ukladania sankcií za takéto správanie by mali členské štáty zabezpečiť, aby porušenia povinností stanovených v tejto smernici boli sprevádzané účinnými, primeranými a odrádzajúcimi správnymi pokutami. Sankcie by nemali mať trestnoprávny charakter. V súvislosti so sankciami by sa mala vziať do úvahy povaha, opakovanie a trvanie porušenia vzhľadom na dotknutý verejný záujem, rozsah a druh vykonávaných činností, ako aj ekonomická kapacita subjektu, ktorý vykonáva činnosti zastupovania záujmov. Sankcie by mali byť v každom jednom prípade účinné, primerané a odrádzajúce, a to s primeraným ohľadom na základné práva vrátane slobody prejavu, združovania, akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, procesných záruk a prístupu k účinným prostriedkom nápravy vrátane práva na vypočutie. Malo by im predchádzať včasné varovanie vydané dozorným orgánom. Výnimkou sú prípady, keď dané porušenie predstavuje porušenie zákazu obchádzania.
- (60) Na účely zmeny prahových hodnôt stanovených pre vyžadovanie ďalších informácií, zmeny zoznamu informácií, ktoré sa majú poskytnúť pri predkladaní žiadosti o registráciu, ako aj zmeny zoznamu informácií, ktoré majú obsahovať správy uverejňované členskými štátmi, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁹. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (61) Aby sa zabezpečilo účinné monitorovanie uplatňovania tejto smernice, Komisia by mala v pravidelných intervaloch podávať správy o jej vykonávaní, v náležitých prípadoch v súvislosti so správami o iných príslušných právnych predpisoch Únie. V súlade s odsekmi 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva by mala Komisia vyhodnotiť túto smernicu s cieľom posúdiť jej účinky a potrebu akýchkoľvek ďalších opatrení.
- (62) Keďže ciele tejto smernice, konkrétne príspevok k správne fungovaniu vnútorného trhu s činnosťami zastupovania záujmov, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov a lepšie ich možno dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedených cieľov.
- (63) Systém na úrovni Únie najmä podporuje príslušné vnútroštátne orgány pri plnení ich funkcií dohľadu a ďalšie zainteresované strany pri vykonávaní ich úloh v demokratickom procese a zvyšuje celkovú odolnosť demokracií v Únii voči zasahovaniu zo strany tretích krajín. Riešenie transparentnosti činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín na ovplyvňovanie na úrovni Únie má pridanosť hodnotu vzhľadom na pravdepodobný cezhraničný charakter takýchto činností, ktorý si vyžaduje koordinovaný prístup v rámci viacerých úrovní a sektorov.

⁹ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

Vďaka spolupráci a výmene informácií dokážu členské štáty lepšie pochopiť rozsah daného javu, čo pomáha predísť situácii, keď by tretie krajiny mohli zneužívať rozdiely v regulácii alebo medzery v právnych predpisoch.

- (64) Pri vykonávaní tejto smernice by sa členské štáty mali snažiť čo najviac znížiť administratívne zaťaženie dotknutých subjektov, a najmä zaťaženie mikropodnikov a malých a stredných podnikov v zmysle článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ¹⁰.
- (65) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹¹ a (EÚ) 2018/1725¹² sa vzťahujú na spracúvanie osobných údajov vykonávané v súvislosti s touto smernicou vrátane spracúvania osobných údajov na účely údržby vnútroštátneho registra alebo registrov subjektov, ktoré vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene subjektov z tretích krajín, prístupu k osobným údajom v takomto vnútroštátnom registri alebo registroch a na účely výmeny osobných údajov v súvislosti s administratívnou spoluprácou a vzájomnou pomocou medzi členskými štátmi podľa tejto smernice vrátane používania systému IMI a vedenia záznamov v súlade s povinnosťami týkajúcimi sa vedenia záznamov vyplývajúcimi z tejto smernice. Akékoľvek spracúvanie osobných údajov na takéto účely by okrem iného malo byť v súlade so zásadami minimalizácie údajov, presnosti údajov a minimalizácie uchovávaní a malo by spĺňať požiadavky na integritu a dôvernosť údajov. Členské štáty by mali zaviesť opatrenia, ktorými sa zabezpečí zákonné a bezpečné spracovanie vo vzťahu k spracúvaniu osobných údajov obsiahnutých vo vnútroštátnom registri alebo v registroch, a to v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi o ochrane osobných údajov.
- (66) Touto smernicou nie je nijak dotknuté uplatňovanie reštriktívnych opatrení Únie prijatých podľa článku 29 ZEÚ a článku 215 ZFEÚ. Osobitne ňou nie je dotknutý zákaz priameho alebo nepriameho sprístupňovania finančných prostriedkov alebo ekonomických zdrojov fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, prípadne fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú s nimi spojené, ktoré sú uvedené v reštriktívnych opatreniach Únie, ani v prospech takýchto fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov.
- (67) Touto smernicou by nemali byť dotknuté výsady Komisie začať a viesť vyšetrovania zahraničných subvencií spôsobujúcich narušenia v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2560¹³.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2560 zo 14. decembra 2022 o zahraničných subvenciách narušajúcich vnútorný trh (Ú. v. EÚ L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

- (68) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom¹⁴ sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k svojim oznámeniam transpozičných opatrení jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.
- (69) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal stanovisko XXXX¹⁵,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet a účel

Touto smernicou sa stanovujú harmonizované požiadavky týkajúce sa hospodárskych činností zastupovania záujmov, ktoré sa vykonávajú v mene subjektu z tretej krajiny, s cieľom zlepšiť fungovanie vnútorného trhu tým, že sa dosiahne spoločná úroveň transparentnosti v celej Únii.

Účelom tejto smernice je dosiahnuť túto transparentnosť tak, aby sa predišlo vytváraniu atmosféry nedôvery, ktorá by fyzické či právnické osoby z členských štátov alebo tretích krajín odrádzala od spolupráce so subjektmi vykonávajúcimi zastupovanie záujmov v mene subjektu z tretej krajiny alebo od poskytovania finančnej podpory takýmto subjektom.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „**činnosť zastupovania záujmov**“ je činnosť, ktorej cieľom je ovplyvňovať prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejné rozhodovacie procesy v Únii, ktorá by sa mohla vykonávať najmä organizovaním stretnutí, konferencií alebo podujatí alebo účasťou na nich, prispievaním do procesov konzultácií alebo parlamentného vypočúvania alebo účasťou na nich, organizovaním komunikačných alebo reklamných kampaní, organizovaním sietí a iniciatív na miestnej úrovni, prípravou politických a pozičných dokumentov, legislatívnych zmien, prieskumov verejnej mienky, zisťovaní alebo otvorených listov, prípadne činností v rámci výskumu a vzdelávania, ak sa vykonávajú konkrétne s uvedeným cieľom;
2. „**služba zastupovania záujmov**“ je činnosť zastupovania záujmov, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, ako sa uvádza v článku 57 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

¹⁴ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

¹⁵ XXXX.

3. „**poskytovateľ služby zastupovania záujmov**“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje službu zastupovania záujmov;
4. „subjekt z tretej krajiny“ je:
 - a) ústredná štátna správa a orgány verejnej moci na všetkých ostatných úrovniach tretej krajiny s výnimkou členov Európskeho hospodárskeho priestoru;
 - b) verejný alebo súkromný subjekt, ktorého konanie možno vzhľadom na všetky relevantné okolnosti pripísať subjektu, na ktorý sa odkazuje v písmene a);
5. „**doplňková činnosť**“ je činnosť, o ktorú sa opiera poskytovanie činnosti zastupovania záujmov, ale nemá priamy vplyv na jej obsah;
6. „**ročná suma**“ je:
 - a) celková ročná odmena prijatá od subjektu z tretej krajiny za poskytovanie služby zastupovania záujmov, ktorá v prípade, že je odmena nepeňažná, predstavuje jej odhadovanú hodnotu, alebo
 - b) v prípade, že nebola prijatá žiadna odmena, odhad ročných nákladov súvisiacich s vykonávanou činnosťou zastupovania záujmov;

pričom sa zohľadňuje činnosť zastupovania záujmov ako celok vrátane nákladov na subdodávateľov a doplnkové činnosti, ak činnosť vykonáva poskytovateľ služby na základe zmluvných dojednaní;
7. „**subdodávateľ**“ je poskytovateľ služby zastupovania záujmov, s ktorým hlavný dodávateľ alebo jeden z jeho subdodávateľov uzatvorí zmluvu, v ktorej sa dohodne, že subdodávateľ vykoná niektoré alebo všetky časti činnosti zastupovania záujmov, ktorú sa zaviazal vykonať hlavný dodávateľ;
8. „**registrované subjekty**“ sú subjekty registrované vo vnútroštátnom registri uvedenom v článku 9 podľa článku 10;
9. „**orgán zodpovedný za vnútroštátny register**“ je orgán alebo subjekt verejnej moci zodpovedný za vedenie vnútroštátneho registra uvedeného v článku 9 a za spracúvanie žiadostí o registráciu predložených podľa tejto smernice;
10. „**dozorný orgán**“ je nezávislý orgán verejnej moci zodpovedný za dohľad nad dodržiavaním a presadzovaním povinností stanovených v tejto smernici;
11. „verejný činiteľ“ je:
 - a) úradník Únie alebo úradník členského štátu;
 - b) akákoľvek iná osoba, ktorá je poverená vykonávaním verejnej služby a vykonáva verejnú službu v členskom štáte;
12. „**úradník Únie**“ je osoba, ktorá je:
 - a) úradníkom alebo iným zamestnancom v zmysle Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie stanoveného nariadením Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68¹⁶;

¹⁶ Nariadenie Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a osobitné

- b) vyslaná do Únie členským štátom alebo akýmkoľvek verejným či súkromným subjektom, ktorá vykonáva funkcie rovnocenné s funkciami vykonávanými úradníkmi alebo inými zamestnancami Únie;

Členovia inštitúcie, orgánu, úradu alebo agentúry Únie a zamestnanci takýchto subjektov sa považujú za úradníkov Únie, pokiaľ sa na nich nevzťahuje služobný poriadok.

13. „**úradník členského štátu**“ je akákoľvek osoba zastávajúca výkonnú, správnu alebo sudcovskú funkciu na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, vymenovaná alebo zvolená, na trvalej alebo dočasnej pozícii, platená alebo neplatená, bez ohľadu na jej služobný vek a akákoľvek osoba zastávajúca zákonodarnú funkciu na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na subjekty bez ohľadu na miesto ich usadenia, ktoré vykonávajú tieto činnosti:
 - a) služba zastupovania záujmov poskytovaná subjektu z tretej krajiny;
 - b) činnosť zastupovania záujmov vykonávaná subjektom z tretej krajiny uvedeným v článku 2 bode 4 písm. b), ktorá je spojená s činnosťami hospodárskej povahy alebo ich nahrádza a je tak porovnateľná so službou zastupovania záujmov uvedenou v písmene a) tohto bodu.
2. Bez ohľadu na odsek 1 sa táto smernica nevzťahuje na tieto činnosti:
 - a) činnosti vykonávané priamo subjektom z tretej krajiny uvedeným v článku 2 bode 4 písm. a), ktoré sú spojené s výkonom verejnej moci, vrátane činností súvisiacich s výkonom diplomatických alebo konzulárnych vzťahov medzi štátmi alebo medzinárodnými organizáciami;
 - b) poskytovanie právneho a iného odborného poradenstva v týchto prípadoch:
 - i) poradenstvo pre subjekt z tretej krajiny s cieľom pomôcť mu zabezpečiť, aby bola jeho činnosť v súlade s existujúcimi právnymi požiadavkami;
 - ii) zastupovanie subjektov z tretích krajín v rámci zmierovacieho alebo mediačného konania s cieľom predísť tomu, aby sa spor dostal pred súdny alebo správny orgán alebo aby o ňom súdny alebo správny orgán rozhodoval;
 - iii) zastupovanie subjektov z tretích krajín v súdnych konaniach;
 - c) doplnkové činnosti.

pravidlá, ktoré sa dočasne uplatňujú na úradníkov Komisie [Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)].

Článok 4

Úroveň harmonizácie

Členské štáty v prípade činností zastupovania záujmov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, neponechajú v platnosti ani nezavedú ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice, vrátane viac či menej prísnych ustanovení na zabezpečenie odlišnej úrovne transparentnosti týchto činností.

KAPITOLA II – TRANSPARENTNOSŤ A REGISTRÁCIA

Článok 5

Identifikácia príjemcu služby

Členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia služieb zastupovania záujmov mali možnosť od subjektu, v ktorého mene sa služba poskytuje, vyžadovať, aby vyhlásil, či je subjektom z tretej krajiny.

Článok 6

Zadávanie zákaziek subdodávateľom

1. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 zahrnuli do svojich zmluvných dojednaní so subdodávateľmi informácie o tom, že činnosť zastupovania záujmov patrí do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1, ako aj povinnosť postúpiť takéto informácie všetkým ďalším subdodávateľom. Subdodávatelia, ktorí boli takto informovaní, nemajú povinnosť spĺňať požiadavky článkov 7, 8, 10 a 11, pokiaľ ide o činnosť zastupovania záujmov vykonávanú na základe zmluvy obsahujúcej tieto informácie.
2. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že subdodávateľ zadáva službu zastupovania záujmov ďalším subdodávateľom, tento subdodávateľ informoval hlavného dodávateľa alebo prípadne subdodávateľa, od ktorého získal zákazku na vykonávanie činnosti zastupovania záujmov, o tom, že daná činnosť zastupovania záujmov bola ďalej zadaná subdodávateľovi, a zabezpečil, aby zmluvné dojednania zahŕňali informácie o tom, že činnosť zastupovania záujmov patrí do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1.
3. Členské štáty zabezpečia, aby subdodávateľ poskytol hlavnému dodávateľovi alebo prípadne subdodávateľovi informácie potrebné na splnenie požiadaviek stanovených v článku 10.

Článok 7

Vedenie záznamov

1. Členské štáty zabezpečia, aby si subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 pre každú činnosť zastupovania záujmov, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti uvedeného článku, viedli záznamy o týchto informáciách:
 - a) totožnosť alebo názov subjektu z tretej krajiny, v mene ktorého sa činnosť vykonáva, ako aj názov tretej krajiny, ktorej záujmy sú zastupované;

- b) opis účelu činnosti zastupovania záujmov;
 - c) zmluvy a hlavné výmeny so subjektom z tretej krajiny, ktoré sú zásadné na pochopenie charakteru a účelu činnosti zastupovania záujmov, prípadne vrátane záznamov o spôsoboch a rozsahu akejkol'vek odmeny;
 - d) informácie alebo materiály, ktoré predstavujú kľúčový prvok činnosti zastupovania záujmov.
2. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 uchovávali záznamy uvedené v odseku 1 počas štyroch rokov od ukončenia dotknutej činnosti zastupovania záujmov.
3. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 každoročne vypracovali:
- a) zoznam všetkých subjektov z tretích krajín, v mene ktorých vykonávali činnosti zastupovania záujmov v predchádzajúcom finančnom roku;
 - b) zoznam súhrnnej ročnej sumy prijatej v súvislosti s činnosťami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1, v predchádzajúcom finančnom roku za každú tretiu krajinu.
4. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 uchovávali záznamy o informáciách uvedených v odseku 3 počas štyroch rokov.

Článok 8

Právny zástupca

1. Členské štáty vyžadujú, aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1, ktoré nie sú usadené v Únii, písomne určili fyzickú alebo právnickú osobu ako svojho právneho zástupcu v jednom z členských štátov, v ktorých vykonávajú činnosti zastupovania záujmov.
2. Členské štáty zabezpečia, aby bol právny zástupca zodpovedný za zabezpečenie dodržiavania povinností registrovaného subjektu podľa tejto smernice a aby bol adresátom všetkej komunikácie príslušných vnútroštátnych orgánov s dotknutým subjektom podľa článku 15. Každá komunikácia s uvedeným právnym zástupcom sa považuje za komunikáciu so zastupovaným subjektom.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa právnemu zástupcovi mohla pripísať zodpovednosť za nedodržiavanie povinností v zmysle tejto smernice zo strany subjektu, ktorý zastupuje, a to bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť a právne kroky, ktoré by sa mohli podniknúť voči danému subjektu. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 poskytli svojmu právnemu zástupcovi potrebné právomoci a dostatočné zdroje na zaručenie efektívnej a včasnej spolupráce s príslušnými orgánmi členských štátov a na zabezpečenie dodržiavania ich rozhodnutí.

Článok 9

Vnútroštátne registre

1. Každý členský štát zriadi a vedie jeden alebo viacero vnútroštátnych registrov na účely zabezpečenia transparentnosti činností zastupovania záujmov vykonávaných subjektmi uvedenými v článku 3 ods. 1. Členské štáty môžu využiť existujúce

vnútroštátne registre, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené v odsekoch 2, 3 a 4 tohto článku a v článkoch 10, 11 a 12.

2. Vnútroštátny register alebo prípadne registre vedú orgány zodpovedné za vnútroštátne registre. Na účely spracúvania osobných údajov tieto orgány konajú ako prevádzkovatelia v zmysle článku 4 bodu 7 nariadenia (EÚ) 2016/679.
3. Členské štáty zabezpečia, aby boli vnútroštátne registre uvedené v odseku 1 zriadené a vedené takým spôsobom, aby sa zaistilo neutrálne, faktické a objektívne predkladanie informácií, ktoré sú v nich obsiahnuté.
4. Členské štáty zabezpečia, aby orgány zodpovedné za vnútroštátne registre viedli záznamy o operáciách spracúvania osobných údajov vo vnútroštátnom registri. Tieto záznamy sa vymažú po uplynutí jedného roka a možno ich použiť len na monitorovanie zákonnosti prístupu k osobným údajom a na zabezpečenie integrity a bezpečnosti takýchto údajov.

Článok 10

Registrácia

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa subjekt uvedený v článku 3 ods. 1 usadený na ich území zaregistroval vo vnútroštátnom registri najneskôr pri začatí činnosti zastupovania záujmov.

Členské štáty, ktoré prevádzkujú viacero vnútroštátnych registrov, zabezpečia, aby bol jasne vymedzený príslušný rozsah každého vnútroštátneho registra, aby takéto registre zahŕňali všetky subjekty, ktoré sú povinné sa zaregistrovať podľa prvého pododseku tohto článku, a aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 mohli získať informácie o tom, v ktorom z vnútroštátnych registrov sa majú zaregistrovať.

2. Ak je subjekt uvedený v článku 3 ods. 1 usadený vo viac ako jednom členskom štáte, zaregistruje sa v členskom štáte, v ktorom má hlavné miesto podnikateľskej činnosti.
3. Ak subjekt uvedený v článku 3 ods. 1 nie je usadený v Únii, zaregistruje sa v členskom štáte, v ktorom je usadený jeho právny zástupca určený podľa článku 8, alebo ak miesto usadenia neexistuje, v ktorom má trvalé bydlisko alebo sa obvykle zdržiava.
4. Členské štáty zabezpečia, aby sa na účely registrácie od subjektu vyžadovalo len predloženie informácií uvedených v prílohe I.
5. Členské štáty zabezpečia, aby boli pred predložením informácií podľa odseku 4 subjekty informované o tom, že informácie budú uverejnené v súlade s článkom 12 a že môžu požiadať o nezverejnenie informácií v súlade s článkom 12 ods. 3.
6. Členské štáty zabezpečia, aby registrované subjekty predložili tieto informácie:
 - a) v primeranej lehote zmeny alebo doplnenia údajov poskytnutých podľa bodu 1 písm. a), b) a písm. f) bodu i) a ii) prílohy I;
 - b) každoročne zmeny alebo doplnenia údajov poskytnutých podľa odseku 4, na ktoré sa nevzťahuje písmeno a).
7. Členské štáty zabezpečia, aby registrované subjekty, ktoré už viac nespĺňajú podmienky na to, aby sa považovali za subjekty uvedené v článku 3 ods. 1, mohli o tejto skutočnosti upovedomiť orgán zodpovedný za príslušný vnútroštátny register, v ktorom sú zaregistrované, a požiadať o odstránenie z tohto registra. Ak sa od

subjektu uvedeného v článku 3 ods. 1 podľa odseku 2 alebo 3 vyžaduje, aby sa zaregistroval do iného vnútroštátneho registra, ako je register, v ktorom je zaregistrovaný, upovedomí o tom orgán zodpovedný za príslušný vnútroštátny register a požiada o odstránenie z tohto registra.

Tento orgán spracuje žiadosť do piatich pracovných dní a registrovaný subjekt odstráni z vnútroštátneho registra, ak sa domnieva, že daný subjekt už viac nespĺňa podmienky na to, aby sa považoval za subjekt uvedený v článku 3 ods. 1, alebo prípadne že by už viac nemal byť registrovaný v registri, za ktorý je tento orgán zodpovedný. Rozhodnutie orgánu zodpovedného za príslušný vnútroštátny register podlieha správne a súdne prostriedku nápravy v členskom štáte registrácie.

8. Členské štáty zabezpečia, aby bolo možné registráciu, aktualizácie, žiadosti o odstránenie z registra a žiadosti podľa článku 12 ods. 3 vykonať elektronicky a bezplatne.
9. Ak je to nutné na zabezpečenie toho, aby informácie poskytované na účely registrácie naďalej umožňovali orgánom zodpovedným za vnútroštátne registre správne a presne určiť tretie krajiny, v mene ktorých sa vykonáva zastupovanie záujmov, a výšku výdavkov na tieto činnosti, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 23 s cieľom zmeniť prílohu I úpravou zoznamu informácií, ktoré sa majú poskytnúť na účely registrácie, vzhľadom na vývoj na trhu so službami zastupovania záujmov, na stanoviská, odporúčania a správy vydané poradnou skupinou zriadenou podľa článku 19 alebo, ak sú k dispozícii, na príslušné medzinárodné a európske normy a postupy. Polia s osobnými údajmi stanovené v prílohe I sa upravujú len vtedy, ak je to potrebné na účely zabezpečenia riadnej identifikácie subjektov a činností zastupovania záujmov uvedených v článku 3 ods. 1.

Článok 11

Postup registrácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby orgán zodpovedný za vnútroštátny register zaistil, aby v každej žiadosti o registráciu predloženej podľa článku 10 ods. 4 boli uvedené všetky prvky stanovené v prílohe I a že neobsahuje zjavné chyby.
Zodpovedný orgán zahrnie príslušný zápis do svojho vnútroštátneho registra do piatich pracovných dní od predloženia žiadosti o registráciu, ak nebola podaná žiadosť podľa odseku 2.
2. Ak sú informácie poskytnuté na účely registrácie neúplné alebo obsahujú zjavné chyby, orgán zodpovedný za vnútroštátny register vyzve subjekt, aby svoje podanie doplnil alebo opravil. Orgán zodpovedný za vnútroštátny register do piatich pracovných dní od doručenia odpovede od dotknutého subjektu buď zahrnie príslušný zápis do svojho vnútroštátneho registra, alebo odmietne vykonať takýto zápis a informuje dotknutý subjekt o tom, prečo je podanie naďalej neúplné alebo obsahuje zjavne nesprávne informácie.
3. Po zahrnutí zápisu do vnútroštátneho registra registrovaný subjekt bezodkladne a najneskôr do piatich pracovných dní dostane potvrdenie o registrácii od orgánu zodpovedného za vnútroštátny register a vydá sa mu jedinečné číslo EIRN a digitálna kópia informácií zahrnutých vo vnútroštátnom registri. Formát čísla EIRN je stanovený v prílohe II.

4. Členské štáty zabezpečia, aby orgán zodpovedný za vnútroštátny register členského štátu registrácie oznámil každú novú registráciu vnútroštátnym orgánom členských štátov uvedených v registrácii podľa bodu 2 písm. e) prílohy I určeným podľa článku 15 ods. 1 bezodkladne a najneskôr do piatich pracovných dní od zápisu do vnútroštátneho registra. Takéto oznámenie sa uskutoční aj vtedy, keď registrovaný subjekt podľa článku 10 ods. 6 predloží zmenu alebo doplnenie informácií uvedených v bode 2 písm. e) prílohy I. Oznámenie obsahuje názov registrovaného subjektu, jeho číslo EIRN a odkaz na vnútroštátne registre, v ktorých sa registrácia uskutočnila.
5. Členské štáty zabezpečia, aby orgány zodpovedné za vedenie vnútroštátnych registrov v členskom štáte, ktorý dostal oznámenie uvedené v odseku 4, bezodkladne a najneskôr do piatich pracovných dní zahrnuli do príslušného registra informácie stanovené v danom oznámení. Informácie o registrovanom subjekte sa nezverejnia, ak sa na tieto informácie v príslušnom vnútroštátnom registri členského štátu registrácie vzťahuje výnimka zo zverejnenia v súlade s článkom 12 ods. 3.
6. Na registrované subjekty sa nevzťahujú žiadne ďalšie registračné požiadavky v žiadnom inom členskom štáte, pokiaľ ide o činnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1.
7. Úkony orgánov zodpovedných za vnútroštátne registre podľa odsekov 1 až 5 vrátane odmietnutia zápisu do registra alebo vydania čísla EIRN podliehajú správne a súdne prostriedku nápravy. To platí aj v prípadoch nekonania v súlade s týmito odsekmi.
8. Ak má dozorný orgán spoľahlivé informácie o tom, že subjekt sa nezaregistroval podľa článku 10 ods. 1 až 3 do registra, ktorý patrí do jeho právomoci podľa článku 15 ods. 3, môže tento subjekt požiadať, aby poskytol informácie nevyhnutne potrebné na stanovenie toho, či daný subjekt patrí do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1.
9. Ak má dozorný orgán spoľahlivé informácie o možnom nedodržaní povinností stanovených vo vnútroštátnych ustanoveniach prijatých podľa článku 10 zo strany subjektu registrovaného v registri, ktorý patrí do jeho právomoci podľa článku 15 ods. 3, ako je poskytnutie nesprávnych informácií pri registrácii, môže tento subjekt požiadať, aby poskytol informácie uvedené v článku 7 v rozsahu potrebnom na prešetrenie možného nedodržania povinností.
10. Žiadosť uvedená v odsekoch 8 a 9 zahŕňa tieto údaje:
 - a) zdôvodnenie prešetrovania možného nedodržania povinností;
 - b) požadované informácie a zdôvodnenie, prečo sú potrebné na prešetrenie možného nedodržania povinností;
 - c) informácie o dostupných postupoch súdneho preskúmania.
11. Subjekt, ktorému je daná žiadosť adresovaná, poskytne do desiatich pracovných dní úplné a presné informácie požadované podľa odsekov 8 a 9.
12. Na žiadosti uvedené v odsekoch 8 a 9 sa vzťahujú postupy súdneho preskúmania v členskom štáte dozorného orgánu, ktorý podáva žiadosť.

Článok 12

Prístup verejnosti

1. Členské štáty sprístupnia verejnosti tieto informácie zahrnuté vo vnútroštátnom registri týkajúce sa registrovaného subjektu:
 - a) informácie, ktoré registrovaný subjekt poskytne v súlade s bodom 1 písm. a), písm. e), písm. f) podbodmi i) a ii), písm. h), i), j) a k) a bodom 2 písm. a) podbodmi i) a písm. b) až h) prílohy I;
 - b) číslo EIRN vydané podľa článku 11 ods. 3;
 - c) dátum registrácie;
 - d) dátum poslednej aktualizácie informácií uvedených v písmene a) tohto odseku.Zverejnenie ročnej sumy poskytnutej registrovaným subjektom v súlade s bodom 2 písm. c) prílohy I sa zverejňuje podľa tabuľky stanovenej v prílohe III.
2. Členské štáty zabezpečia, aby boli informácie uvedené v odseku 1 predložené vo formáte, ktorý je ľahko dostupný a strojovo čitateľný, jasne viditeľný a používateľsky ústretový, a to aj vďaka použitiu zrozumiteľného jazyk. Informácie sa sprístupnia spôsobom, ktorý umožňuje vyhľadávanie, a to aspoň v jednom úradnom jazyku členského štátu registrácie a v oficiálnom jazyku Únie, ktorému vo všeobecnosti rozumie čo najväčší počet občanov Únie.
3. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 mali možnosť požiadať o výnimku zo zverejnenia uvedeného v odseku 1 prostredníctvom riadne odôvodnenej žiadosti. Dozorný orgán prijme rozhodnutie o čiastočnom alebo úplnom obmedzení prístupu verejnosti, ak žiadajúci subjekt pri zohľadnení okolností konkrétneho prípadu preukáže, že takýto krok je oprávnený na základe oprávneného záujmu vrátane vážneho rizika, že toto zverejnenie by vystavilo jednotlivca porušeniu jeho základných práv, najmä práv chránených podľa článkov 1, 2, 3, 4 alebo 6 Charty základných práv Európskej únie. V opačnom prípade dozorný orgán prijme rozhodnutie o zamietnutí žiadosti.
4. Každé rozhodnutie prijaté podľa odseku 3 podlieha súdnemu prostriedku nápravy v členskom štáte registrácie. Členské štáty zabezpečia, aby sa všetky postupy preskúmania vrátane súdnych prostriedkov nápravy vykonali v primeranej lehote a aby sa bezodkladne prijalo právoplatné rozhodnutie.
5. Členské štáty zabezpečia, aby od chvíle podania žiadosti podľa odseku 3 až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia neboli informácie, na ktoré sa vzťahuje žiadosť, prístupné verejnosti.
6. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia uvedeného v odseku 3 bolo v zápise do vnútroštátneho registra, na ktorý sa toto rozhodnutie vzťahuje, uvedené, že prístup verejnosti bol čiastočne alebo prípadne úplne obmedzený.

Článok 13

Zverejňovanie súhrnných údajov

1. Od 31. marca [roku po uplynutí lehoty na transpozíciu] a do 31. marca každého nasledujúceho roka každý členský štát zverejní a zašle Komisii správu založenú na

informáciách poskytnutých subjektmi zaregistrovanými v ich vnútroštátnych registroch. Táto správa obsahuje len:

- a) súhrnné údaje o ročných sumách podľa jednotlivých tretích krajín v predchádzajúcom finančnom roku. Tieto súhrnné údaje by mali vychádzať z informácií poskytnutých podľa bodu 2 písm. b) a c) prílohy I;
 - b) súhrnné údaje o ročných sumách podľa jednotlivých kategórií organizácií za každú tretiu krajinu v predchádzajúcom finančnom roku. Tieto súhrnné údaje by mali vychádzať z informácií poskytnutých podľa bodu 1 písm. h) a bodu 2 písm. b) a c) prílohy I;
 - c) celkový počet subjektov z tretích krajín, ktoré možno priradiť ku konkrétnej tretej krajine. Tieto súhrnné údaje by mali vychádzať z informácií poskytnutých podľa bodu 2 písm. b) prílohy I;
 - d) zoznam tretích krajín, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v článku 16 ods. 3 písm. b) bode ii).
2. Na základe údajov zaslaných členskými štátmi podľa odseku 1 Komisia do 31. mája každého roka zverejní zhrnutie doručených údajov a zoznam tretích krajín, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v článku 16 ods. 3 písm. b) bode i).
3. Ak je to nutné na zabezpečenie toho, aby informácie uvedené v správach zverejnených členskými štátmi naďalej poskytovali verejnosti súhrnné údaje potrebné na pochopenie pôsobnosti, rozsahu a prostriedkov záujmových činností vykonávaných subjektmi, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1, a na zabezpečenie toho, aby bolo možné zostaviť zoznam tretích krajín, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v článku 16 ods. 3 písm. b), Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 23 s cieľom zmeniť odsek 1 úpravou zoznamu informácií, ktoré sa majú zahrnúť do správ zverejnených členskými štátmi, vzhľadom na vývoj na trhu so službami zastupovania záujmov, na stanoviská, odporúčania a správy vydané poradnou skupinou zriadenou podľa článku 19 alebo na príslušné medzinárodné normy a postupy, ak sú k dispozícii.

Článok 14

Informácie pre verejných činiteľov

1. Členské štáty zabezpečia, aby registrované subjekty pri kontakte s verejnými činiteľmi v rámci vykonávania činností uvedených v článku 3 ods. 1 uvádzali svoje číslo EIRN.
2. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že registrované subjekty využívajú subdodávateľov, títo subdodávatelia pri kontakte s verejnými činiteľmi v rámci vykonávania činností uvedených v článku 3 ods. 1 uvádzali číslo EIRN registrovaného subjektu.

KAPITOLA III – DOHLAD A PRESADZOVANIE

Článok 15

Príslušné vnútroštátne orgány

1. Každý členský štát určí:
 - a) jeden alebo viac orgánov zodpovedných za vnútroštátne registre;
 - b) jeden alebo viac dozorných orgánov.
2. Každý dozorný orgán má prístup k vnútroštátnym registrom, za ktoré je zodpovedný, na účely vykonávania dohľadu nad dodržiavaním a presadzovaním povinností stanovených v tejto smernici, ako aj výmeny informácií s dozornými orgánmi v ďalších členských štátoch a s Komisiou, ak je k tomu podľa tejto smernice oprávnený.
3. Každý dozorný orgán má právomoc prijímať rozhodnutia týkajúce sa subjektov uvedených v článku 3 ods. 1, od ktorých sa vyžaduje registrácia podľa článku 10 ods. 1, 2 a 3 vo vnútroštátnych registroch, za ktoré je zodpovedný.
4. Ak subjekt uvedený v článku 3 ods. 1 neurčil právneho zástupcu v súlade s článkom 8 ods. 1, právomoc prislúcha ktorémukoľvek dozornému orgánu v členskom štáte, v ktorom subjekt vykonáva činnosť zastupovania záujmov.
5. Ak členský štát určí viac ako jeden dozorný orgán, zabezpečí, aby úlohy každého z týchto orgánov boli jednoznačne vymedzené a aby orgány pri plnení svojich úloh úzko a účinne spolupracovali. Členské štáty určia dozorný orgán, ktorému možno adresovať oznámenia na postúpenie príslušnému orgánu v danom členskom štáte.
6. Členské štáty zabezpečia, aby bol dozorný orgán pri výkone svojich funkcií nezávislý. Členské štáty konkrétne zabezpečia, aby zamestnanci dozorných orgánov, ktorí vykonávajú svoje právomoci podľa tejto smernice:
 - a) mohli vykonávať svoje povinnosti nezávisle bez politických a iných vonkajších vplyvov a nežiadali ani neprijímali pokyny od vlády ani od žiadneho iného verejného ani súkromného subjektu;
 - b) sa zdržali akejkoľvek činnosti, ktorá nie je zlučiteľná s výkonom ich povinností a právomocí podľa tejto smernice.
7. Členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne orgány určené podľa odseku 1 mali všetky potrebné prostriedky na vykonávanie úloh, ktoré sú im pridelené podľa tejto smernice, vrátane dostatočných technických, finančných a ľudských zdrojov.
8. Členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne orgány určené podľa odseku 1 pri vykonávaní úloh, ktoré sú im pridelené podľa tejto smernice, zaistili, aby zo samotnej skutočnosti, že subjekt je registrovaným subjektom alebo sa naň vzťahuje žiadosť podľa článku 16 ods. 3, nevyplývali žiadne nepriaznivé dôsledky, ako je stigmatizácia.
9. Členské štáty zabezpečia, aby vnútroštátne orgány určené podľa odseku 1 sprístupnili verejnosti informácie a vysvetlenie týkajúce sa uplatňovania tejto smernice, ako aj stanoviská, odporúčania alebo správy prijaté poradnou skupinou podľa článku 19 ods. 6.

10. Členské štáty do [jeden rok po nadobudnutí účinnosti] oznámia Komisii a ostatným členským štátom príslušné vnútroštátne orgány určené podľa odseku 1. Komisia uverejní zoznam príslušných vnútroštátnych orgánov.

Článok 16

Žiadosti o informácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby bola právomoc dozorných orgánov požiadať subjekty uvedené v článku 3 ods. 1 o poskytnutie informácií obmedzená podmienkami stanovenými v odsekoch 2 až 9 tohto článku.
2. Žiadosť podľa tohto článku môže podať len dozorný orgán, ktorý je príslušný vo vzťahu k dotknutému subjektu.
3. S výnimkou prípadov uvedených v článku 11 ods. 8 a 9 možno žiadosť podať len v týchto prípadoch, pričom musí byť obmedzená na záznamy vedené v súlade s článkom 7:
 - a) registrovaný subjekt dostal v predchádzajúcom finančnom roku ročnú sumu, ktorá presahuje 1 000 000 EUR za jeden subjekt z tretej krajiny;
 - b) konanie subjektu z tretej krajiny, v mene ktorého registrovaný subjekt koná, možno pripísať tretej krajine, ktorá v jednom z piatich predchádzajúcich finančných rokov a pri zohľadnení všetkých subjektov z tretej krajiny, ktorých kroky možno pripísať tejto tretej krajine, vynaložila súhrnnú ročnú sumu, ktorá presahuje ktorúkoľvek z týchto súm:
 - i) 8 500 000 EUR na činnosti zastupovania záujmov v Únii;
 - ii) 1 500 000 EUR na činnosti zastupovania záujmov v jednom členskom štáte;okrem prípadu, keď registrovaný subjekt patrí do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1 písm. a) a v predchádzajúcom finančnom roku dostal za všetky činnosti patriace do rozsahu pôsobnosti tejto smernice súhrnnú ročnú sumu, ktorá je nižšia ako 25 000 EUR.
4. Žiadosť uvedená v odseku 3 obsahuje tieto časti:
 - a) vyhlásenie, v ktorom je uvedené, ktorá z podmienok stanovených v odseku 3, bola splnená;
 - b) požadované záznamy;
 - c) informácie o dostupných postupoch súdneho preskúmania.
5. Ak sa iný dozorný orgán než dozorný orgán členského štátu registrácie domnieva, že bola splnená ktorákoľvek z podmienok stanovených v odseku 3, môže požiadať dozorný orgán členského štátu registrácie, aby si od registrovaného subjektu vyžiadal záznamy vedené v súlade s článkom 7.
6. Dozorný orgán členského štátu registrácie po doručení žiadosti podľa odseku 5 a v prípade, že sa domnieva, že boli splnené podmienky stanovené v odseku 3, podá žiadosť v súlade s odsekom 3 a doručené informácie postúpi žiadajúcemu dozornému orgánu. Ak dozorný orgán členského štátu registrácie podal počas predchádzajúcich 12 mesiacov žiadosť v súlade s odsekom 3, ktorá sa vzťahuje na rovnaké informácie

od toho istého registrovaného subjektu, tieto informácie postúpi žiadajúcemu dozornému orgánu bez toho, aby musel podať novú žiadosť.

Ak sa dozorný orgán členského štátu registrácie domnieva, že podmienky stanovené v odseku 3 nie sú splnené, poskytne žiadajúcemu dozornému orgánu odpoveď, v ktorej vysvetlí dôvody nevyžiadania alebo nepostúpenia dotknutých informácií.

7. Subjekt, ktorému je žiadosť adresovaná, poskytne do desiatich pracovných dní úplné informácie požadované podľa odseku 4 písm. b) v jasnom, ucelenom a zrozumiteľnom formáte.
8. Na žiadosti uvedené v odseku 3 sa vzťahujú postupy súdneho preskúmania v členskom štáte dozorného orgánu, ktorý podáva žiadosť.
9. Ak je to nutné na zabezpečenie toho, aby si dozorné orgány mohli vyžiadať záznamy od subjektov, v prípade ktorých je obzvlášť pravdepodobné, že budú ovplyvňovať prípravu, tvorbu alebo vykonávanie politiky či právnych predpisov alebo verejných rozhodovacích procesov v Únii alebo niektorom členskom štáte, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 23 s cieľom zmeniť finančné limity stanovené v odseku 3 vzhľadom na vývoj na trhu s činnosťami zastupovania záujmov alebo na stanoviská, odporúčania alebo správy vydané poradnou skupinou zriadenou podľa článku 19 alebo na vývoj príslušných medzinárodných noriem a postupov, ak sú k dispozícii.

Článok 17

Cezhraničná spolupráca

1. Členské štáty zabezpečia, aby ich dozorné orgány podľa potreby spolupracovali s dozornými orgánmi všetkých ostatných členských štátov.
2. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že dozorný orgán má dôvod na podozrenie, že si subjekt patriaci do právomoci dozorného orgánu iného členského štátu neplní povinnosti v zmysle tejto smernice, oznámil túto skutočnosť dozornému orgánu daného členského štátu.
3. Oznámenie podľa odseku 2 musí byť riadne odôvodnené a primerané a musia sa v ňom uvádzať aspoň:
 - a) informácie umožňujúce identifikáciu subjektu;
 - b) opis relevantných skutočností, príslušné ustanovenia tejto smernice a dôvody, pre ktoré má oznamujúci orgán podozrenie z porušenia tejto smernice.Oznámenie môže zahŕňať akékoľvek iné informácie, ktoré oznamujúci orgán považuje za relevantné, podľa potreby vrátane informácií získaných z vlastnej iniciatívy.
4. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že dozorný orgán dostane oznámenie podľa odseku 2, bez zbytočného odkladu a najneskôr jeden mesiac po doručení oznámenia zaslal svoje posúdenie podozrenia z nesplnenia povinnosti dozornému orgánu, od ktorého dostal oznámenie, a prípadne poskytol ďalšie informácie o vyšetrovacích opatreniach alebo opatreniach na presadzovanie, ktoré prijal alebo plánuje prijať v súlade s článkom 11 ods. 8 alebo 9 a článkom 22 s cieľom zaistiť súlad s touto smernicou.

5. Ak dozorný orgán hlavného miesta podnikateľskej činnosti nemá dostatočné informácie na to, aby mohol konať na základe oznámenia uvedeného v odseku 2, môže si vyžiadať dodatočné informácie od príslušného orgánu, ktorý urobil oznámenie.
6. Administratívna spolupráca a výmeny informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi určenými podľa článku 15 ods. 1, ako aj dozornými orgánmi a Komisiou podľa odsekov 2, 4 a 5, článku 11 ods. 4, článku 16 ods. 5 a 6 a článku 18 tejto smernice sa vykonávajú prostredníctvom systému IMI zriadeného nariadením (EÚ) č. 1024/2012.

Článok 18

Cezhraničná výmena informácií medzi dozornými orgánmi

1. Členské štáty zabezpečia, aby dozorné orgány boli oprávnené požadovať od dozorných orgánov iného členského štátu tieto informácie, ak sú potrebné na účely vykonávania cezhraničnej spolupráce, ako sa uvádza v článku 17 ods. 2:
 - a) informácie, ktoré poskytne registrovaný subjekt v súlade s článkom 10 ods. 4;
 - b) akékoľvek analýzy uskutočnené dozorným orgánom na základe informácií uvedených v písmene a).
2. Členské štáty zabezpečia, aby dozorný orgán členského štátu registrácie po prijatí žiadosti podľa odseku 1 postúpil informácie žiadajúcemu dozornému orgánu, pokiaľ sa nedomnieva, že požiadavky odseku 1 neboli splnené – v takom prípade poskytne žiadajúcemu dozornému orgánu odpoveď s vysvetlením dôvodov neposkytnutia dotknutých informácií.
3. Členské štáty zabezpečia, aby dozorné orgány poskytovali Komisii na jej žiadosť súhrnné údaje na základe informácií poskytnutých registrovanými subjektmi v súlade s článkom 10 ods. 4 na účely monitorovania vykonávania tejto smernice vrátane prípravy zasadnutí poradnej skupiny uvedenej v článku 19. Takéto súhrnné údaje môžu obsahovať osobné údaje len v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie účinného monitorovania. Ak je to technicky možné, informácie sa zasielajú v strojovo čitateľnom formáte.
4. Pri spracúvaní osobných údajov podľa odsekov 1 až 3 konajú dozorné orgány ako prevádzkovatelia v zmysle článku 4 bodu 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a Komisia koná ako prevádzkovateľ v zmysle článku 3 bodu 8 nariadenia (EÚ) 2018/1725 v súvislosti so svojimi vlastnými činnosťami spracúvania údajov.

Článok 19

Poradná skupina

1. Zriaďuje sa poradná skupina.
2. Táto poradná skupina pomáha Komisii s týmito úlohami:
 - a) uľahčenie výmen a spoločného využívania informácií a najlepších postupov, ako aj poradenstva o možných usmerneniach týkajúcich sa vykonávania tejto smernice, najmä s ohľadom na článok 2 bod 4 písm. b), článok 3 ods. 1 a článok 20;

- b) uľahčenie výmen a spoločného využívania informácií a najlepších postupov týkajúcich sa osobitných potrieb mikropodnikov a malých a stredných podnikov v zmysle článku 3 smernice 2013/34/EÚ;
 - c) poradenstvo týkajúce sa odporúčaných formátov na zverejňovanie súhrnných údajov podľa článku 13;
 - d) nahlasovanie akýchkoľvek rozdielov v uplatňovaní tejto smernice Komisií;
 - e) poradenstvo týkajúce sa odporúčanej technickej infraštruktúry vnútroštátnych registrov zriadených a vedených podľa článku 9.
3. Každý členský štát vymenuje jedného zástupcu a jedného náhradníka, ktorí budú zastupovať dozorné orgány určené podľa článku 15.
4. Zástupcovia Európskeho parlamentu alebo štátov Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore¹⁷, môžu byť pozvaní na stretnutia poradnej skupiny ako pozorovatelia.
5. Poradnej skupine predsedá Komisia, ktorá zabezpečuje jej sekretariát. Poradná skupina prijme svoj rokovací poriadok.
6. Poradná skupina prijíma svoje stanoviská, odporúčania alebo správy v súvislosti so svojimi úlohami stanovenými v odseku 2 jednoduchou väčšinou hlasov svojich členov.

Článok 20

Zákaz obchádzania

Členské štáty zabezpečia, aby bola zakázaná vedomá a úmyselná účasť na činnostiach, ktorých cieľom alebo dôsledkom je obchádzanie povinností stanovených v tejto smernici.

Článok 21

Nahlasovanie porušení a ochrana nahlasujúcich osôb

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že sa na nahlasovanie porušenia tejto smernice a na ochranu osôb nahlasujúcich takéto porušenia bude vzťahovať smernica (EÚ) 2019/1937.

Článok 22

Sankcie

1. Členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií obmedzené na správne pokuty za porušenia vnútroštátnych ustanovení prijatých na transpozíciu článkov 6, 7, 8, 10, 11, 14, 16 a 20 subjektmi uvedenými v článku 3 ods. 1 alebo prípadne ich právnym zástupcom. Tieto pravidlá musia byť v súlade s odsekmi 2 až 6.
- Sankcie ukladá dozorný orgán, ktorý je príslušný vo vzťahu k dotknutému subjektu, alebo súdny orgán na žiadosť tohto dozorného orgánu.

¹⁷ Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/1/oj).

2. Maximálna výška finančnej sankcie uvedenej v odseku 1, ktorú možno uložiť, je v prípade podnikov 1 % ročného celosvetového obratu v predchádzajúcom finančnom roku, v prípade iných právnych subjektov 1 % ročného rozpočtu daného subjektu v súlade s posledným uzavretým rozpočtovým rokom a v prípade fyzických osôb 1 000 EUR.
3. Sankcie by mali byť v každom jednotlivom prípade účinné, primerané a odrádzajúce, najmä s ohľadom na charakter porušenia, na ktoré sa vzťahujú tieto opatrenia, jeho opakovanie a trvanie a prípadne na ekonomickú, technickú a prevádzkovú kapacitu subjektu uvedeného v článku 3 ods. 1, ktorý sa dopustil porušenia.
4. Pred uložením sankcií dozorný orgán adresuje dotknutému subjektu varovanie alebo pokarhanie s upozornením, že pravdepodobne porušuje alebo porušil ustanovenia tejto smernice, s výnimkou prípadu, keď takéto porušenie predstavuje porušenie článku 20.
5. Členské štáty zabezpečia, aby výkon právomocí dozorného orgánu podľa tohto článku podliehal primeraným zárukám v súlade s právnymi predpismi Únie a právnymi predpismi členského štátu vrátane práva na účinný súdny prostriedok nápravy a na spravodlivý proces.

KAPITOLA IV – ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 23

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 10 ods. 9, článku 13 ods. 3 a článku 16 ods. 9 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od [deň nadobudnutia účinnosti tejto smernice].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 10 ods. 9, článku 13 ods. 3 a článku 16 ods. 9 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia sa pred prijatím delegovaného aktu poradí s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 10 ods. 9, článku 13 ods. 3 a článku 16 ods. 9 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 24

Zmena smernice (EÚ) 2019/1937

Smernica (EÚ) 2019/1937 sa mení takto:

1. V článku 2 ods. 1 písm. a) sa dopĺňa tento nový bod xi):
„xi) pravidlá vnútorného trhu týkajúce sa transparentnosti a dobrej správy;“.
2. V časti I prílohy sa dopĺňa toto nové písmeno K:
„K. Článok 2 ods. 1 písm. a) bod xi) – pravidlá vnútorného trhu týkajúce sa transparentnosti a dobrej správy:
smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXXX/XXXX z XXXX, ktorou sa stanovujú harmonizované požiadavky na vnútornom trhu týkajúce sa transparentnosti zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín a ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 (odkaz na úradný vestník).“

Článok 25

Správy a preskúvanie

1. Najneskôr do [12 mesiacov po lehote na transpozíciu] Komisia predloží správu o vykonávaní tejto smernice Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.
2. Najneskôr do [štyri roky po lehote na transpozíciu] Komisia vykoná hodnotenie tejto smernice a predloží správu o hlavných zisteniach Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.
V tomto hodnotení sa posúdi účinnosť a proporcionalita smernice. Okrem iného sa posúdi potreba zmien rozsahu pôsobnosti a účinnosť záruk stanovených v smernici. Ak je to vhodné, pripoja sa k nemu príslušné legislatívne návrhy.
3. Členské štáty poskytnú Komisii informácie potrebné na vypracovanie správ uvedených v odsekoch 1 a 2.

Článok 26

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do [18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.
Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.
2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.
3. V prípade tých členských štátov, ktoré neprijali euro, sa suma vyjadrená v národnej mene ekvivalentná sumám stanoveným v tejto smernici získa uplatnením výmenného kurzu uverejneného v Úradnom vestníku Európskej únie v deň nadobudnutia účinnosti každej smernice stanovujúcej tieto sumy.

Na účely prevodu na národné meny členských štátov, ktoré neprijali euro, sa sumy v eurách uvedené v tejto smernici môžu zvýšiť alebo znížiť maximálne o 5 % s cieľom dosiahnuť zaokrúhlené sumy v národných menách.

Článok 27

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

1.4.2. Špecifické ciele

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

1.5.3. Poznanky získané z podobných skúseností v minulosti

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovujú harmonizované požiadavky na vnútornom trhu týkajúce sa transparentnosti zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín a ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937

1.2. Príslušné oblasti politiky

Vnútorný trh a demokracia

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☒ **novej akcie**

☐ **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu⁷⁴**

☐ **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ **zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Všeobecným cieľom tohto návrhu je zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu s činnosťami zastupovania záujmov vykonávanými v mene tretích krajín.

1.4.2. Špecifické ciele

Špecifický cieľ č. 1

Stanoviť harmonizované opatrenia týkajúce sa transparentnosti pre zastupovanie záujmov vykonávané v mene tretích krajín.

Špecifický cieľ č. 2

Zabezpečiť účinný dohľad nad povinnosťami stanovenými touto smernicou.

Špecifický cieľ č. 3

Zabezpečiť účinnú cezhraničnú spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi na účely zabezpečenia úplného a účinného vykonávania tejto smernice.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Homogénnejší politický prístup v rámci celej Únie v oblasti činností zastupovania záujmov vykonávaných v mene tretích krajín prinesie väčšiu zrozumiteľnosť a predvídateľnosť pre podniky, občanov a ďalšie zainteresované strany a uľahčí fungovanie vnútorného trhu.

V prípade členských štátov:

Členský štát by musel zabezpečiť, aby existovali vnútroštátne registre transparentnosti pre zastupovanie záujmov vykonávané v mene tretích krajín a aby sa vzťahovali na činnosti patriace do rozsahu pôsobnosti právnych predpisov. Členské

⁷⁴

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

štáty, ktoré v súčasnosti nemajú zavedené takéto systémy, by museli vypracovať a zaviesť nový rámec transparentnosti a zriadiť register. To by zahŕňalo vytvorenie, zavedenie a pravidelnú údržbu verejne dostupného vnútroštátneho registra a zriadenie príslušných orgánov. Zvyšné členské štáty by museli zmeniť existujúce režimy transparentnosti zamerané na všeobecné zastupovanie záujmov. Rozsah týchto zmien bude závisieť od špecifik existujúcich režimov v oblasti kľúčových parametrov, ako sú rozsah, druhy a charakter existujúcich požiadaviek a druhy mechanizmov monitorovania a presadzovania.

Okrem zavedenia príslušných regulačných režimov a registrov by sa orgány členských štátov zároveň zúčastňovali na poradnej skupine na úrovni Únie a na administratívnej spolupráci medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. S cieľom obmedziť administratívne zaťaženie by sa výmeny informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi, ako aj medzi orgánmi a Komisiou uskutočňovali prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (ďalej len „systém IMI“) na účely administratívnej spolupráce medzi príslušnými orgánmi členských štátov v oblastiach politiky súvisiacich s jednotným trhom.

Na základe štúdie, ktorú vykonala Komisia na podporu návrhu, sa odhaduje, že orgánom členských štátov by vznikli nasledujúce náklady.

Po prvé náklady na oboznámenie sa s predpismi sú jednorazové náklady na vykonávanie, ktoré v prvom roku znášajú orgány vo všetkých 27 členských štátoch. Celkové náklady pre orgány všetkých členských štátov sa odhadujú v rozmedzí od 1 500 EUR do 4 600 EUR.

Po druhé v nákladoch na zabezpečenie zavedenia príslušného registra sú zahrnuté náklady na vybavenie na účely vytvorenia alebo zmeny registra, ako aj ročné náklady na jeho údržbu. V štúdiu na podporu iniciatívy sa odhaduje, že náklady na údržbu by sa mohli pohybovať od 65 000 EUR do 585 000 EUR v rámci orgánov 12 členských štátov, ktoré nemajú existujúce IT nástroje. Počas druhého až desiateho roka desaťročného časového rámca by to znamenalo približne 585 000 EUR až 5,27 milióna EUR. V prípade 15 členských štátov, ktoré majú existujúce registre, sa v štúdiu odhaduje, že ich aktualizácia na obsiahnutie dátových polí pre aspekty zastupovania záujmov týkajúce sa tretích krajín nebude viesť k výraznému zvýšeniu nákladov na údržbu z dôvodu obmedzeného počtu subjektov v rozsahu pôsobnosti zásahu. Ročné náklady na IT údržbu v prípade týchto členských štátov sa preto budú považovať za obvyklé náklady.

Po tretie náklady na zabezpečenie zavedenia vhodného režimu riadenia, monitorovania a presadzovania, ktoré by mohli pokryť nezávislé dozorné orgány, zahŕňajú zriadenie a prevádzku nového režimu alebo zmenu a prevádzku existujúceho režimu. Tieto náklady sa budú opakovať v druhom až desiatom roku. Odhadované celouijné náklady by boli v rozsahu približne 565 000 EUR až 848 000 EUR ročne a medzi 5,65 milióna EUR a 8,48 milióna EUR v desaťročnom časovom rámci.

Na druhej strane by vykonávanie tejto iniciatívy viedlo k viacerým výhodám.

Po prvé hlavnou výhodou je zvýšená transparentnosť a chápanie trhu s činnosťami zastupovania záujmov vykonávanými v mene tretích krajín. Vylepšené mechanizmy na výmenu informácií medzi orgánmi členských štátov by umožnili aj lepšiu viditeľnosť a dohľad nad činnosťami zastupovania záujmov tretích krajín. Návrh by mohol podporiť dôveru medzi rôznymi subjektmi a zvýšiť dôveru verejného sektora

v úlohu, zámery a postupy subjektov, ktoré vykonávajú činnosti zastupovania záujmov v mene tretích krajín na vnútornom trhu.

Po druhé sa okrem týchto priamych výhod očakáva, že existencia právneho režimu a súvisiacich registrov pre činnosti zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín by mohla mať pozitívne nepriame vplyvy na povedomie o otázkach týkajúcich sa zastupovania záujmov vykonávaného v mene tretích krajín.

Je však dôležité zdôrazniť, že niektoré výzvy by pretrvali, napríklad výzvy v súvislosti s monitorovaním a presadzovaním, a to z dôvodu rizika, že sa nečestné subjekty nebudú registrovať a budú pokračovať vo fungovaní neetickým spôsobom.

V prípade súkromných subjektov:

Po prvé, pokiaľ ide o subjekty vykonávajúce činnosti zastupovania záujmov, povinnosti vedenia záznamov by pozostávali z počiatočného úsudku týkajúceho sa každého potenciálneho nadviazania kontaktov v prípade tretích krajín, zo zhromaždenia kľúčových informácií o zastupovanom subjekte z tretej krajiny a z posúdenia rôznych druhov rizík spojených s potenciálnym nadviazaním kontaktov. Zo štúdie vypracovanej pre Komisiu, ako aj z procesu konzultácií vyplýva, že mnohí poskytovatelia služieb komerčného zastupovania záujmov už vykonávajú určité činnosti, ktoré by sa mohli považovať za vedenie záznamov, tieto činnosti však často majú neformálny charakter. Návrhom by sa vyžadovala formalizácia existujúcich činností vedenia záznamov v kontexte nadväzovania kontaktov v prípade tretích krajín.

Po druhé treba očakávať aj náklady na oboznámenie sa s novým rámcom. Takéto náklady by boli prevažne jednorazové a vynaložené v prvom roku od začiatku uplatňovania rámca. Náklady na oboznámenie sa s rámcom majú dve úrovne: základné náklady na oboznámenie a rozšírené náklady na oboznámenie. V prípade základných nákladov na oboznámenie je potrebné, aby veľké množstvo subjektov venovalo trochu času preskúmaniu legislatívneho textu a všetkých súvisiacich usmernení. V štúdiu vypracovanej pre Komisiu sa odhadlo, že takéto náklady pre všetky subjekty, ktoré vykonávajú zastupovanie záujmov v mene tretích krajín na vnútornom trhu, by sa pohybovali v rozsahu približne 71,2 milióna EUR až 213,5 milióna EUR a v rozmedzí približne 20 EUR až 60 EUR na organizáciu. V rámci rozšírených nákladov na oboznámenie je potrebné, aby oveľa menší počet subjektov, na ktoré sa vzťahuje iniciatíva, vynaložil viac času na preskúmanie legislatívneho textu a všetkých súvisiacich usmernení, ale aj na posúdenie praktických vplyvov, vypracovanie stratégií dodržiavania povinností a pridelenie zodpovednosti za úlohy súvisiace s dodržiavaním povinností. Tieto náklady by sa pohybovali v rozsahu približne 57 000 EUR až 256 000 EUR a v rozmedzí približne 80 EUR až 240 EUR na organizáciu.

Po tretie administratívne náklady by zahŕňali úvodné náklady na registráciu, náklady na úvodnú aktualizáciu informácií a priebežné náklady na zverejňovanie informácií. Pokiaľ ide o úvodné náklady na registráciu, informácie o povinnostiach registrácie a formalitách stanovených v tejto smernici by boli dostupné v rámci jednotnej digitálnej brány, ktorou sa prostredníctvom webového portálu Your Europe zriaďuje jednotné kontaktné miesto, v rámci ktorého sa podnikom a občanom poskytujú informácie o pravidlách a postupoch na jednotnom trhu, a to na všetkých úrovniach verejnej správy, ako aj priamy, centralizovaný a riadený prístup k asistenčným službám a službám riešenia problémov a k širokej škále úplne digitalizovaných administratívnych postupov. Okrem toho postup registrácie sa uskutočňuje v plnej

miere online a vykonáva sa v súlade so zásadou „jedenkrát a dosť“ s cieľom uľahčiť opätovné použitie údajov.

Štúdia na podporu vypracovania návrhu poskytla rôzne odhady nákladov v závislosti od veľkosti subjektov, ktoré budú patriť do jeho rozsahu pôsobnosti. Celkovo sa odhaduje, že tieto náklady sa budú pohybovať v rozsahu 590 000 EUR až 3,5 milióna EUR a približne vo výške 828 EUR až 3 314 EUR na organizáciu. Očakáva sa, že tieto náklady zostanú následne každý rok nezmenené. V desaťročnom časovom rámci sa tak dosiahnu celkové náklady približne 5,9 EUR až 35,4 milióna EUR. V štúdiu sa predovšetkým zistilo, že najmenšie náklady budú znášať mikrosubyjekty a malé subjekty. Konkrétne sa v nej uvádza, že 97,3 % subjektov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti návrhu, sú mikrosubyjekty a malé subjekty (vymedzené ako subjekty s menej ako desiatimi pracovníkmi ekvivalentu plného pracovného času), pri ktorých sa očakáva, že každému z nich vzniknú priemerné náklady vo výške 828 EUR.

Po štvrté, pokiaľ ide o činnosti vedenia záznamov, podľa spätnej väzby získanej počas vykonávania štúdie sa javí, že náklady súvisiace s týmito činnosťami možno charakterizovať ako obvyklé náklady, takže v rámci zásahu nevzniknú žiadne prírastkové náklady.

Na druhej strane návrh prinesie aj niekoľko výhod pre subjekty, ktoré vykonávajú zastupovanie záujmov v mene tretích krajín na vnútornom trhu a ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto návrhu.

Po prvé by sa týmto odstránením existujúcej roztrieštenosti uľahčilo poskytovanie služieb v rámci viacerých členských štátov, keďže by bola potrebná len jedna registrácia. Výrazne by sa tým zjednodušil postup na vstup na nový trh alebo cezhraničná práca v rámci Únie v oblasti poskytovania činností zastupovania záujmov.

Po druhé by návrh vytvoril rovnaké podmienky a zvýšenú právnu istotu pre činnosti zastupovania záujmov tretích krajín. To by sa dosiahlo tým, že by všetci účastníci trhu museli dodržiavať jasné pravidlá účasti na trhu, napríklad pokiaľ ide o povinnosť registrácie a poskytnutia rovnakých informácií, ako aj vykonávanie harmonizovaných činností na vedenie záznamov. Tým by sa zabezpečilo, aby sa na všetky hospodárske subjekty v rámci vnútorného trhu vzťahovali rovnaké pravidlá, a odstránila by sa existujúca roztrieštenosť pravidiel.

Po tretie by návrh pomohol normalizovať činnosti legitímneho zastupovania záujmov vykonávané v mene tretích krajín prostredníctvom zvýšenej úrovne transparentnosti a dôvery v toto odvetvie. Zodpovedali by sa tým dôležité otázky, napríklad kto a v akých veciach sa usiluje ovplyvniť politické rozhodovanie, a zároveň by to motivovalo k etickému správaniu.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy

Tento návrh sa bude vykonávať v niekoľkých fázach. Po nadobudnutí účinnosti tejto smernice sa najprv začne pracovať na prispôbení systému IMI potrebám smernice s cieľom prepojiť príslušné orgány členských štátov pred uplynutím lehoty na transpozíciu.

Predbežný harmonogram plnenia možno znázorniť takto:

- 2024 nadobudnutie účinnosti smernice a prispôsobenie systému IMI,
- 2025/2026 transpozícia a uplatňovanie členskými štátmi.

1.5.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Dôvody na akciu na úrovni Únie (*ex ante*):

Viacere členské štáty prijali alebo sa chystajú prijať právne predpisy v oblasti transparentnosti zastupovania záujmov. Keďže sa tieto pravidlá líšia rozsahom, obsahom aj účinkom, vzniká nerovnomerný rámec vnútroštátnych pravidiel a hrozí, že sa budú rozdiely naďalej rozširovať, najmä v oblasti zastupovania záujmov v mene tretích krajín. To predstavuje hrozbu pre účinné vykonávanie slobody poskytovania služieb v Únii. Tento problém možno vyriešiť len zásahom na úrovni Únie, pretože regulácia na vnútroštátnej úrovni by sa zameriavala na zabezpečenie transparentnosti činností zastupovania záujmov vo verejnom živote krajiny, takže by sa venovala nedostatočná pozornosť vzniknutým prekážkam pre cezhraničné činnosti zastupovania záujmov. Vnútroštátne pravidlá by zároveň neprinesli systematické riešenie pre opatrenia tretích krajín zamerané na skryté ovplyvňovanie rozhodovania v Únii.

1.5.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Dôkazový základ tohto návrhu tvorí interný aj externý výskum, rozsiahle konzultačné činnosti a dvojstranné zasadnutia so zainteresovanými stranami a podporuje ho externá štúdia.

Zohľadnili sa usmernenia medzinárodných orgánov stanovujúcich normy vrátane Rady Európy či Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). Tie odporúčali predovšetkým právnu úpravu lobistických činností v súvislosti s verejným rozhodovaním, ako aj transparentnosti a integrity pri lobovaní a financovaní zo zahraničia, pričom pripomínali dôležitosť dodržiavania základných práv.

Tento návrh takisto vychádza z terminológie a koncepcií použitých v súvislosti s registrom transparentnosti EÚ.

1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Tento návrh je súčasťou balíka opatrení na obranu demokracie pred skrytým zahraničným vplyvom, ktorý ohlásila predsedníčka von der Leyenová v správe o stave Únie v roku 2022. Týmto balíkom sa dopĺňajú opatrenia, ktoré sa už prijali na úrovni Únie v rámci akčného plánu pre európsku demokraciu. Okrem iniciatívy balík obsahuje osobitné opatrenia týkajúce sa volebných otázok pred voľbami do Európskeho parlamentu, ako aj opatrenia na podporu priestoru priaznivého pre občiansku spoločnosť a presadzovania inkluzívnej a účinnej spolupráce orgánov verejnej moci s organizáciami občianskej spoločnosti a občanmi. Cieľom všetkých týchto opatrení je posilniť odolnosť demokracie zvnútra.

Návrh je súčasťou súboru iniciatív, v ktorých sa zohľadňuje proaktívny prístup k zakotveniu hodnôt Únie do európskej spoločnosti. Od roku 2020 sa v rámci cyklu výročnej správy o právnom štáte skúmajú zákony a inštitúcie, ktoré najviac prispievajú k fungovaniu demokracie. Okrem toho nedávna iniciatíva na boj proti

korupcii predstavuje úsilie o ochranu demokracie aj spoločnosti pred ničivým vplyvom korupcie.

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Náklady potrebné na prispôsobenie systému IMI tak, aby umožňoval administratívnu spoluprácu príslušných vnútroštátnych orgánov stanovenú v tomto návrhu, budú financované z programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty (CERV).

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ obmedzené trvanie

- ☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☐ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR.

☒ neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od roku 2024 do roku 2025/2026
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

- ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☐ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uved'te v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky

Návrh využije systém IMI na administratívnu spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uved'te frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Vykonávanie smernice sa preskúma jeden rok od uplynutia lehoty na transpozíciu. Komisia bude predkladať zistenia Európskemu parlamentu a Rade.

Štyri roky od uplynutia lehoty na transpozíciu smernice Komisia vykoná jej hodnotenie.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Na účely administratívnej spolupráce medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ktorá sa stanovuje v tomto návrhu, sa bude využívať už existujúci systém IMI prevádzkovaný Komisiou (GR GROW). Na tento účel sa navrhovanou smernicou rozširuje rozsah pôsobnosti IMI. To si vyžaduje nasadenie zdrojov na prispôbenie systému IMI potrebám navrhovanej smernice.

Týmto návrhom sa nemení spôsob riadenia, mechanizmus vykonávania financovania, spôsoby platby ani stratégie kontroly už zavedené pre tento systém a využívané Komisiou.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Hlavné identifikované riziko sa týka prekročenia času a nákladov z dôvodu nepredvídaných problémov s vykonávaním IT v súvislosti s prispôbením systému IMI. Toto riziko zmierňuje skutočnosť, že systém IMI je už zavedený a že príslušný odbor Komisie už má skúsenosti s prispôbovaním systému novým obchodným potrebám.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Táto iniciatíva nemá vplyv na nákladovú účinnosť existujúcich kontrol Komisie.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Tento legislatívny finančný výkaz sa týka výdavkov na zamestnancov a verejného obstarávania, pričom pre tento typ výdavkov platia štandardné pravidlá.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradi, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ⁷⁵	krajín EZVO ⁷⁶	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov ⁷⁷	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
2b	07 06 04: Ochrana a podpora hodnôt Únie	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

⁷⁵ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky / NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁷⁶ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁷⁷ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov⁷⁸:

Túto iniciatívu podporia rozpočtové prostriedky, ktoré sú už k dispozícii v rámci finančného plánu programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty.

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	2b	„Odolnosť a hodnoty“
---	-----------	-----------------------------

GR JUST			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU (*v rámci aktuálneho VFR ⁷⁹)
☒ Operačné rozpočtové prostriedky							
07 06 04: Ochrana a podpora hodnôt Únie	Záväzky	(1a)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Platby	(2a)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁸⁰							
		(3)					
Rozpočtové prostriedky	Záväzky	= 1a + 1b + 3	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

⁷⁸ Navrhované opatrenia budú financované v rámci finančného krytia prideleného príslušnému výdavkovému programu na obdobie 2021 až 2027 a nebudú si vyžadovať žiadne ďalšie finančné prostriedky z rozpočtu Únie.

⁷⁹ Budúce finančné dôsledky tejto iniciatívy na roky po roku 2027 nemajú vplyv na VFR po roku 2027.

⁸⁰ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

pre GR JUST SPOLU	Platby	= 2a + 2b + 3	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
--------------------------	--------	------------------	-------	-------	-------	-------	------------

☒ Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Platby	(5)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
☐ Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)					
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 2b viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	Platby	= 5 + 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
GR JUST							
☒ Ľudské zdroje			0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
☒ Ostatné administratívne výdavky					0,05	0,05	0,1
GR JUST SPOLU			0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
---	--------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 2b a 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452
	Platby	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452

3.2.2. Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy			Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		Rok 2028		Rok 2029		Rok 2030		SPOLU	
	VÝSTUPY																	
	↓	Druh ⁸¹	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklad y	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 3 ⁸²																		
Vyvinutie modulu IMI	Informačný systém	0,125	1	0,125	1	0,125											1	0,25
Údržba modulu IMI	Informačný systém						1	0,025	1	0,025							1	0,05
Špecifický cieľ č. 3 medzisúčet			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025							2	0,3
SPOLU			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025							2	0,3

⁸¹ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁸² Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca					
Ludské zdroje	0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
Iné administratívne výdavky			0,05	0,05	0,1
Medzisúččet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

Mimo OKRUHU 7⁸³ viacročného finančného rámca					
Ludské zdroje					
Ostatné administratívne výdavky					
Medzisúččet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca					

SPOLU	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

⁸³ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.1. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	3	3	3	3
20 01 02 03 (delegácie)				
01 01 01 01 (nepriamy výskum)				
01 01 01 11 (priamy výskum)				
Iné rozpočtové riadky (uveďte)				
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)				
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ a PED v delegáciách)				
XX 01 xx yy zz ⁸⁴	– ústredie			
	– delegácie			
01 01 01 02 (ZZ, DAZ, VNE – nepriamy výskum)				
01 01 01 12 (ZZ, DAZ, VNE – priamy výskum)				
Iné rozpočtové riadky (uveďte)				
SPOLU	3	3	3	3

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreba ľudských zdrojov bude pokrytá úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonávať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	3 ekvivalenty plného pracovného času pre sekretariát poradnej skupiny a na pomoc tímu IMI pre politické a obchodné príspevky počas realizácie projektu, ako aj po uvedení modulu IMI do prevádzky.
Externí zamestnanci	

⁸⁴ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- ☒ môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).

Komisia použije na podporu tejto iniciatívy finančné prostriedky, ktoré sú už k dispozícii v rámci finančného plánu programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty.

- ☐ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.
- ☐ si vyžaduje revíziu VFR.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N ⁸⁵	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

⁸⁵ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahraďte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ vplyv na iné príjmy
 - uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁸⁶					
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	
Článok								

V prípade pripísaných príjmov uveďte ovplyvnené rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

⁸⁶

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.